

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EL SANATLARI EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
NAKIŞ EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**TRABZON İLİ KIZ MESLEK LİSELERİNDE GÖREV YAPAN MESLEKİ
EĞİTİM FAKÜLTELERİ NAKIŞ ANABİLİM DALI MEZUNU
ÖĞRETMENLERİN, NAKIŞ ÖĞRETMENLERİNİN YETERLİKLERİNİ ÖNEM
DERECELERİNE GÖRE DEĞERLENDİRMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**HAZIRLAYAN
ELİF GÜLBAZ**

**TEZ DANIŞMANI
Yard.Doç.YAKUDE DEVELİOĞLU**

ANKARA-2006

T.C
Gazi Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Elif GÜLBAZ'a ait " Trabzon İli Kız Meslek Liselerinde Görev Yapan Mesleki Eğitim Fakülteleri Nakış Anabilim Dalı Mezunu Öğretmenlerin,Nakış Öğretmenlerinin Yeterliklerini Önem Derecelerine Göre Değerlendirmesi" adlı çalışma, jürimiz tarafından Bilim dalında **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman :Yrd.Doç.Yakude DEVELİOĞLU

Jüri(Asıl) :Yrd.Doç.Dr.Serpil ORTAÇ

Jüri(Asıl) :Yrd.Doç.Dr.Yücel GELİŞLİ

ÖZET

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında görev yapan nakış öğretmenleri; üniversitelerin mesleki eğitim fakültelerinde yetişmektedirler. Bu öğretmenlerin endüstrinin beklediği nitelikli ara kademe elamanlarını yetiştirerek çalışma hayatına ve yüksek öğrenime hazırlamada yüklendiği çok önemli görevler bulunmaktadır. Öğretmenlerin bu beklentileri yerine getirebilmeleri için mesleki yeterliklerinin belirlenmesi gerekmektedir.

Bu araştırmanın genel amacı; Trabzon İli Kız Meslek Liselerinde Görev Yapan Mesleki Eğitim Fakülteleri Nakış Eğitimi Ana Bilim Dalı Mezunu Öğretmenlerin, Nakış Öğretmenlerinin Yeterliklerini Önem Derecelerine Göre Değerlendirmesi' dir.

Bu amaç doğrultusunda araştırma; dört ana bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde; problem, amaç, önem, sayıtlılar, sınırlılıklar ve kullanılan terimlerin tanımları açıklanmıştır.

Araştırmanın ikinci bölümünde ise literatürden elde edilen bilgilere yer verilmiş ve bu bölüm içerisinde; mesleki ve teknik eğitim, mesleki eğitim fakültelerinin tarihi gelişimi, mesleki yeterlik, öğretmenlik mesleğinin tanımı ve nitelikleri, öğretmenlik mesleğinin tarihi gelişimi, öğretmenlik mesleğinin seçiminde rol oynayan etmenler, öğretmenlik mesleğinde rol ve statü, toplumun öğretmene bakışı ve öğretmenden beklentileri ve öğretmen yeterlikleri gibi konular ile bu konuda yapılmış araştırmalara yer verilmiştir.

Araştırmanın üçüncü bölümü araştırma yöntemini kapsamakta olup, bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama tekniği, veri toplama aracının hazırlanması, veri toplama aracının uygulanması ve veri çözümleme yöntemleri açıklanmıştır.

Trabzon İli Kız Meslek Liselerinde Görev Yapan Mesleki Eğitim Fakülteleri Nakış Eğitimi Ana Bilim Dalı Mezunu Öğretmenlerin, Nakış Öğretmenlerinin Yeterliklerini Önem Derecelerine Göre Değerlendirmesi' amacıyla yapılan bu araştırma tarama(survey) modelindedir.

Araştırma evrenini; 2004-2005 eğitim öğretim yılında, Trabzon ilinde bulunan Kız Meslek Liselerinde görev yapan nakış öğretmenleri oluşturmak tadır. Trabzon ili Kız Meslek Liselerindeki nakış öğretmeni sayısı 20'dir. Ancak veri toplama araçlarından 3 adedi araştırmacıya ulaşamamıştır. Bu nedenle Tablo 1.1'de görüldüğü gibi araştırmanın evrenini, Trabzon ilinde bulunan 7 Kız Meslek Lisesinde görev yapan 17 nakış öğretmeni oluşturmak tadır.

Kız Meslek Liselerinin nakış bölümünde görev yapan nakış öğretmenlerinin mesleki yeterliliklerini belirlemek amacı ile yapılan araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan anketler hazırlanmıştır. Mesleki yeterliklerin önem derecesine ilişkin nakış öğretmenlerinin görüşlerini belirlemek için geliştirilen anketler hakkında uzman görüşleri alınarak anketlerin geçerliliği ve güvenilirliğine bakılmıştır. Hazırlanan anketler kaynak gruplara uygulanarak veriler toplanmıştır.

Araştırmanın amaçları doğrultusunda kaynak gruplardan elde edilen verilerin çözümlenmesinde ise anketin birinci bölümünde yer alan kişisel bilgilere ilişkin sorular sınıflama ölçeği tipinde olduğundan öğretmen görüşlerinden elde edilen verilerin yüzdeleri ve frekansları hesaplanarak tablolar ve grafikler yapılarak gösterilmiştir. Anketin ikinci bölümünde öğretmenlerin mesleki yeterliklerin önem derecelerine ilişkin görüşlerine ait verilerin çözümlenmesinde ise bilgisayardan yararlanılmış olup, SPSS 10.0 versiyonu (The Statistical Packet For Social Sciences) paket programı kullanılarak gerekli istatistiksel çözümler yapılmıştır.

Araştırmanın dördüncü bölümünde;bulgular ve yorumlar açıklanmış olup,bu bölümde kaynak gruplardan elde edilen verilerin yüzdeleri,frekansları,aritmetik ortalamaları hesaplanarak tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır.

Beşinci ve son bölümde ise araştırma sonucunda elde edilen verilere dayanılarak ulaşılan sonuçlar açıklanmış ve önerilere yer verilmiştir.

Araştırmanın bulgularına göre;araştırma kapsamına alınan toplam 17 öğretmenin çoğunluğu Trabzon Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü Ve Pratik Kız Sanat Okulu'nda ve öğretmen olarak çalışmaktadırlar. Öğretmenlerin mezun oldukları eğitim kaynaklarına göre dağılımları incelendiğinde ise ağırlıklı olarak Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi'nden mezun oldukları ve 6-10 yıl arasında msleki kıdeme sahip oldukları anlaşılmaktadır.

Eğitme-öğretme yeterlikleri ile ilgili ana yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;öğretmenlerin öğrenciyi tanımaya ve öğretimi planlamaya, başarıyı ölçme değerlendirmeye, rehberlik yapmaya, özel eğitime gereksinim duyan (öegd) öğrencilere hizmet etmeye, ders dışı etkinliklerde bulunmaya,kendini geliştirmeye ve okulu geliştirmeye, ilişkin eğitime-öğretme yeterliklerini ağırlıklı olarak çok önemli,materyal geliştirmeye ilişkin eğitime-öğretme yeterliklerini ise ağırlıklı olarak oldukça önemli şeklinde ifade ettikleri görülmektedir.

Genel kültür bilgi ve becerileri yeterlikleri ile ilgili ana yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında; öğretmenlerin genel kültür bilgi ve becerileri yeterliklerine ilişkin yeterliklerin tamamını çok önemli şeklinde ifade ettikleri görülmektedir.

Özel alan bilgi ve becerileri yeterlikleri ile ilgili ana yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında ise;öğretmenlerin özel alan bilgi ve becerileri ile ilgili ortak yeterliklerine ,(Ürün tasarımı, Hesap işi, Bartın işi,Türk işi,Antep işi, dival (Maraş) işi ve kenar temizleme ve ütü yapmaya)ilişkin yeterliklerin tamamını çok önemli şekilde ifade ettikleri görülmektedir.

SUMMARY

Embroidery teachers, who work in vocational and technical secondary education institutions, are trained in the vocational education faculties of universities in Turkey. These teachers undertake very significant assignments in issues such as raising the qualified middle workers required in industry and thus preparing them for working life, as well as preparing the same students for higher education. In order for those teachers to fulfil what is expected of them, their vocational proficiency needs identifying.

The overall aim of this research is to evaluate the vocational proficiency of the embroidery teachers who are originally the graduates of vocational education faculties, embroidery departments; as well as other embroidery teachers who work in the Girls Vocational High Schools in the city of Trabzon on the basis of importance.

In line with this aim, the research is composed of four main chapters.

Chapter one describes the problem, significance, hypotheses, restrictions, and the terms used.

Chapter two presents the information gathered through literature review, and also discusses such issues as vocational and technical education, the historical evolution of vocational education faculties, the definition and characteristics of teaching profession, the historical evolution of teaching, the factors playing a role in the selection of the teaching profession, role and status in the teaching profession, the society's perspective and expectations of teachers, and the proficiency in the job.

Chapter three explains the research method, research model, universe and sample of the research, data collection technique, the

preparation and application of the data collection instrument, as well as the methods of analysis.

This research, which aims at a significance based evaluation of the proficiency of the currently working embroidery teachers as well as embroidery teachers who are graduates of the embroidery department of vocational education faculties, is a survey model research.

The universe of the research is composed of the embroidery teachers who worked in the Girls' Vocational High Schools in Trabzon in 2004-2005 academic year. The number of embroidery teachers was 20. However, three of the data collection instruments were not available to the researcher. Therefore, as can be observed from Table 1.1, the universe comprised 17 embroidery teachers from 7 Girls' Vocational High Schools.

Questionnaires were prepared as vehicles of data collection in this research, which aims at identifying the occupational proficiency of the embroidery teachers serving in the embroidery department of the Girls' Vocational High Schools. Expert opinion was obtained as to the questionnaires which were developed in order to identify teachers' views on the significance degrees of occupational proficiency. Thus, the validity and reliability of the questionnaires were checked. The data were collected by applying the questionnaires on the source groups.

In accordance with the aims of the research - since the questions concerning personal information in the first part of the questionnaire were of classification scale type – the percentages and frequencies of the data collected from teachers' views were calculated, tabulated, and illustrated in graphs. And in the analysis of the data on the teachers' views about the significance degrees of occupational proficiency in the second part of the questionnaire, computers were employed and the necessary statistical analyses were performed through SPSS 10.0 version.

Chapter four presents the findings and interpretations . The percentages, frequencies, arithmetic averages the data obtained are calculated, tabulated, and interpreted in this chapter.

Finally, in the last chapter, the conclusions arrived at are described and proposals are presented.

The majority of the 17 teachers who took part in the research universe were teachers working in Trabzon Girls' Technical Instruction Maturation Institution and in Practical Girls' Vocational School . As to the educational origins of the teachers, it was found out that they were dominantly the graduates of Gazi University Vocational Education Faculty and had an experience of 6-10 years.

When the significance levels of the major proficiencies concerning teaching and educating competence were examined, it was observed that the teachers described the proficiency related to recognising students, planning teaching, serving to the students requiring special education, doing out-of-class activities, making self improvement, and improving school primarily as very important. On the other hand, they described the proficiency regarding material development mainly as quite important.

As to the primary proficiency related to general knowledge and skills, they described all of such proficiency as very important.

And when the significance level of the major proficiency with respect to the field knowledge and skills are considered, it was found that they described all of the proficiency common to all such teachers (such as product design, needlework, Bartın needlework, Turkish needlework, dival work, ironing) as very important.

ÖNSÖZ

Mesleki ve teknik eğitim toplumun sosyal,kültürel ve ekonomik yönden kalkınması,demokratikleşmesi,bireylerin toplum hayatına aktif katılımının sağlanması açılarından önem taşımaktadır.Eğitim sisteminin amacına ulaşması için sistem içerisinde önemli bir yeri olan öğretmenlerin mesleki yeterlik kazanmış mesleğinde donanımlı bireyler olarak yetiştirilmeleri gerekmektedir.

Bu çalışmanın genel amacı;Trabzon İli Kız Meslek Liselerinde Görev Yapan Mesleki Eğitim Fakülteleri Nakış Ana Bilim Dalı mezunu öğretmenlerin mesleki yeterliklerinin önem derecesine göre değerlendirilmesidir.

Bu amaç doğrultusunda araştırma beş bölümden oluşmaktadır.Birinci bölümde araştırmanın problemi tanımlanmış,araştırmanın amacı,alt problemleri ve önemi açıklanmıştır.Sınırlılıklar ve sayıltılar belirlenip araştırma ile ilgili tanımlara yer verilmiştir.İkinci bölümde,problemin daha iyi anlaşılabilmesi için literatür taraması yapılarak elde edilen bilgiler bu bölümde açıklanmış ve konuya ilişkin yurt içinde yapılmış araştırmalar hakkında bilgi verilmiştir.Üçüncü bölümde,araştırma yapılırken uygulanan yöntem açıklanmıştır.Dördüncü bölümde araştırma sonucunda elde edilen bulgulara değinilmiş ve elde edilen bulgular yorumlanmıştır.Beşinci ve son bölümde ise araştırma sonunda elde edilen sonuçlara,tartışma ve konu ile ilgili yapılan önerilere yer verilmiştir.

Araştırmanın yapılmasında çok değerli katkıları ve desteği olan saygıdeğer hocam,tez danışmanım sayın Yrd.Doç.Yakude Develioğlu'na sonsuz teşekkür ederim.

Araştırmanın gerçekleşmesinde desteklerini esirgemeyen Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Öğretim Üyesi Yrd.Doç.Dr.Fatma HACIOĞLU'NA, Trabzon İl Milli Eğitim Müdürlüğü çalışanlarına, ayrıca araştırmanın anketlerini cevaplayan Trabzon Merkez Kız Meslek Lisesi, Trabzon Kız Teknik Olgunlaşma Enstitüsü, Çamlık İşitme Engelliler Çok Programlı Lise, Araklı Çok Programlı Lise, Düzköy Pratik Kız Sanat Okulu ve Sürmene Cevher Özden Kız Meslek Lisesi'nde görev yapan değerli nakış öğretmenlerine teşekkürleri mi sunuyorum.

Ayrıca araştırmamın şekillenip oluşmasında bana her türlü desteği ve kolaylığı sağlayan görev yaptığım Araklı Çok Programlı Lisesi Müdürü Mehmet Eski'ye, idarecilerime ve nakış bölüm şefi Songül AYVACI'YA sonsuz teşekkürler.

Son olarak bu araştırmanın gerçekleşmesinde en büyük katkıyı sağlayan, her zaman sabır ve anlayışla çalışmamın her aşamasında yanımda olan aileme de çok teşekkür ederim.

Bu araştırmanın Mesleki Eğitim Fakültesi El Sanatları Eğitimi Bölümü Nakış Anabilim Dalı Mezunu öğretmenlerin yetiştirilmesine katkı sağlaması dileğiyle...

ANKARA-2006

ELİF GÜLBAZ

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖZET	i
SUMMARY	v
ÖNSÖZ	viii
İÇİNDEKİLER.....	x
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ.....	xvi
GRAFİKLER LİSTESİ.....	xvii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xx
TABLolar LİSTESİ.....	xxiii

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.PROBLEM.....	1
1.1. Problem	1
1.2 Araştırmanın Amacı	5
1.3Alt Problemler.....	5
1.4.Araştırmanın Önemi.....	6
1.5.Sayıtlılar.....	8
1.6.Sınırlılıklar.....	8
1.7.Terimlerin Tanımı.....	9

BÖLÜM II

KAVRAMSAL BOYUT VE İLGİLİ YAYINLAR

2. KAVRAMSAL BOYUT	10
2.1.Mesleki Ve Teknik Eğitim.....	10
2.2.Mesleki Eğitim Fakülteleri.....	11
2.3.Mesleki Yeterlik.....	12
2.4.Öğretmenlik.....	13

Sayfa No

2.4.1.Öğretmenlik Mesleğinin Tanımı	
Ve Nitelikleri.....	13
2.4.3.Öğretmenlik Mesleğinin Seçiminde Rol	
Oynayan Etmenler.....	15
2.4.4.Öğretmenlik Mesleğinde Rol Ve Statü	
Etmenler.....	16
2.4.5.Toplumun Öğretmene Bakışı Ve	
Öğretmenden Beklentileri.....	17
2.4.6.Öğretmen Yeterlikleri.....	19
2.4.7.İlgili Araştırmalar.....	58

BÖLÜM III**YÖNTEM**

3.YÖNTEM.....	60
3.1.Araştırmanın Modeli.....	60
3.2.Evren Ve Örneklem.....	60
3.3.Verİ Toplama Tekniğı.....	61
3.3.1.Verİ Toplama Aracının Geliştirilmesi.....	61
3.3.2.Verİ Toplama Aracının Uygulanması.....	63
3.3.3.Verilerin Analizi.....	63

BÖLÜM IV**BULGULAR VE YORUMLAR**

4.BULGULAR VE YORUMLAR.....	65
4.1.Nakış Öğretmenlerin Demografik Niteliklerine	
İlişkin Bulgular	65
4.1.1.Nakış Öğretmenlerin Görev Yaptıkları	
Okullara İlişkin Dağılımı.....	65

	<u>Sayfa No</u>
4.1.2.Nakış Öğretmenlerinin Okullarındaki Görevlerine İlişkin Dağılımı.....	66
4.1.3.Nakış Öğretmenlerinin Mezun Oldukları Eğitim Kaynaklarına İlişkin Dağılımı.....	67
4.1.4. Nakış Öğretmenlerinin Mesleki Kıdemlerine İlişkin Dağılımı.....	68
4.2.Nakış Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliklerin Önem Derecelerine İlişkin Değerlendirmelerine Ait Bulgular....	69
4.2.1.Nakış Öğretmenlerinin Eğitim - Öğretme Genel Kültür Bilgi Ve Becerileri Ve Özel Alan Yeterliklerinin Önem Derecelerine İlişkin Değerlendirmelerine Ait Dağılımı.....	69
4.2.1.Eğitim – Öğretim Yeterlilikleri İlgili Ana Yeterliklerin Önem Derecelerine Göre Dağılımı	71
4.2.1.1.Nakış Öğretmenlerinin Öğrenci Tanımaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	72
4.2.1.2. Nakış Öğretmenlerinin Öğretimi Planlamaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	74
4.2.1.3. Nakış Öğretmenlerinin Materyal Geliştirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	76
4.2.1.4. Nakış Öğretmenlerinin Öğretim Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	78
4.2.1.5. Nakış Öğretmenlerinin Başarıyı Ölçme Değerlendirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	81

	<u>Sayfa No</u>
4.2.1.6.Nakış Öğretmenlerinin Rehberlik Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	82
4.2.1.7.Nakış Öğretmenlerinin Özel Eğitime Gereksinim Duyan(Öegd)Öğrencilere Hizmet Etmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	85
4.2.1.8.Nakış Öğretmenlerinin Ders Dışı Etkinliklerde Bulunmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	88
4.2.1.9.Nakış Öğretmenlerinin Kendini Geliştirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine GöreDağılımı.....	89
4.2.1.10.Nakış Öğretmenlerinin Okulu Geliştirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	91
4.2.3.Genel Kültür Bilgi Ve Becerileri Yeterlikleri İle İlgili Ana Yeterliklerin Önem Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	93
4.2.3.1.Nakış Öğretmenlerinin Genel Kültür Bilgi Ve Becerilerine İlişkin Ana Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	93
4.2.3. Özel Alan Bilgi Ve Becerileri İle İlgili Ana Yeterliklerin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	96
4.2.3.1.Nakış Öğretmenlerinin Özel Alan Bilgi Ve Becerileri İle ilgili Ortak Yeterliklere İlişkin Yeterliklerin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	97

Sayfa No

4.2.3.2.Nakış Öğretmenlerinin Ürün Tasarımı Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	99
4.2.3.3.Nakış Öğretmenlerinin Hesap İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	100
4.2.3.4.Nakış Öğretmenlerinin Bartın İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	102
4.2.3.5.Nakış Öğretmenlerinin Türk İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	104
4.2.3.6.Nakış Öğretmenlerinin Antep İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	105
4.2.3.7.Nakış Öğretmenlerinin Dival (Maraş) İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	108
4.2.3.8.Nakış Öğretmenlerinin Kenar Temizleme Ve Ütü Yapmaya (Ortak Yeterlilikler) İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	109

BÖLÜM V**SONUÇ VE ÖNERİLER**

5.SONUÇ VE ÖNERİLER.....	112
5.1.Sonuç.....	112
5.2.Öneriler.....	124
KAYNAKÇA.....	125

EKLER.....	129
Ek 1.Anket Uygulama Yönergesi.....	130
Ek 2-Öğretmen Anketi.....	132
Ek 3.Gerekli İzinler.....	139
Ek4.Kız Meslek Lisesi Nakış Bölümü Programı.....	142

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

<u>Fotoğraf No</u>		<u>Sayfa No</u>
1	Domino Nakış İpliği.....	36
2	Muline Nakış İpliği.....	36
3	Floş Nakış İpliği.....	36
4	Hesap İşi Tekniği İle İşlenmiş Ürün Örneği.....	40
5	Bartın İşi Tekniği İle İşlenmiş Ürün Örneği.....	43
6	Türk İşi Tekniği İle İşlenmiş Ürün Örneği.....	44
7	Antep İşi Tekniği İle İşlenmiş Ürün Örneği.....	48
8	Dival(Maraş)İşi Tekniği İle İşlenmiş Ürün Örneği.....	52
9	Ütü.....	57

GRAFİKLER LİSTESİ

<u>Grafik No</u>		<u>Sayfa No</u>
1	Nakış Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Okullara İlişkin Dağılımı.....	66
2	Nakış Öğretmenlerinin Okullarındaki Görevlerine İlişkin Dağılımı.....	67
3	Nakış Öğretmenlerinin Mezun Oldukları Eğitim Kaynaklarına İlişkin Dağılımı.....	68
4	Nakış Öğretmenlerinin Mesleki Kıdemlerine İlişkin Dağılımı.....	69
5	Nakış Öğretmenlerinin Öğrenciyi Tanımaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	73
6	Nakış Öğretmenlerinin Öğretimi Planlamaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	75
7	Nakış Öğretmenlerinin Materyal Geliştirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	76
8	Nakış Öğretmenlerinin Öğretim Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	79

<u>Grafik No</u>		<u>Sayfa No</u>
9	Nakış Öğretmenlerinin Başarıyı Ölçme Değerlendirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	81
10	Nakış Öğretmenlerinin Rehberlik Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	84
11	Nakış Öğretmenlerinin Özel Eğitime Gereksinim Gereksinim Duyan (Öegd) Öğrencilere Hizmet Hizmet Etmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	87
12	Nakış Öğretmenlerinin Ders Dışı Etkinliklerde Bulunmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	89
13	Nakış Öğretmenlerinin Kendini Geliştirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	90
14	Nakış Öğretmenlerinin Okulu Geliştirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	92
15	Nakış Öğretmenlerinin Genel Kültür Bilgi Ve Becerilerine İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	94

<u>Grafik No</u>		<u>Sayfa No</u>
16	Nakış Öğretmenlerinin Özel Alan Bilgi Ve Becerileri İle ilgili Ortak Yeterliklere İlişkin Yeterliklerin Önem Derecelerine Göre Dağılımı	98
17	Nakış Öğretmenlerinin Ürün Tasarımı Yapmaya Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	100
18	Nakış Öğretmenlerinin Hesap İşi Yapmaya Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önemi Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	101
19	Nakış Öğretmenlerinin Bartın İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	103
20	Nakış Öğretmenlerinin Türk İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	104
21	Nakış Öğretmenlerinin Antep İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı	106
22	Nakış Öğretmenlerinin Dival (Maraş) İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	108
23	Nakış Öğretmenlerinin Kenar Temizleme Ve Ütü Yapmaya(Ortak Yeterlilikler) İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı	110

ŞEKİLLER LİSTESİ

<u>Şekil No</u>		<u>Sayfa No</u>
1	Renk Uyum Tablosu.....	35
2	Hesap İşi Antikası.....	35
3	Düz Hesap İğnesi	35
4	Verev Hesap İğnesi	41
5	Ciğerdeldi.....	41
6	Civankaşı.....	41
7	Şekline Göre Alt Dolgusuz Sarma.....	42
8	Kesme Ajur.....	42
9	Çekme Ajur.....	42
10	Bartın İşi.....	44
12	Verev Pesent.....	45
13	Dönerek Pesent.....	45
14	Gölgeli Pesent.....	45
15	Mürver.....	46
16	Muşabak.....	46

<u>Şekil No</u>		<u>Sayfa No</u>
17	Hasır İğne.....	46
18	Balıksırtı.....	47
19	Civankaşı.....	47
20	Dolgu Yapma.....	47
21	Sarma.....	47
22	Antika.....	48
23	Mercimek Ajuru.....	48
24	Ciğerdeldi Ajuru.....	49
25	Cemelyan Ajuru.....	49
26	Kartopu Ajuru.....	50
27	Örümcek Ajuru.....	50
28	Dörtte Bir Örümcek Ajuru.....	50
29	Badem Ajuru.....	51
30	Sarma.....	54
31	Yarmalı Sarma.....	54

<u>Şekil No</u>		<u>Sayfa No</u>
32	Düz Pesent.....	54
33	Verev Pesent.....	55

TABLOLAR LİSTESİ

<u>Tablo No</u>		<u>Sayfa No</u>
1	Nakış Öğretmenlerinin Önermelere Katılma Derecelerine Verilen Ağırlıklar Ve Bu Ağırlıkların Sınırları.....	63
2	Nakış Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Okullara İlişkin Dağılımı.....	65
3	Nakış Öğretmenlerinin Okullarındaki Görevlerine İlişkin Dağılımı.....	66
4	Nakış Öğretmenlerinin Mezun Oldukları Eğitim Kaynaklarına İlişkin Dağılımı.....	67
5	Nakış Öğretmenlerinin Mesleki Kıdemlerine İlişkin Dağılımı.....	68
6	Nakış Öğretmenlerinin Eğitim-Öğretim, Genel Kültür Bilgi Ve Becerileri Ve Özel Alan Yeterliklerinin Önem Derecelerine İlişkin Değerlendirmelerine Ait Dağılımı.....	70
7	Nakış Öğretmenlerinin Eğitim-Öğretim Yeterlikleri İle İlgili Ana Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	71
8	Nakış Öğretmenlerinin Öğrenciyi Tanımaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı	72

<u>Tablo No</u>		<u>Sayfa No</u>
9	Nakış Öğretmenlerinin Öğretimi Planlamaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	74
10	Nakış Öğretmenlerinin Materyal Geliştirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	76
11	Nakış Öğretmenlerinin Öğretim Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı	78
10	Nakış Öğretmenlerinin Başarıyı Ölçme Değerlendirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	81
12	Nakış Öğretmenlerinin Rehberlik Yapmaya ilişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı	83
13	Nakış Öğretmenlerinin Özel Eğitime Gereksinim Duyan (Öegd) Öğrencilere Hizmet Etmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	86
14	Nakış Öğretmenlerinin Ders Dışı Etkinliklerde Bulunmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	88
15	Nakış Öğretmenlerinin Kendini Geliştirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	90

<u>Tablo No</u>		<u>Sayfa No</u>
16	Nakış Öğretmenlerinin Okulu Geliştirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	92
17	Nakış Öğretmenlerinin Genel Kültür Bilgi Ve Becerilerine İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	94
18	Nakış Öğretmenlerinin Özel Alan Yeterliklerinin Önem Derecelerine İlişkin Değerlendirmelerine Ait Dağılımı.....	96
19	Nakış Öğretmenlerinin Özel Alan Bilgi Ve Becerileri İle ilgili Ortak Yeterliklere İlişkin Yeterliklerin Önem Derecelerine Göre Dağılımı	97
20	Nakış Öğretmenlerinin Ürün Tasarımı Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	99
21	Nakış Öğretmenlerinin Hesap İşı Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.	101
22	Nakış Öğretmenlerinin Bartın İşı Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı	102
23	Nakış Öğretmenlerinin Türk İşı Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı	104

<u>Tablo No</u>		<u>Sayfa No</u>
24	Nakış Öğretmenlerinin Antep İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı	106
25	Nakış Öğretmenlerinin Dival (Maraş)İşi Yapmaya Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	108
26	Nakış Öğretmenlerinin Kenar Temizleme Ve Ütü Yapmaya(Ortak Yeterlilikler) İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı.....	110

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1.Problem

Bireyler teknolojik , sosyal ve ekonomik alanlarda meydana gelen değişimlerden doğrudan etkilenmektedirler.Bunun doğal bir sonucu olarak bireyler ,meydana gelen bu değişimlere uyum sağlama uğraşı içerisine girmektedirler.Bu uğraşlar bireye daha iyi bir eğitim alma zorunluluğunu yüklemektedir(Yıldırım,2002,s.2).

Eğitim teriminin sözlük anlamına baktığımızda “ Belli bir konuda bir bilgi ve bilim dalında yetiştirme ve geliştirme,eğitme işi”olarak tanımlandığını görmekteyiz(T.D.K.Türkçe Sözlük,1992).

Günümüzde Ertürk tarafından yapılan eğitim tanımı,eğitimcilerin çoğunluğu tarafından benimsenmekte ve aynen kullanılmaktadır.Bu tanıma göre eğitim;”Bireyin davranışlarında,kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir(Ertürk,1982).

Bireylerin ve ulusların geleceği için güvenilir bir yatırım olarak görülen eğitimin gücü ve önemi üstlendiği işlevlerden kaynaklanmaktadır.

Eğitimin temel işlevini şu ana başlıklar altında özetleyebiliriz.

- İnsanın kalıtımla doğuştan getirdiği güçler,eğitim yoluyla ortaya çıkar, gelişir ve davranışa dönüşür.
- Toplumda yaşayan bireylerin,toplumun etkin bir üyesi olmasını sağlayacak yeterlikler eğitim yoluyla kazanılır.

- Eğitim toplumun üyelerinin küçük yaşlardan başlayarak devlete bağlı, devletin kurallarını uygulayan yasal davranış kalıplarını benimseyen yurttaşlar olarak yetişmesini sağlar. Böylece sistemin yaşatılmasını güvence altına alır.
- Ülke ekonomisinin ve kalkınmanın ihtiyacı olan insan gücü eğitim yoluyla yetişir. Bireyler bir iş, meslek edinerek yaşamlarını sürdürmek için düzenli bir gelire ve toplumda bir statüye kavuşurlar. Böylece bireylerin kazandıkları mesleki yeterlilikler hem toplum hem de bireyler için kazanç sağlar.

“Endüstri alanında ihtiyaç duyulan insan gücünü yetiştirmek görevini mesleki ve teknik eğitim kurumları üstlenmiştir. Ülkemizde meslek eğitiminin uzun bir tarihi geçmişi vardır. 19. yüzyıla gelinceye kadar mesleki eğitimin usta-çırak ilişkisi çerçevesinde gerçekleştiğini görüyoruz. Günümüzdeki bazı mesleki eğitim kurumlarının 19. yüzyılın ortalarından itibaren kurulmaya başladığı dikkatimizi çekmektedir.

İş hayatına elaman yetiştirmek amacıyla mesleki ve teknik eğitim okulları kurulurken endüstri henüz yeterince gelişmediğinden, eğitim sisteminde çalışanların görüşleri esas alınarak, mesleki ve teknik eğitim okullarının çevreye yenilik götürmeleri ve çevreyi değiştirmeleri öngörülmüştür. Fakat daha sonraları ortaya çıkan gelişmeler, mesleki ve teknik eğitim kurumlarının iş hayatına öncülük etme imkanını sınırlandırmıştır. Zaten bu gelişmelerin bir sonucu olarak da mesleki ve teknik eğitim kurumlarıyla iş yerleri arasında işbirliğine gidilmeye başlanmıştır.

Mesleki ve teknik eğitimin amacı; bireyin iş piyasasındaki görevlerini yerine getirebilmesi için gerekli temel davranışları kazandırmak olarak açıklanmaktadır” (Sezgin, 1980, s.24).

Mesleki ve teknik eğitimin bu denli önemli olması mesleki eğitim fakültelerinin de önemini artırmaktadır(Çıttır,2003,s.6).

“Mesleki Eğitim Fakültelerinin önemli işlevlerinden birisi mesleki açıdan yeterlik kazanmış,mesleğinde donanımlı bireyler yetiştirmektir.

Yeterlik;bir rolü başarılı bir biçimde yerine getirmek için gerekli bilgi, beceri ve tavırlara sahip olmak’tır”(Sezgin,1980,s.18).

Bu nedenle yeterlik hem meslek ile hem de çalışma hayatı ile ilgilidir. Yeterliğin değerlendirilmesi gerçek çalışma hayatı ile ilgili performans kanıtlarını gerektirir.Bu da bilgi,beceri ve tavırların analize dayalı olarak belirlenmesini gerektirir(Yıldırım,2002,s.7).

Mesleki yeterlik kavramı ise,işlemlerin yapılmasına ilişkin kararlar ile işlem yolları olup;bilgi,beceri ve tavırlardaki yeterlik demektir.

Öğretmenlik mesleğini seçmiş olanların sadece yüksek öğrenimini bitirmiş,öğretmenliğe geçiş şartlarını taşımış hatta adaylık eğitimini de almış olması yeterli değildir.Ayrıntılı bazı yeterliliklere sahip olması ve bunları da geliştirmesi gereklidir(Develioğlu2002,s.3).

Nakış öğretmenleri üniversitelerin Mesleki Eğitim Fakültelerinde yetişmektedirler ve sahip olmaları gereken bazı yeterlikler vardır.

Milli Eğitim Bakanlığı’nca belirlenen öğretmenlik mesleğinin genel yeterliklerini şu şekilde açıklayabiliriz;

A.EĞİTME-ÖĞRETME YETERLİLİKLERİ

- 1.Öğrenciyi tanıma
- 2.Öğretimi planlama

- 3.Materyal geliştirme
- 4.Öğretim yapma
- 5.Öğretimi yönetme
- 6.Başarıyı ölçme değerlendirme
- 7.Rehberlik yapma
- 8.Temel becerileri geliştirme
- 9.Özel eğitime gereksinim duyan(öegd)öğrencilere hizmet etme
- 10.Ders dışı etkinliklerde bulunma
- 11.Kendini geliştirme
- 12.Okulu geliştirme
- 13.Okul-çevre ilişkilerini geliştirme

2.GENEL KÜLTÜR BİLGİ VE BECERİLERİ

- 1.Olay ve olguları farklı disiplinlerin kavramlarını kullanarak açıklayabilme,tanımlayabilme
- 2.Farklı disiplinlere ilişkin bilgilerin konu alanı ile bağıntı kurma
- 3.Öğretim sürecinde öğrenciyi derse hazırlama,güdüleme
- 4.Öğretim sürecinde örnekleme,benzetme-ayrıt etme.analiz ve sentez yapmada diğer disiplinlerin bilgilerinden yararlanma
- 5.Öğrencileri.genel kültür yaşantılarını geliştirmeye özendirme

3.ÖZEL ALAN BİLGİ VE BECERİLERİ

- 1.Ortak Yeterlilikler(MEB,2002,s.10-11).

Milli Eğitim Bakanlığı'nca belirlenen bu yeterliklerin yanında Kız Meslek Liseleri lise üçüncü sınıf el nakışı dersinde görev yapan nakış öğretmenlerinin yeterlikleri ise şunlardır;

- 1.Ürün Tasarımı Yapma (Ortak Yeterlilikler)
- 2.Hesap işi
- 3.Bartın İşi Yapma
- 4.Türk İşi Yapma
- 5.Antep İşi Yapma
- 6.Dival işi (Maraş işi)
- 7.Kenar Temizleme Ve Ütü Yapma (Ortak Yeterlilikler)(Metge Nakış Bölümü Programı,s.153).

Bu araştırma ;Trabzon İli Kız Meslek Liselerinde Görev Yapan Mesleki Eğitim Fakülteleri Nakış Anabilim Dalı Mezunu Öğretmenlerin , nakış öğretmenlerinin yeterliklerini önem derecelerine göre değerlendirmesi amacıyla planlanıp yürütülmüştür.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın genel amacı; Trabzon İli Kız Meslek Liselerinde Görev Yapan Mesleki Eğitim Fakülteleri Nakış Anabilim Dalı Mezunu Öğretmenlerin, nakış öğretmenlerinin yeterliklerini önem derecelerine göre değerlendirmesidir.Belirlenen bu genel amaca ulaşmak için aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır.

Alt problemler

-Mesleki eğitim fakülteleri nakış anabilim dalından mezun olan ve halen mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının nakış bölümünde atölye ve meslek dersleri öğretmeni olarak çalışan öğretmenlerin nakış bölümü öğretmenliği için gerekli olan eğitime-öğretme yeterlikleri ile ilgili görüşleri nelerdir ?

-Mesleki eğitim fakülteleri nakış anabilim dalından mezun olan ve halen mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının nakış bölümünde atölye ve meslek dersleri öğretmeni olarak çalışan öğretmenlerin nakış bölümü öğretmenliği için gerekli olan genel kültür bilgi ve beceri yeterlikleri ile ilgili görüşleri nelerdir ?

-Mesleki eğitim fakülteleri nakış anabilim dalından mezun olan ve halen mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının nakış bölümünde atölye ve meslek dersleri öğretmeni olarak çalışan öğretmenlerin nakış bölümü öğretmenliği için gerekli olan özel alan yeterlikleri ile ilgili görüşleri nelerdir ?

-Mesleki eğitim fakülteleri nakış anabilim dalından mezun olan ve halen mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının nakış bölümünde atölye ve meslek dersleri öğretmeni olarak çalışan nakış öğretmenlerinin eğitme-öğretme yeterlikleri, genel kültür bilgi ve beceri yeterlikleri ve özel alan yeterliklerinin önem derecesi hakkındaki görüşleri nelerdir ?

Araştırmanın Önemi;

Mesleki ve teknik eğitim programlarının meslek analizleri ,ihtiyaç analizleri ve görev analizleri yapılarak, yeterliğe dayalı olarak eğitim programlarının hazırlanması önem taşımaktadır. Bu uygulamalar öğrencilerin sahip olması gereken bilgi ve becerileri güvence altına almalıdır. Mesleki ve teknik eğitimde öğretmen yetiştirme sisteminin yeniden ele alınarak öğretmenlerin bu görevlerini en iyi şekilde yapabilmelerini sağlayacak bir yapıya kavuşturulmaları gerekmektedir.

Gelişen teknoloji endüstri alanında önemli değişimleri de beraberinde getirmiştir. Endüstri alanında meydana gelen bu değişimlerin eğitim programlarına yansıtılması,ülkemizin kalkınması ve gelişmesini tamamlamış ülkelerin yanındaki yerini alabilmesi açısından önemlidir.Mesleki eğitim fakültelerinden mezun olup, kız meslek liselerinin nakış bölümünde görev yapan öğretmenlerin sahip olması gereken mesleki yeterlikler sürekli ve hızlı bir değişim içerisinde olan çağımızda değişime uğramıştır. Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının nakış bölümünde atölye ve meslek dersleri öğretmeni olarak görev yapan öğretmenlerin sahip olmaları gereken mesleki yeterliklerin belirle nerek nakış bölümü eğitim programlarının bu doğrultuda eğitim ihtiyacını karşılayacak şekilde yeniden düzenlenmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Mesleki ve teknik eğitimde yenileşme için gerekli ihtiyaç dikkate alındığında öğretmen yetişmenin rolünün önemli unsurlardan birisi olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin profesyonel gelişimlerini ve yeterliliklerini

sürekli olarak artırmaları gerektiği dikkate alındığında meslek öncesi eğitimlerinde uygulanan eğitim programlarının ve eğitim yöntemlerinin yeniden düzenlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Mesleki ve teknik eğitim fakültelerinde uygulanan programların tanımı ve analizi iş hayatının ihtiyaçları dikkate alınarak gerektiği gibi belirlenmemiştir. Bu nedenle mesleki ve teknik eğitim programlarının çalışma hayatının ihtiyaçları dikkate alınarak hazırlanması, öğretmen yetiştiren programlarında bu mesleki ve teknik öğretim programlarını uygulayacak öğretmenleri yetiştirmesi beklenmektedir. Ancak uygulamanın böyle olduğunu söylemek çok güçtür. Öğretmen eğitim programlarının yeterliliğe dayalı olarak hazırlanması halinde bu sorunların çözüme kavuşması beklenmektedir.(Yıldırım,2002,s.22)

Trabzon İli Kız Meslek Liselerinde Görev Yapan Mesleki Eğitim Fakülteleri Nakış Anabilim Dalı Mezunu Öğretmenlerin, nakış öğretmenlerinin yeterliklerini önem derecelerine göre değerlendirmesine yönelik olarak yapılan bu araştırmanın;

-Öğretmenlerin görevlerini yapmada başarılı olabilmeleri için sahip olmaları gereken yeterliklerin belirlenmesi.

-Mesleki eğitim fakültelerinde verilecek eğitime ilişkin hazırlanacak programlara kaynaklık etmesi.

-Yeterliliğe dayalı mesleki eğitim programlarının hazırlanmasına katkı sağlaması.

-Öğrenciye yaşamında rehberlik edecek bilgi ve becerileri kazandırarak topluma ve iş hayatına yararlı bireyleri yetiştirmede yardımcı olması.

-Mesleki eğitim fakültelerinin diğer bölümlerinde yapılacak çalışmalara örnek teşkil etmesi ve konu ile ilgili araştırmalara kaynak oluşturması açısından da önem taşımaktadır.

Sayıtlar

Bu araştırmanın temelinde aşağıdaki sayıtlar yer almaktadır..

-Veri toplamak amacıyla geliştirilen ve uygulanan anket sorularının konuyu açıklayıcı nitelikte seçildiği konusunda bilgilerine başvurulmuş uzmanların katkıları yeterlidir.

-Veri çözümlemede kullanılacak ölçekler ve istatistiksel yöntemlerin konuyu açıklamada güvenilir olduğu,

-Araştırmaya katılan öğretmenlerin anket sorularına verdikleri yanıtlar içten ve gerçeği yansıtmaktadır.

-Ortaya konan sonuçların ve önerilerin mesleki eğitim fakültelerinin nakış ana bilim dalından mezun olan nakış öğretmenlerinin sahip olmaları gereken mesleki yeterliliklerin belirlenmesinde yardımcı olacağı varsayılmaktadır.

Sınırlılıklar

Araştırma belirlenen amaçlara ulaşılabilmesi için araştırma;

-Mesleki eğitim fakültelerinin nakış öğretmenliği programlarından mezun olan ve Trabzon İli ve İlçelerinde bulunan Kız Meslek Liselerinde görev yapan 17 nakış öğretmeni ile sınırlıdır.

-Kız Meslek Lisesi lise üçüncü sınıf el nakışı programında yer alan konularla sınırlıdır.

Terimlerin Tanımları

Yeterlik:Bir rolü başarılı bir biçimde yerine getirmek için gerekli bilgi,beceri ve tavırlara sahip olmak”tır.(Sezgin,1980,s.18)

İş analizi:İşin belirlenen standartlarda yapılabilmesi için mesleğin öğretilebilecek temel unsurlara ayrıştırılarak mesleki yeterliliklerin belirlenme yöntemi.(Sezgin,2000,s.47)

Mesleki eğitim:Bireye belli bir meslek ile ilgili bilgi,beceri ve iş alışkanlığı kazandıran ve bireyin yeteneklerini geliştiren eğitim süreci. (Sezgin,2000,s.19)

Teknik Eğitim:İleri düzeyde fen ve matematik bilgisi ile uygulamalı teknik yetenekleri gerektiren,becerili işçi ile mühendis arasındaki meslek kademesindeki bir görev için gerekli olan bilgi,beceri ve iş alışkanlıklarını geliştiren eğitim süreci(Sezgin,2000,s.145)

Mesleki Eğitim Fakültesi:Mesleki ve teknik öğretim kurumlarında görev yapacak öğretmenleri yetiştiren yüksek öğretim kurumu.

Formasyon:Sözlük anlamı ile biçimlenme,belirli bir düzeyde eğitim görme yetişme demektir.Öğretmenlik mesleğini seçenlerin genel kültür,özel alan eğitimi yanı sıra pedagojik formasyon eğitimi alması zorunludur. (Yıldırım,1997,s.31)

BÖLÜM II

KAVRAMSAL BOYUT VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, araştırma konusu ile ilgili literatür taramasına dayalı, Mesleki Eğitim, Mesleki Eğitim Fakülteleri, Mesleki Yeterlik, Öğretmenlik, Öğretmenlik Mesleğinin Tanımı Ve Nitelikleri, Öğretmen Yetiştirmenin Geçmişi Ve Geleceği, Öğretmenlik Mesleğinin Seçiminde Rol Oynayan Etmenler, Öğretmenlik Mesleğinde Rol Ve Statü, Toplumun Öğretmene Bakışı Ve Öğretmenden Beklentileri ve Öğretmen Yeterlikleri konularında açıklamalara yer verilmiştir.

Ayrıca öğretmen yeterliklerini konu alan ilgili araştırmaların özetleri açıklanmıştır.

2.1.KAVRAMSAL BOYUT

2.1.1.Mesleki Ve Teknik Eğitim

Bireyler teknolojik, sosyal ve ekonomik alanlarda meydana gelen değişimlerden doğrudan etkilenmektedir. Bunun doğal bir sonucu olarak bireyler meydana gelen bu değişimlere uyum sağlama uğraşı içerisine girmektedirler. Bu uğraşlar bireye daha iyi bir eğitim alma zorunluluğunu yüklemektedir (Yıldırım, 2002, s.2).

Mesleki ve teknik eğitimin amacı; bireyin iş piyasasındaki görevleri yerine getirebilmesi için gerekli temel davranışları kazandırmaktır (Sezgin, 1980, s.24).

“Mesleki ve teknik eğitimin başarısı iş ile bireyin uyumuna bağlıdır. İş ile birey ne derece uyumlu ise yapılan mesleki eğitim faaliyeti de o derece amacına ulaşıyor demektir.

Mesleki ve teknik eğitimin temel amaçlarından birisi,birey ile iş arasındaki uyumu sağlamak ve istenilen nitelikteki elemanı yetiştirmektir. Mesleki ve teknik eğitim faaliyetinin sonunda alınan çıktı,beklenen nitelikleri taşıyan becerili insan gücüdür.Toplumun gelişmesi ve kalkınabilmesi, ekonomik kaynakların ve iş gücünün etkin bir şekilde kullanılmasına bağlıdır. İnsan gücü;kalkınmanın en önemli ögesi olması nedeniyle nitelikli iş görenlerin yetiştirilmesi ve yetişenlerin niteliklerinin yükseltilmesi,ulusal ekonominin güçlenmesini sağlayacağından topluma huzur ve kaliteli bir yaşam standardı sağlayacaktır.Bu gelişmelerin gerçekleşmesi sağlıklı bir mesleki eğitim sisteminin kurulması ve yürütülmesine bağlıdır”(Yıldırım, 2002,s.2).

2.1.2.Mesleki Eğitim Fakülteleri

Araştırmanın evrenini oluşturan mesleki eğitim fakültelerinin tarihi gelişimine bakıldığında, 1982 yılında 2809 sayılı ”Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun”la kurulan Gazi Üniversitesi bünyesinde,Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu ve Kız Sanat Yüksek Öğretmen Okulu birleştirilerek ,Mesleki Eğitim Fakültesi kurulmuştur. Fakülte,7 bölüm ve bir yüksekokuldan oluşmuştur.

1982 yılında bir fakülte çatısı altında birleştirilen okullar,1992 yılında Ticaret-Turizm Eğitim Fakültesi,Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi ve Mesleki Yaygın Eğitim Fakültesi adlarıyla ayrı birer fakülte olarak yeniden yapılandırılmıştır.Önce 12 Eylül 2000 tarih ve 24168 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 612 sayılı KHK ile ve daha sonra 14 Nisan 2001 tarih ve 24373 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 4633 Sayılı Kanunla Mesleki Yaygın Eğitim Fakültesi ile Mesleki Eğitim Fakültesi birleştirilerek Mesleki Eğitim Fakültesi oluşturulmuştur.(Çıttır,2003,s.6)

Konya Selçuk Üniversitesi bünyesinde yer alan Fakültelerden biri olan Mesleki Eğitim Fakültesi;22 Kasım 1976 tarihinde,M.E.B Mesleki Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü'nce açılan 2 yıllık ön lisans eğitimi veren Kız Sanat Yüksek Öğretmen Okulu 2547 Sayılı Y.Ö.K kanunun geçici 28.maddesi gereğince 22-06-1982 tarih ve 41 sayılı kanun hükmünde kararname ile adı Kız Sanat Eğitim Yüksek Okulu olarak değiştirilmiş ve Eğitim Fakültesi bünyesinde öğretime devam etmiştir.Önce 2 yıllık ön lisans eğitimi veren Kız Sanat Eğitimi Yüksek Okulu 1990-1991 öğretim yılında yine aynı statüde 4 yıllık eğitim veren yüksek okul olarak çalışmalarına devam etmiştir.

3 Temmuz 1992 tarih ve 3837 sayılı yasa ile Selçuk Üniversitesi bünyesinde Mesleki Eğitim Fakültesi adı altında akademik kadrosunu oluşturmuş ve 1994-1995 öğretim yılı sonunda ilk mezunlarını vermiştir.(<http://www.mef.selçuk.edu.tr>)

2.1.3.Mesleki Yeterlik

Yeterlik;"bir rolü başarılı bir biçimde yerine getirmek için gerekli bilgi,beceri ve tavırlara sahip olmak"tır.(Sezgin,1980,s.18)

Bu nedenle yeterlik hem meslek ile hem de çalışma hayatı ile ilgilidir. Yeterliliğin değerlendirilmesi gerçek çalışma hayatı ile ilgili performans kanıtlarını gerektirir.Bu da bilgi,beceri ve tavırların analize dayalı olarak belirlenmesini gerektirir.(Yıldırım,2002,s.7)

Külahçı ise yeterliliği daha çok kapasite ve yeteneğin belirleyicisi olarak; bilişsel, devinsel ve duyuşsal davranışların sergilendiği sonuçlarla ilgilendiğini belirtmektedir.(Külahçı,1995,s.23)

Mesleki yeterlik kavramında,işlemlerin yapılmasına ilişkin kararlar ile işlem yolları önemli olup;bilgi,beceri ve tavırlardaki yeterlilik demektir.

Mesleki yeterlik Özçelik tarafından bir mesleği asgari performans standartlarını karşılayabilecek biçimde yapabilmek olarak tanımlanmaktadır.(Özçelik,1988,s.2)

2.1.4.Öğretmenlik

2.1.4.1.Öğretmenlik Mesleğinin Tanımı Ve Nitelikleri

En önemli yatırım insana yapılan yatırımdır.21.yy.da rekabet üstünlüğünün sağlanmasında nitelikli insan gücü yetiştirmek Milli Eğitim'in öncelikli politikalarındandır.

Nitelikli insan gücünde aranan temel özellikler ise;işini iyi yapan,bilgi ile yaşamayı öğrenen,kendisini sürekli geliştiren ve demokrasi değerleri ile bütünleştiren insan tipidir.

Geleceğin tüm meslekleri ve işleri,bugüne göre daha nitelikli insan gücünün istihdamının zorunlu kılmaktadır.İnsan gücünü nitelikli hale getirmede ve yeniden eğitmede görev alacak olanlar ise öğretmenlerdir. (M.E.B, 2002, s.7)

Öğretmenlik;devletin,eğitim,öğretim alanında kendilerine verdiği görevleri Türk Milli Eğitimi'nin temel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak kanun,yönetmelik ve emirlerle saptanan esaslara göre yerine getirmeyi amaç edinmiş bir ihtisas mesleğidir.(Yıldırım,1997,s.26)

"Geniş anlamıyla öğretmenlik,insanlık tarihi kadar eski bir meslektir.İnsanın doğuştan çok zayıf,çaresiz ve bilgisiz olması öğretmenliği insanlık için vazgeçilmez yapmaktadır.İnsanlar arasında sürekli bilgi ve tecrübe akışı olması ve insan ilişkilerinde sözel anlatımın en temel iletişim yolu olarak kullanılması da öğretmenliği insanlığın tarihi kadar geriye götürmektedir.

İnsan davranışlarının büyük çoğunluğu,öğrenilmiş tutum ve davranışlardır. Öğretenler olmaksızın bunların öğrenilmesi mümkün değildir.

Öğretmen,eğitimin üç temel ögesinden biridir.Öğretim işinin nicelik ve niteliğini planlayan,uygulamayı yürüten ve öğrencileri değerlendiren kişidir. Eğitimde öğretmenin çok önemli rolü vardır,ancak bu rolün gereğinden fazla gösterilmesi de doğru olmaz.Eğitim sistemi bir "öğretmen sistemi" değildir.

Öğretmenler,çağdaş deyimle"bilgi işçileri"dir.Tarihte uzun zaman bilgi aktarıcısı olarak görev yapmışlardır.Bu arada iyi öğretmenler bilgiyi işlemeyi,benimseyip bilgiye uygun yaşamayı(bilginin davranış haline getirilmesi) ve bu bilgileri gelecek kuşaklara aktarmayı da öğretmişlerdir". (Ergun,Çevik,Ergezer,Özdaş,1999,s.61)

Atatürk 1924'de "Cumhuriyet, fikren, ilmen, fennen, bedenen, kuvvetli ve yüksek seviyeli muhafızlar ister.Yeni nesli,bu evsaf kabiliyette yetiştirmek sizin elinizdedir" der ve öğretmenlik mesleğinin önemini vurgular. (Özdemir,1997,s.109)

"Öğretmenlik mesleğinin sahip olduğu bazı özellikler onu diğer meslek dallarından ayırmaktadır.Bu özellikler genel olarak şu başlıklar altında toplanmaktadır;

- Öğretmenler tüm ülkede devlet memurlarının çoğunluğunu oluşturmaktadır.
- Meslek üyeleri arasında kadın üyelerin oranı daha yüksektir.
- Öğretmenlerin çoğunluğu sosyo-ekonomik düzeyi orta yada ortanın altındaki ailelerden gelmektedir.
- Mesleği değiştiren yada terk edenlerin oranı oldukça yüksektir, öğretmenlik daha üst düzeydeki ve daha avantajlı mesleklere geçiş olarak görülmektedir.

- Öğretmenlerin müşterileri olan öğrenciler,kendilerinden daha düşük konumdadırlar.
- Öğretmenler,geleneksel olarak öğretim hizmetini bir gruba aynı anda sunarlar.
- Öğretmenlerin öğrencileriyle olan ilişkileri çoğu zaman uzun süreli ve zorunlu bir ilişkidir.
- Öğretmenlerin öğrencileriyle olan ilişkileri diğer mesleklere oranla çok daha duygusaldır.
- Öğretmenin mesleğini tek başına kapalı bir ortamda sürdürüyor olması,onun diğer meslektaşları ile iletişim ve etkileşimini engeller.
- Öğretmen öğretim sürecinde öğrencilerin kolaylıkla anlayabileceği basit ve yalın bir dil kullanır.”(Kayhan, Eroğlu,1999,s.45)

2.1.4.2.Öğretmenlik Mesleğinin Seçiminde Rol Oynayan Etmenler

Öğretmenlik mesleği günümüzde düşük statülü ve pek çok mesleğe oranla çekici olmayan bir meslek olarak görülmesine rağmen mesleği seçenlerin oranı oldukça yüksektir.Öyleyse bu mesleğin seçilmesinde rol oynayan çeşitli etkenler bulunmaktadır.Şimdi bu etkenleri sırasıyla inceleyelim:

- Öğretmen yetiştirme programlarına giriş puanı diğer pek çok programlara göre daha düşük tutulmaktadır.
- Milli Eğitim Bakanlığı öğretmen yetiştirme programlarını seçmeye özendirici olanaklar getirmektedir.Sunulan bu olanaklar özellikler sosyo ekonomik durumu düşük öğrencilere çekici gelmektedir.
- Öğretmen yetiştirme programları benzer programlara oranla daha az masraflı ve daha az zahmetli olarak görülmektedir.
- Öğretmenlik mesleği gerek devlet memuru olmanın getirdiği gerek se çalışma ortamının sunduğu olanaklar nedeniyle güvenilir bir meslek olarak düşünülmektedir.

- Öğretmenlik entelektüel bir saygınlık taşır.
- Okumayı,öğrenmeyi ve öğretmeyi seven kişiler için doyurucu bir meslektir.
- Öğretmenlik mesleği günlük çalışma saatleri ve uzun tatilleri ile pek çok kişi için oldukça çekici gelmektedir.Özellikle bu yanı bayanların öğretmenlik mesleğini tercihlerinde önemli bir rol oynamaktadır.
- Çocuklarla ve gençlerle birlikte olmanın insanı daha dinç ve genç tutacağı inancı bu mesleği seçmeye yöneltmektedir.
- Onaylanmayan bir tercih nedeni olarak görülse de bazıları için kendini ve gücünü kanıtlama gibi güdülerin doyurulması için uygun bir ortam olarak düşünülmektedir.
- Öğretmelik mesleğinin çalışma koşulları mesleği sürdürürken aynı anda bir başka alanda öğrenim yapma olanakları da sağlamaktadır. Öğretmenliği bir geçiş işi olarak görenler bu yolu tercih etmektedirler. (Kayhan, Eroğlu,1999,s.47)

2.1.4.3.Öğretmenlik Mesleğinde Rol Ve Statü

“Rol ve statü kavramları birbiri ile ilişkili kavramdır.Toplumun bireyden beklediği davranış rol, bu rolün önemine verilen değer ise statü olarak tanımlanmaktadır.

Tezcan,öğretmenin rollerini okulda ki ve çevredeki rolleri olarak iki grupta ve şu başlıklar altında incelemektedir.

Öğretmenin Okuldaki Roller:

-Bilgi yayıcılık: Öğretmen öğrenmenin aracılığını yapar,öğretim süresini planlar,yönetir.

-Disiplincilik: Sınıfta öğretime uygun bir düzen ve ortam sağlar.

-Yargıcılık: Öğretmenin sınıfta bir otoritesi vardır.Disiplini korur,haklıyı haksızdan ayırır.

-Sırdasılık: Gerektiğinde öğrencilerin yada ailelerin sırlarını paylaşır.

-Ana babalık rolü: Özellikle okul öncesi ve ilköğretim çağı çocuklarının öğretmeni bu rolü oynamak zorunda kalmakta onların anne babalarının evdeki rollerini bir kısmını okulda üstlenmektedir.

-Nasihatçılık rolü: Öğretmen öğrenciyi çevrenin olumsuz etkilerinden korumaya çalışmaktadır.

-Toplumsallaştırma rolü: Öğrenciye toplumun kurallarını öğretir, toplumsal değerleri kazandırır,böylece onu toplumun kabul gören bir üyesi olmaya hazırlar.

Öğretmenin Çevresel Roller: Öğretmen kalkınmanın ihtiyacı olan insan gücünü yetiştirmek ve bireyleri toplumun etkin bir üyesi olacak şekilde eğitmekle toplumsal bir görevi yerine getirir ancak ondan beklenen bunların çok daha ötesindedir.Toplum ondan, kalkınmanın önderliğini de yapmasını bekler.Öğretmenden beklenen bu rol onun çevresini iyi tanımasını ve çevre ile iyi ilişkiler içinde olmasını gerektir.

Yöresel zenginliklerin geliştirilmesi,el sanatlarının değerlendirilmesi, boş zamanların iyi kullanılması, öğretmenlerin son zamanlarda etkin olarak katıldıkları ve önderlik yaptıkları konuların başında gelmektedir.” (Tezcan,1994)

2.1.4.4.Toplumun Öğretmene Bakışı Ve Öğretmenden Beklentileri

“Öğretmen eğitim durumlarını oluşturan ve öğretme sürecine bizzat katılarak öğrencileri yönlendiren bir kişidir.Öğretmenlerin planlanan eğitim

faaliyetlerini yapmaları ve bunlarla ilgili öğrenme yaşantıları oluşturmaları gündeme geldiğinde öğretmenlerin mutlaka toplum katkı sağlayan yapıcı bir unsur olmaları beklenmektedir.Öğretmenin katkı sağlamak yerine yanlış uygulamalarla motivasyonunu bozması durumunda öğrenciler heder olup giderler.Bu itibarla öğretmenlerden geleneksel olarak toplumumuzun bazı beklentileri vardır.

Bu beklentiler toplumun birlik ve beraberliği açısından ele alındığında kısaca şu şekilde düşünülebilir.Öğretmen eğitim yolu ile öğrencilerin;

-Birbirleri ile etkileşiminde samimi olmalarını ve kolayca iletişim kurmalarını.

-İnsanlara hoş görü ile davranma alışkanlığı kazanmalarını

-Belli bir çevreye uyan insan yerine içinde bulunduğu her çevre ile dengeli yaşayabilen özellikler kazanmalarını

-Karşılaştıkları problemleri çözebilme becerileri kazanmalarını

-Toplumun karşılaştığı problemleri şahsi problemlerden üstün ve öncelikli görmelerini sağlamak durumundadır.

“Öğretmenler! ordularımızın kazandığı zafer sizin ve sizin ordularınızın zaferi için yalnız zemin hazırladı,hakiki zaferi siz kazanacaksınız.Ben ve bütün arkadaşlarım sarsılmaz bir imanla sizi takip edeceğiz.Sizin karşılaştığınız her engeli kıracağız “ diyen Atatürk’ün rehber olan bu sözleri ışığında toplumumuz öğretmenlere her dönemde değer vermiştir.Öğretmenler gittiği her ortamda çok güzel karşılanmış ve kendisinden çok güzel şeyler beklenmiştir.”(Ergun,Çevik,Ergezer,Özdaş, 1999,s.94)

2.1.4.5.Öğretmen Yeterlikleri

“Öğretmen,öğrenme ve öğretme süreçlerinin temel öğelerinden biridir. Öğrenciyle devamlı etkileşim halinde bulunan ,eğitim programını uygulayan, öğretimi yöneten ve hem öğrencinin hem de öğretimin değerlendirmesini yapan kişidir.Öğretmenin nitelikleri,bu süreçlerin niteliğini de büyük ölçüde etkilemektedir.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda öğretmenliğin bir“ihtisas mesleği” olduğu,öğretmen adaylarında aranacak niteliklerin genel kültür,özel alan eğitimi ve pedagojik formasyondan oluştuğu,bu alanlara ait niteliklerin Milli Eğitim Bakanlığı tarafından saptanacağı hükümlerine yer verilmektedir.

Öğretmenleri ağırlılıkları olarak istihdam eden Milli Eğitim Bakanlığınca her öğretmenin sahip olması gereken yeterlilik standartlarında,öğretmenin yapacağı görevlerin ayrıntılı bir listesinin bulunması önem taşımaktadır. Öğretmenlerin görev tanımlarının olması,yönetim ve denetim süreçlerini de kolaylaştıracaktır.

Öğretmen yetiştirmede,en az yirmi bir kredilik öğretmenlik formasyon dersleri koşulu,günümüzde artık bu alandaki gereksinimi karşılayamamaktadır.Nitekim,Yükseköğretim Kurulu’nun eğitim fakülteleri programlarında 1998 yılı için de yaptığı son düzenleme ile öğretmenlik formasyonu dersleri ve bu derslerin süreleri artırılmıştır.Ancak,üzerinde uzlaşmış ve belgelenmiş yeterlikleri belirlenememiştir.

Öğretmen yeterliklerinin belirlenmesinde,çalışmanın niteliği ile ilgili belirli ilkeler öngörülmüştür.Bunlar bir yandan çalışmanın doğrultusunu ortaya koyarken,bir yandan da çalışmanın sınırlılıklarını açığa çıkartmaktadır.” (MEB,2002,s.9)

Milli Eğitim Bakanlığı'nca belirlenen öğretmenlik mesleğinin genel yeterliklerini şu şekilde açıklayabiliriz;

A-Eğitme-Öğretme Yeterlikleri

"Eğitme-öğretme yeterlikleri içinde kapsamın önemli bir kısmını bilgi, beceri ve tutumları başkalarına öğretme yeterlilikleri oluşturmaktadır. Ancak, öğretmenden sınıf içindeki eğitim ve öğretim etkinliklerinin dışında farklı nitelikler de beklenmektedir. Bunlar; sınıf ve okul içinde rehberlik yapma, özel eğitime gereksinme duyan öğrencilere hizmet etme, okulu geliştirme gibi niteliklerdir. Nitelikler, eğitimin niteliğinin yükseltilmesine katkıda bulunurken, öğretmen ve öğrencilere rehberlik eden eğitim uzmanları ile etkili bir işbirliğinin de temelini oluşturacaktır.

Bunun anlamı, öğretmenin rehberlik uzmanı, özel eğitim uzmanı veya yetişkin eğitimi uzmanının yerine geçmesi değildir. Özel uzmanların bulunduğu yerlerde öğretmenin, birincil görevlerini yaparken karşılaştığı durumlara hakim olması ve ortaya çıkan sorunu uzmana ulaştırıncaya kadar gerekenleri yapabilmesi anlamına gelmektedir. Kimi zaman bu sorunlar bir uzmana gereksinin duyulmayacak düzeyde de olabilir. O zaman öğretmen sorunu kendisi çözecektir. Kimi zaman ise, rehber öğretmen yada özel eğitim uzmanları ile bunları istihdam eden birimler, okulda veya çevrede bulunmayabilir. Bu durumlarda da öğretmen, eğitim uzmanları ile işbirliğine girinceye dek bir ölçüde yapılabilecekleri yapmak durumundadır.

Eğitim sürecinde öğretmenden belli bir özel alana ilişkin bilgi, beceri ve tutumları öğrencilere kazandırması beklenmektedir. Öğretmenin bu süreçte öğretimi düzenlerken ve yürütürken öğrencilerin gereksinmelerini ve onun bireysel farklarını dikkate alan, öğretim sürecinde öğrencileri ve sınıftaki grupları etkinlikler aktif olarak katan, grup çalışmalarını özendiren, öğrenmeyi kolaylaştıran, diğer bir deyişle öğrenciyi merkeze alan bir yaklaşım izlemesi öğrenme sürecinin niteliğini yükseltir.

Öte yandan,bilim ve teknolojideki hızlı gelişme ve değişimler hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin yaşam boyu öğrenme süreci içinde bulunmasını gerektirmektedir.Bu bağlamda öğretmen,öğrenmeyi öğrenmeli ve öğrencilerine de öğrenmeyi öğretmelidir. Öğretmen,öğrencileri düşünmeye,olay ve olguları eleştirel bir gözle değerlendirmeye,farklı görüşleri hoş görmeye özendirmelidir”(MEB,2002,s.9).Eğitme-öğretme yeterlikleri aşağıda ki başlıklar altında incelenmiştir.

-Öğrenciyi Tanıma;

“Öğretmen öğrencileri çeşitli özellikleriyle (fiziksel,sosyo-ekonomik, zihinsel,duygusal ve psiko-motor) tanır.Bu çerçevede öğretmen şu yeterlikleri gösterir;

- Öğrencilerin fiziksel özelliklerini tanıma
- Öğrencilerin sosyo-ekonomik özelliklerini tanıma
- Öğrencilerin grup ilişkilerini tanıma
- Öğrencilerin zihinsel özelliklerini tanıma
- Öğrencilerin duygusal özelliklerini tanıma
- Öğrencilerin psikomotor özelliklerini tanıma
- Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyini belirleme
- Öğrencilerin öğrenme stiliğini tanıma
- Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini gözleme
- Öğrenciyi tanımada ilgililerle işbirliği yapma

-Öğretimi Planlama;

Öğretmen,konu alanının bilgisine, öğrencilere, topluma, program amaçlarına ve Milli Eğitim Bakanlığının ilgili usul ve esaslarına göre öğretim etkinliklerini planlar.Bu çerçevede öğretmen şu yeterlilikleri gösterir;

- Öğretimin amacını belirleme
- Öğretimin içeriğini
- Öğretim etkinliğini belirleme
- Öğretim yöntemini belirleme

- Öğretim materyalini belirleme
- Öğretim ortamını belirleme
- Ölçme ve değerlendirme araçlarını belirleme
- Yıllık plan yapma
- Ünite planı yapma
- Ders planı yapma
- Gezi,gözlem,deney planı yapma

-Materyal Geliştirme;

Öğretmen, öğrencilerin etkili ve verimli bir şekilde öğrenebilmesi için gerekli öğretim materyallerini geliştirir.Bu çerçevede öğretmen şu yeterlilikleri gösterir;

- Etkinlik,görev,iş ve deney yaprağı hazırlama
- Bilgi yaprağı hazırlama
- İşlem yaprağı hazırlama
- Tepegöz saydamı hazırlama
- Slayt hazırlama
- Ödev kağıdı hazırlama
- Paspartu/küpür hazırlama
- Elde şema,şekil ve grafik hazırlama
- Pano,afiş,sergi düzenleme
- Zaman şeridi hazırlama
- Model hazırlama
- Materyal uyarlama
- Öğrenciye materyal hazırlatma
- Bilgisayar ekranı hazırlama
- Ses kaseti hazırlama
- Materyali arşivleme
- Materyal karteksi tutma
- Koleksiyon hazırlama
- Döner levha hazırlama

-Öğretim Yapma;

Öğretmenin temel görevi öğrenciye rehberlik etmek ve öğrenmeyi kolaylaştırmaktır.Etkili öğretim yapabilmek için öğrencilerin nasıl öğrendiklerini ve geliştiklerini bilir.Onların entelektüel,sosyal ve kişisel gelişimlerini destekleyecek etkinlikleri düzenler,olanakları sağlar.Eleştirel düşünme,problem çözme ve performans becerilerine ait gelişmelerini özendirmek için çeşitli öğretim stratejilerini uygular.Bu çerçevede öğretmen şu yeterlilikleri gösterir;

- Öğrencinin ilgi ve dikkatini çekme
- Önceden öğrenilenlerle konu alanı arasında bağ kurma
- Öğrencinin ihtiyacı ile konu alanı arasında bağ kurma
- Öğrenciye amaçlara ulaşma yollarını bildirme
- Öğrenciye dersin amacını bildirme
- Gezi gözlem yoluyla öğretim yapma
- Öğrencileri öğretim etkinliğine katma
- Alan uzmanına bilgi sundurma
- Dersi özetleme
- Dersi değerlendirme
- Öğrenme eksikliklerini,yanlışlıklarını giderme
- Öğrencileri bir sonraki derse hazırlama
- Ödev verme
- Düz anlatımla öğretim yapma
- Buluş yoluyla öğretim yapma
- Problem çözme yöntemiyle öğretim yapma
- Soru-cevap yöntemiyle öğretim yapma
- Tartışma yöntemiyle öğretim yapma
- Gösteri yöntemiyle öğretim yapma
- Rol oynama yöntemiyle öğretim yapma
- Oyun yöntemini kullanarak Öğretim yapma
- Beyin fırtınası yöntemiyle öğretim yapma
- Bire bir öğretim yapma
- Proje yöntemiyle öğretim yapma

- Deneysel öğretim yapma
- Ekiple öğretim yapma
- Örnek olay yöntemiyle öğretim yapma
- Yazı tahtası yoluyla öğretim yapma
- Modellerle öğretim yapma
- Benzeşim yöntemiyle öğretim yapma
- Projeksiyonla(slayt-tepegöz)öğretim yapma
- Video ile öğretim yapma
- Bilgisayarla öğretim yapma
- Şema,şekil grafik gibi görsel materyalle öğretim yapma
- Basılı materyalle öğretim yapma

-Öğretimi Yönetme;

Öğretmen,öğrencinin aktif bir biçimde derse katıldığı,anlamalı ve kalıcı öğrenmenin oluştuğu,öğrencinin kendini güvende hissettiği bir öğrenme ortamı oluşturabilmek için gerekli olan birey ve grup yönetimi ilke ve stratejilerini bilir ve kullanır.Bu çerçevede öğretmen şu yeterlilikleri gösterir;

- İletişim düzeni kurma
- Öğrenci devamını kontrol etme
- Öğrencileri birbirine kaynaştırma ve belirli amaçlar yönünde güdüleme
- Öğrenci ve öğrenci gruplarının sorunlarının çözümünde yardımcı olma
- Öğrencilerin liderlik özelliklerini geliştirme
- Öğrenci deneyimlerini yönetme
- Öğretim ortamı ile ilgili güvenlik önlemlerini alma
- Öğrenciye ilk yardım yapma
- Toplantıları yönetme
- Okul etkinliklerine sınıfı katma

-Başarıyı Ölçme Değerlendirme;

Öğretmen, öğrencinin bilişsel, duyuşsal, sosyal ve fiziksel gelişimini sürekli olarak değerlendirmek için formal ve informal değerlendirme stratejilerinin önemini anlar ve bunları kullanır. Bu çerçevede öğretmen şu yeterlilikleri gösterir;

- Amaca uygun ölçme ve değerlendirme yöntemini belirleme
- Öğrencinin performans ölçütlerini belirleme
- Yazılı yoklama yapma
- Sözlü yoklama yapma
- Doğru-yanlış türü test yapma
- Eşleştirme türü test yapma
- Tamamlama türü test yapma
- Çoktan seçmeli test yapma
- Hazırladığı ölçme araçlarının geçerlik ve güvenirliklerini saptama
- Ödev ve proje değerlendirme
- Öğrenci çalışma dosyası değerlendirme
- Değerlendirme sonuçlarını okul yönetimine bildirme
- Öğrenci velisine geri bildirim sağlama
- Mutlak değerlendirme yapma
- Bağıl değerlendirme yapma
- Öğrencilerin değerlendirme sürecine katılımını sağlama
- Öğrencinin kendini değerlendirmesine yardımcı olma
- Öğrenciye geri bildirim sağlama
- İş, performans testi yapma
- Tutum ölçme

-Rehberlik Yapma;

Öğretmen, öğrencilere sağlıklı bir biçimde gelişmelerini sağlayabilmeleri için kendilerinin tanıma, okula uyum, fiziksel gelişmeleri ile sınıf içi ve dışı etkinlikleri, başarı düzeyleri, öğrenme ve çalışma alışkanlıkları,

ilgi ve yetenekleri ile meslek seçimi konularında rehberlik yapar.Bu çerçeve de öğretmen şu yeterlilikleri gösterir;

- Öğrencilere rol modeliği yapma
- Öğrencileri dinleme,onların kendilerini ifade etmelerine yardımcı olma
- Öğrencilere öğrenme ve çalışma alışkanlıkları konusunda rehberlik yapma
- Öğrencilerin derslerdeki başarıları konusunda rehberlik yapma
- Öğrencileri ilgi ve yeteneklerine göre yönlendirme
- Öğrencilerin meslekleri tanımlarına ve seçmelerine yardımcı olma
- Öğrencilerin sonraki eğitimleri ile ilgili kararlarına yardımcı olma
- Öğrencilerin genel nitelikli psikolojik sorunlarını çözmede yardımcı olma
- Öğrencilere sağlık sorunlarını çözmede yardımcı olma
- Öğrencilerin uyum sorunlarını çözmede yardımcı olma
- Öğrencilere insan ilişkileri konusunda yardımcı olma
- Öğrencilerin ekonomik ve sosyal programlardan yararlanmalarına yardımcı olma
- Öğrencilerin bireysel gelişimlerini izleme ve sorunlarını çözmede yardımcı olma
- Öğrencilere disiplin kurallarına uymada rehberlik etme
- Öğrencilerin disiplin sorunlarıyla mücadele etme
- Öğrencilerin madde bağımlılığı sorunlarını çözmede rehberlik etme
- Öğrencilerin okul karar süreçlerine katılımını destekleme
- Öğrenci örgütlerinin yönetiminde öğrencilere danışmanlık yapma
- Anne,babalara/velilere öğrenciler konusunda rehberlik yapma
- Öğrenci sorunları ile ilgili rehberlik uzmanı ve servisleriyle iş birliği yapma

-Temel Becerileri Geliştirme;

Öğretmen, öğrencilerin temel okuma, yazma, matematik, iletişim ve diğer yaşamsal becerilerini geliştirmelerine yardım eder, böylece öğrencilerin mesleki, toplumsal ve kişisel gelişimini destekleyecek öğrenme fırsatları yaratır. Bu çerçevede öğretmen şu yeterlilikleri gösterir;

- Öğrencilerin eleştirel becerilerini geliştirme
- Öğrencinin kendi kendine öğrenme becerilerini geliştirmelerine yardım etme

-Özel Eğitime Gereksinim Duyan(ÖEGD)Öğrencilere Hizmet Etme;

Öğretmen, bedensel, ruhsal ve zihinsel özellikler bakımından, özel eğitime gereksinim duyan öğrencilere, özelliklerine uygun özel eğitim olanak ve fırsatları sunar. Bu çerçevede öğretmen şu yeterlilikleri gösterir;

- ÖEGD öğrencilere hizmet etmek üzere kendini hazırlama
- ÖEGD öğrencileri belirleme
- ÖEGD öğrencilerle iletişim becerilerini geliştirme
- ÖEGD öğrenciler için öğrenme ortamını yeniden düzenleme
- ÖEGD öğrencilere uygun öğretim tekniklerini uygulama
- ÖEGD öğrencilerin gelişimini izleme ve değerlendirme
- ÖEGD öğrencilerin sınıf arkadaşları tarafından benimsenmesini özendirme
- ÖEGD öğrencilerin mesleki geleceklerini planlama becerilerini geliştirme ve yardım etme
- ÖEGD öğrencilere kişisel ve sosyal problemleri konusunda rehberlik yapma

-Ders Dışı Etkinliklerde Bulunma;

Öğretmen, ders dışı eğitsel etkinliklerin amaca uygun bir biçimde yürütülebilmesini sağlamak üzere, okul yönetimi ile ilişki kurarak öğrencilere eğitim danışmanlığında bulunur. Öğrencinin gelişimini sağlamaya yönelik çeşitli toplantı, kurs, seminer ve diğer etkinlikler yoluyla öğretim sürecinin geliştirilmesine çaba gösterir.

Bu çerçevede öğretmen şu yeterlilikleri gösterir;

- Eğitsel kol etkinliklerine rehberlik etme
- Okul ve zümre kurullarına katılma
- Öğrenci velileri ile görüşme yapma
- Okul-aile birliği/veli toplantılarına katılma
- Öğrenci hakkında meslektaşları ile iş birliği yapma
- Satın alma ve benzeri komisyonlara katılma
- Bayrak törenini yönetme
- Ders dışı etkinlikleri düzenleme
- İlgili alanına göre kurs ve seminerler düzenleme
- Okulda nöbet tutma

-Kendini Geliştirme;

Öğretmen,verdiği kararların ve gerçekleştirdiği etkinliklerin öğrenciler, veliler,öğretmenler ve diğer profesyoneller üzerindeki etkisini sürekli değerlendirir.Mesleki bakımdan üst öğrenim de dahil,kendini geliştirmek için gerekli fırsat ve olanakları araştırır,değerlendirir.Bu çerçevede öğretmen şu yeterlilikleri gösterir;

- Mesleki yayınları izleme
- Bilimsel etkinliklere(kurs,seminer,sempozyum,konferans vb.)katılma
- Eğitim-öğretim mevzuatını izleme
- Deneyimlerini başkaları ile paylaşma
- Yönetici ve müfettişlerle mesleki gelişim konusunda iş birliği yapma
- Mesleki kuruluşlara aktif olarak katılma
- Mesleği dışındaki sosyal ve kültürel etkinliklere katılma
- Öğrencilerden kendi performansları ile ilgili geri bildirim alma
- Meslektaşlarından kendi performansları ile ilgili geri bildirim alma

-Okulu Geliştirme;

Öğretmen eğitim sisteminin ve okul örgütünün yapı ve işleyişini bilir.Okul gelişimine katkı sağlama çabası içinde bulunur.Yönetmeliklerin amaca uygun bir biçimde gerçekleşmesinin sağlama yönünde,okul yönetimi ne destek olur.Bu çerçevede öğretmen şu yeterlilikleri gösterir;

- Okuldaki fiziksel kaynakları verimli kullanma
- Okul-çevre etkileşimini sağlamada yönetime yardımcı olma
- Öğretmen adaylarına uygulama öğretmenliği yapma
- Aday öğretmenlere rehberlik yapma
- Mezunları izleme çalışmalarına katılma
- Okulun programları hakkında geri bildirim sağlama
- Okul büro yönetim hizmetlerine yardımcı olma
- Okul-işyeri koordinatörlüğü yapma
- Fon kaynak yaratma
- Yönetimle iş birliği yapma
- Okulun işyeri ile ilgili görüş ve önerilerde bulunma
- Okul sistemiyle ilgili sorunların çözümüne katılma

-Okul-Çevre İlişkilerini Geliştirme;

Öğretmen,öğrencilerin öğrenmesini ve bireysel gelişimini desteklemek için öğrenci velileri,okuldaki meslektaşları ve sivil toplum örgütleri ile ilişkiler kurar,bu ilişkileri geliştirir.Aynı zamanda eğitim sisteminin temel ilkeleri, amaçları,sorunları ve geleceği hakkında duyarlılık gösterir.Bu çerçevede öğretmen şu yeterlilikleri gösterir;

- Okul çevresini tanıma
- Okulu çevreye tanıtmak
- Meslek kuruluşları ile iş birliği yapma
- Okul-aile iş birliğine katkıda bulunma
- Toplumsal gelişmeye önderlik etme

B.Genel Kültür Bilgi Ve Becerileri

Genel kültür alanı,öğretmenin eğitim sürecindeki genel kazanımlarının bir bileşkesi olup,öğretmenin mesleğini uygularken bir sorunla karşılaştığında alan bilgisi ve eğitime-öğretme becerisine ek olarak bu sorunun çözümüne / irdelenmesine katkıda bulunan diğer disiplinler arası bilgi ve becerileri kapsamaktadır.

Öğretmen temel ve uygulamalı bilimler ile sosyal bilimlerin temel kavramlarını,varsayımlarını,tartışmalarını,araştırma ve inceleme yöntemlerini bilir ve anlar. Olay ve olgu karşısında durumu,felsefi,tarihsel,sosyolojik ve ekonomik yönleriyle tanımlar ve açıklar.Diğer bir deyişle,öğretmen bir sorunla karşılaştığında sorunu çeşitli boyutlarıyla ele alır,seçenekleri belirler,en uygun seçeneği seçer,duruma uygular,süreci izler ve değerlendirir.

Genel kültür bilgileri alana ilişkin olay ve olguların açıklanmasında, disiplinler arası ilişkilerin kurulmasında,konunun öğretiminde bütünlük, somutluk-soyutluk,yakınlık uzaklık,anlaşılabilirlik,güncellik gibi öğretim ilkelerinin yaşama aktarılmasında eğitim-öğretim yeterliliklerinin ayrılmaz bir boyutunu oluşturur.Genel kültür bilgi ve becerileri,öğretim sürecinde;

- Olay ve olguları farklı disiplinlerin kavramlarını kullanarak açıklayabilme,tanımlayabilme
- Farklı disiplinlere ilişkin bilgilerin konu alanı ile bağını kurma
- Öğretim sürecinde öğrenciyi derse hazırlama,güdüleme
- Öğretim sürecinde örnekleme,benzetme-ayırt etme,analiz ve sentez yapmada diğer disiplinlerin bilgilerinden yararlanma
- Öğrencileri,genel kültür yaşantılarını geliştirmeye özendirme biçiminde kullanılır.

C.Özel Alan Bilgi Ve Becerileri (Ortak Yeterlilikler)

Öğretmen,öğreteceği alanın temel kavramlarını,araştırma ve inceleme araçlarını ve yapılarını anlar ve alanın bu özelliklerini öğrenciye anlamlı gelecek biçimde öğrenme deneyimleri oluşturur.

Bu bağlamda öğretmen,öğrettiği alanın belli başlı kavramlarını, varsayımlarını,tartışmalarını,araştırma ve inceleme yöntemlerini bilir.Bir bilgiye ait kavramsal çerçevenin öğrencinin öğrenmesini nasıl etkilediğini anlar.Öğreteceği alanla ilgili bilgileri diğer konu alanlarıyla ilişkilendirir;alanın okul çapında uygulanan program içindeki yerini anlar.

Öğretmen,alanına ait bilgilerin,gerçeklerin sabit bir bütünü değil,fakat karmaşık,sürekli değişen bir yapıda olduğunu fark eder.Farklı perspektifleri kabul ederek ve bilginin nasıl geliştiğini öğrenciye aktarır.Öğrettiği alana ilişkin gelişmelere yakından ilgi duyar ve günlük yaşamla bağını kurar.Sürekli öğrenmeyi alışkanlık haline getirir.Alanla ilgili faaliyetle,alanın öğretimi konusundaki profesyonel etkinliklere aktif olarak katılır.Özel alana ilişkin bilgi ve beceriler ortak yeterlilikler kapsamında;

- Temel bilgileri,kavramları,ilkeleri değişik biçimlerde açıklama
- Farklı görüş,kuram,öğrenme yolları,araştırma ve inceleme yöntemlerini açıklama
- Öğretme kaynaklarını ve öğretim malzemelerini değerlendirme ve seçme
- Alanda araştırmalar yaparak bilgi üretme
- Öğrencileri alanla ilgili sorular sormaya,düşünceleri farklı perspektiflerden görmeye ve bilgi üretmeye özendirecek programları kullanma ve geliştirme
- Öğrencinin gerekli bilgi ve becerileri başka alanlarla ilişkilendirmesine olanak verecek disiplinler arası öğretim deneyimleri oluşturma
- Alana ilişkin problemleri tanıma,çözüm yolları arama,uygun çözüm yolunu seçme,uygulama ve değerlendirme biçiminde kullanır.(MEB.2002,s.17-35)

-Ürün Tasarımı Yapma(Ortak Yeterlilikler);

▪ Ürün Tespiti Yapma

Ürün tespiti yaparken;

- Kullanılacak işleme tekniğine.

-Kullanılacak kumaş ve nakış ipliğine

-Kullanılacak yere

-Zevke uygun olarak ürün tespiti yapılmalıdır.(Korkusuz,1980)

▪ Kumaş Seçme

Kumaşlar atkı ve çözgü ipliklerinin değişik şekillerde dokunması ile meydana gelirler.Kumaş boyunca uzananlara çözgü,enlemesine uzananlara atkı ipliği denir.Bu atkı ve çözgü iplikleri çeşitli liflerden elde edilirler.Bunlar;

-İpekten elde edilenler.

-Ketenden elde edilenler.

-Pamuktan elde edilenler.

-Suni lifler

-Sentetik lifler(Kale,1999,s.35,)

İşlemeler için seçilen kumaşlarda zevk ve bütçe ön planda gelir.Buna rağmen işleme yapılacak kumaşlarda bazı özellikler aranır. İşleme tekniğine, kullanılacak yere ve şahsa göre kumaşın cinsi değişir.Bazı işlemeler yıkana bilen kumaşlar üzerine,bir kısmı seyrek veya sık dokunuşlu kumaşlara uygulanır.Yakın yıllara kadar işleme yapılacak kumaşlarda düz renkler tercih edilirdi.Bugün desenli kumaşlar üzerine zevkli işlemeler yapılıyor.İşlemeler için en uygun kumaş isimleri; Patiska, opal, keten, kanaviçe,etamin goblen, çuval, tela,tafta,saten,organze,şifon,tül,krep jorjet,pazen,kadife vs...

(Korkusuz, 1980,s.3)

▪ Desen Seçme

Bir işlemenin göze hoş görünebilmesi için,renk,işleme tekniği ve kullanılan gereçlerin güzel bir desen üzerine uygulanması gerekir.Desen güzel olmadığı takdirde diğerleri sönük kalır.

Desen için çeşitli kaynaklardan faydalanmak mümkündür. Bunlar;

- Tabiattan(Çiçek,böcek,kuş,ağaç,dere,dağlar gibi)
- Desen,model,resimli kartlar,mecmualardan.
- Tarihi yapıtlar ve müzelerden.
- Eski Türk işlemlerinden
- Milletlerin geleneksel tarihi özelliklerinden ve folklöründen.
- Kumaşlar üzerine basılan desenlerden.(Korkusuz,1980,s.31)

“Herhangi bir Türk işlemesi deseni hazırlamadan önce bu kaynakların mutlaka taranması gerekir.Geleneksel Türk işlemlerinin esas kaynağı,doğal olarak çeyiz sandıklarıdır.Türkiye’de bu sandıklara ulaşmak her yerde her zaman olanaklıdır.

Bu kaynakları incelerken sadece desen yönünden değil,aynı zamanda renk ve dokuma yönünden de incelemek unutulmamalıdır.”(Özcan,1994, s.15)

Her işlemin kendine has bir özelliği bulunur.Güzel olan bir desene her istediğimiz işleme tekniğini uygulayamayız.İşlenecek desen seçerken;

- İşleme tekniğine uygun,
- Üzerine işlenecek kumaşa uygun,
- İşleminin kullanılacağı yere uygun olmasına dikkat edilir.(Korkusuz, 1980,s.31)

▪ Kompozisyon Hazırlama

Seçilen desen parşömen kağıdı üzerine orta sertlikte kalem ile çizilir ve kompozisyon çeşitleri dikkate alınarak motiflerin ürüne uygun düzenlemesi yapılır.

Kompozisyon çeşitlerini;

- Düzgün sıralamalarla yapılan düzenlemeler.
- Atlamalı sıralamalarla yapılan düzenlemeler.
- Geçmeli sıralamalarla yapılan düzenlemeler.

- Bağlantılı sıralamalarla yapılan düzenlemeler.
- Asimetrik düzenlemeler.
- Bir merkeze yönlendirilmiş düzenlemeler olarak sınıflandırabiliriz.

(Yılmazkurt,2002,s.35)

▪ **Kumaşı İşlemeye Hazırlama**

Kumaş hazırlığı dikkat isteyen bir konudur.Biçkiye iyi hazırlanmış bir kumaştan kesilecek iş parçası üzerine hem işlemler kolay uygulanır hem sonuç iyi olacaktır.

Nakışlı iş parçasının bitmiş ütüsünü yapmak ne kadar itina isteyen bir konuysa kumaşın hazırlığı da o derece itina isteyen bir konudur.Nakış iş parçaları yuvarlak parçalar dışında,kenarlarından iplik çekilerek veya takip edilerek kesilir.Kumaşı boy iplik doğrultusunda nemli veya kuru ütü bezi ile ütölemek,Ölçerken kumaşın kenarını hesaba katmamak,İş parçasının en-boy orta teyellerini almak(bir hat,bir nokta)dikkat edilmesi gereken diğer önemli noktalardır.(Özcan,1994,s.25)

▪ **Deseni Kumaşa Geçirme**

Deseni kumaşa çok dikkatli ve muntazam geçirmeliyiz.Desen kumaşa iyi geçirilmediği takdirde sonucu etkiler.Desen kumaşa,kumaş cinsine ve işleme tekniğine uygun olarak geçirilmelidir.Nakışta şu desen geçirme teknikleri kullanılır:

- Çizerek desen geçirme tekniği.
- Kopya kağıdı ile desen geçirme tekniği.
- Teyelleyerek desen geçirme tekniği.
- Ütüleyerek desen geçirme tekniği.
- Işıklı masada desen geçirme tekniği.
- Delerek desen geçirme tekniği.
- Deseni sayarak kumaşa geçirme tekniği.
- Deseni oyarak kumaşa geçirme tekniği. (Yılmazkurt,2002,s.35)

▪ Renk Ve İplik Seçimi Yapma

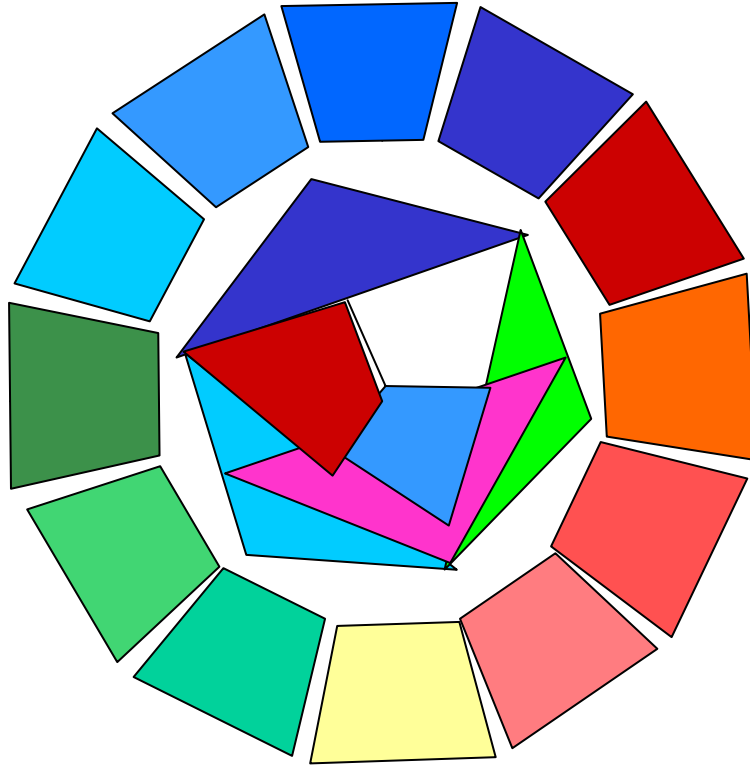
-Renk Seçimi Yapma

Renk;güneş ışınlarının cisimlere çarparak göze yansıması ile beyinde oluşan algılamalardır.

Renk ve desen birbiri ile bir bütün olarak düşünölmeli,hatta kullanılacak ortam ve ürün için kullanılacak kumaş rengi dikkate alınarak, kağıt üzeri ne çizilen deseni işlemeye başlamadan önce kumaş renginde bir fon üzerin de renklendirerek,renkler arasında denge sağlanmalıdır.

Renk seçiminde;

- Doğadan(Bitki,hayvan figürlerinin renklerinden)
- Renk,model,kart,yapılmış resim ve fotoğraflardan.
- Eski işlemlerimizin sembolik renklerinden.
- Renk uyumu tablosundan yararlanılır(Şekil 1)(Yılmazkurt,2002,s.37).

Şekil 1.Renk Uyumu Tablosu

-İplik Seçme

Her nakış çeşidi ve kumaş,belirli bir iplik türüne ihtiyaç gösterir.Bu iplik türleri tanımak,özelliklerini bilmek faydalı olur.İplikler yapıldıkları lif cinsine göre dört grupta toplanırlar.Bunlar;

- Pamuktan yapılanlar.
- Ketenden yapılanlar.
- İpekten yapılanlar.
- Naylondan yapılanlardır.

Nakış yaparken kullanılan iplikleri;muline,pamukaki,kotonlar,merserize iplikler,kukalar,çamaşır ipeği,ibrişim,kordone,floş,rafya,çeşitli ince şeritler, kor don,yün ve orlon olarak sıralayabiliriz.

EI Nakışı Yaparken Kullanılan Nakış İpliklerinden Örnekler

Fotoğraf 1.Koton İplik

Fotoğraf 2.Muline

Fotoğraf 3.Çamaşır İpeği

▪ Bilgisayarda Nakış Tasarımı Yapma

-Nakışta Tasarım Ve Bilgisayar Sistemleri

Tasarım, yaşadığımız tüm çevrenin şekillendirilmesinde insana fayda ilkesini kabul etmiş, önemli çalışma alanlarını kaplayan bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bir tasarım hangi amaca yönelik olursa olsun her şeyden önce yeni bir şeyler üretme eylemini içinde barındıran bir süreci ifade eder. Bu nedenle yeni bir şeyler üretme tasarımın özüdür denebilir. Bu öz, tasarlamanın düşünsel boyutu, çizim aşaması, üretim süreci ve bu eylemin sonucu olan ürüne kadar, her kademedede etkisini hissettirmektedir. Ortaya çıkan üründe tasarımcının, somut olarak ortaya koyduğu özgün bir önerisidir. (Şilli, 2002, s.5)

Tasarımcı, çalışma biçimini yönlendiren ve sorumluluklarını belirleyen faktörleri gözetmek ve tasarımın kullanım amacına uygun bir şekilde üretilmesini sağlamak durumundadır.

O halde tüm bu faaliyetlerin olumlu bir yönde geliştirilmesi için çoğaltılması, pratik hale dönüştürülmesi gerekliliği vardır.

Burada insanlığın büyük bir hızla oluşturduğu teknoloji denilen olgu karşımıza çıkar. İnsana yarar ve yaşamda kolaylık için insan beyni kapasitesinin yüksek düzeyde kullanılmasıyla oluşturulmuş olup, büyük faydaların yanında yapay bir çevreyi de beraberinde getirir de, her an değişen yaşama yepyeni bir bakış açısı, yeni biçimlendirme çeşitleri ortaya çıkartmıştır.

İşte bu insanoğlunun oluşturduğu en önemli ürünlerden biri olan teknolojinin kaçınılmaz bir sonucu olarak, geçmiş 17.yy.a kadar uzanan, ilki

hesap makineleri ile başlayıp hızla gelişme gösteren teknoloji harikası bilgi sayarlar,bilginin kolay ulaşılabilmesine,insanlar arsında ticari ve kültürel iş birliğinin daha da gelişmesine,mühendislik ve tasarım uygulamalarına kamu hizmetlerinden ev ortamımıza kadar uzanarak yaşantımızda çok önemli bir yer teşkil etmektedir.

Nitekim üretimin her alanında olduğu gibi nakış sektöründe de çok geniş bir kullanın alanına sahip olan bu bilgisayarlar,tasarımdan üretime, pazarlamaya kadar,zamanı iyi kullanması,emeğin değerlendirilmesi, üretkenliğin artırılması,bilgilerin arşivlenip saklanması gibi birçok alanda kolaylık sağlamaktadır.

Sürekli üretimde kusursuz sonuç,en yeni gelişmeler titizlikle seçilip kullanılarak sağlanabilir.

Bilgisayar teknolojisinin gelişmesi,pek çok iş kolunda olduğu gibi nakış alanında da bizi bazı kavramlarla tanıştırmış,tasarımcı ile bilgisayar işbirliği sayesinde doğru sonuçlara ulaşılacağı düşünülmüştür.Bu kavramlara kısaca değinecek olursak;

-CAD

(Computer Aided Desing,Bilgisayar Destekli Tasarım)

Bilgisayar kullanarak bir ürünün şekillendirilmesi veya dizayn edilmesini ifade eder.Bu sistemler sayesinde,iki veya üç boyutlu çalışmalar mümkün olabilmektedir.

-CAM

(Computer Aided Manufacturing,Bilgisayar Destekli Üretim)

İnsan hatası payının en aza indirilmesi konusunda,bilgisayar yardımıyla yapılan üretimi ifade eder.Bilgisayarın doğrudan makineleri

yada parçaları kontrol ederek üretimi sağlaması bu tür programlarla mümkündür(Computer World Monitör,1992,s.4-5).

-CIM

(Computerİntegrated Manufacturing,Bilgisayar Tümleşikli Üretim)

Tüm işlemlerin bir merkezi bilgisayar sistemince kontrol edilerek,online bağlantı ile üretimde entegrasyon sağlamasıdır(Computer World Monitör,1992,s.6).

Bilgisayarın Tasarımcıya Sağladığı Olanaklar

- ✓ Çok seçeneği aynı anda sunması
- ✓ Zengin renk paleti
- ✓ Çeşitli çizim teknikleri
- ✓ Kısa sürede çok sayıda değişiklik yapabilme özelliğidir.
(Kırlıdökme,1993,s.17)

İğne Teknikleri

-Hesap işi

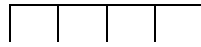
Fotoğraf 4.Hesap İşi Tekniği İle İşlenmiş Ürün Örneği

(<http://www.arturk.com.tr>)

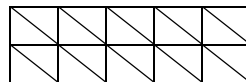
Hesap işi; işleme kumaşı üzerine sayılarak yapılan iğne tekniğidir. İğne teknikleri;

Hesap işi antikası yapma

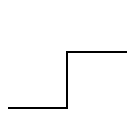
Şekil 2.Hesap İşi Antikası

-Düz hesap iğnesi yapma

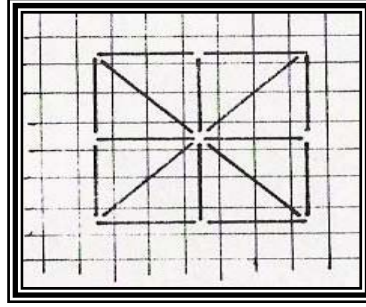
Şekil 3. Düz Hesap İğnesi

Verev hesap İğnesi yapma

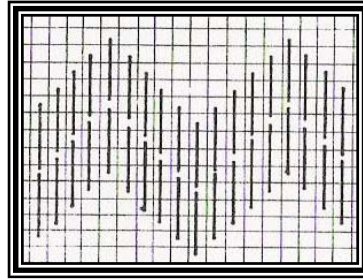
Şekil 4. Verev Hesap İğnesi

Ciğerdeldi yapma

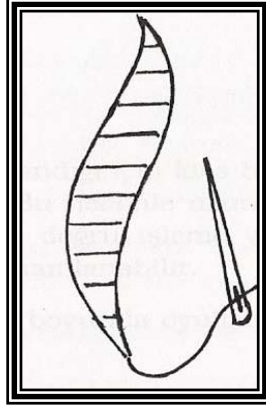
Şekil 5. Ciğerdeldi

Civankaşı yapma

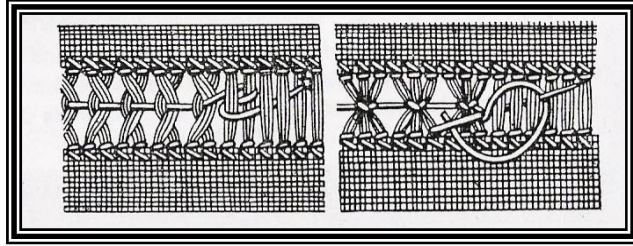
Şekil 6. Civankaşı

Şekline Göre Alt Dolgusuz Sarma yapma

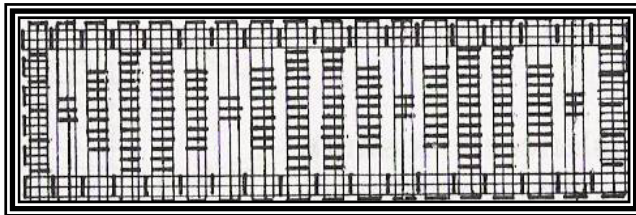

Şekil 7. Şekline Göre Alt Dolgusuz Sarma yapma

Yardımcı iğne tekniklerinden kesme ve çekme ajur yapma

Şekil 8.Kesme Ajur

Şekil 9.Çekme Ajur (Özcan,1994,(s.87-97)

-Bartın İşı

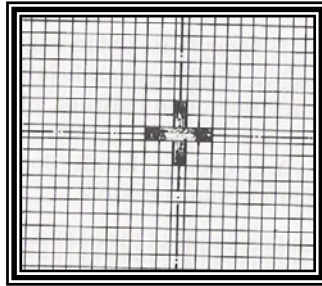
Fotoğraf 5.Bartın İşı Tekniğı İle İşlenmiş Ürün Örneğı

(<http://www.geogle.com.tr>)

Bartın ışı;ilk defa Bartın'da yapıldığı için bu ismi alan,özel olarak yapılan tel'in kırılması ile oluşturulan işleme tekniğidir.

Bartın işini tekniğı uygun olarak yapma

Şekil 10.Bartın İşı (Özcan,1994,(s.87-97)

-Türk İşı

Fotoğraf 6.Türk İşı Tekniği İle İşlenmiş Ürün Örneği

(<http://www.arturk.com.tr>)

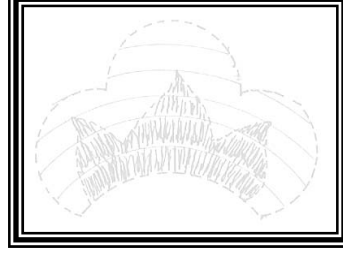
Türk işi; iğne teknikleri kullanılarak desen özelliğine göre sayılarak veya çizilerek yapılan işleme tekniğidir. Türk işi iğneleri;

Düz pesent yapma

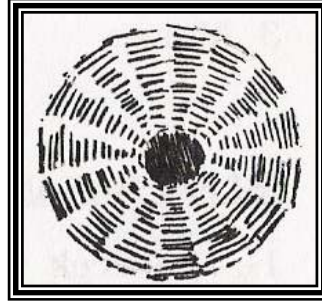
Şekil 11.Düz Pesent

Verev pesent yapma

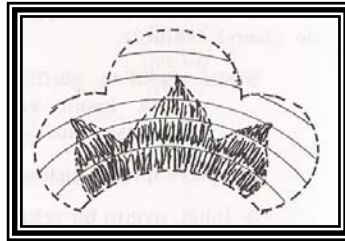
Şekil 12.Verev Pesent

Dönerek pesent yapma

Şekil 13.Dönerek Pesent

Gölgeli pesent yapma

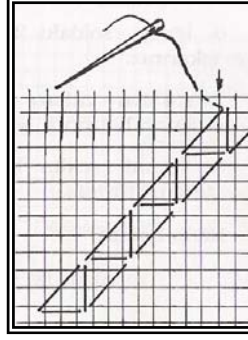

Şekil 14.Gölgeli Pesent

Mürver yapma

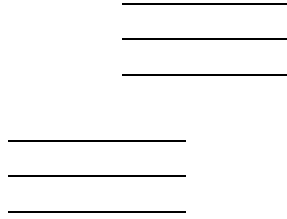
Şekil 15.Mürver

Muşabak yapma

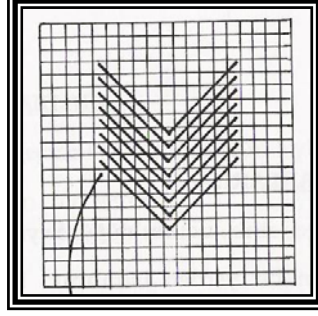
Şekil 16.Muşabak

Hasır iğne yapma

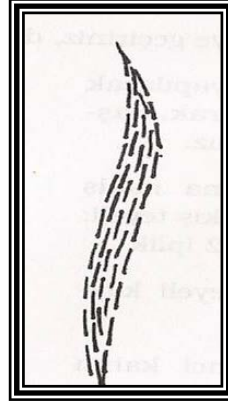
Şekil17.Hasır İğne

Balıksırtı yapma

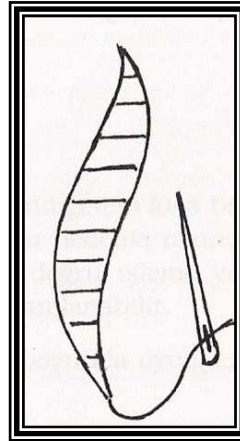
Şekil 18.Balıksırtı

Dolgu,düz ve verev dolgulu sarma Yapma

Şekil 20.Dolgu Yapma

Sarma Yapma

Şekil 21.Sarma Yapma(Özcan,1994,(s.87-97)

-Antep İşı

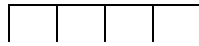
Fotoğraf 7.Antep İşı Tekniği İle İşlenmiş Ürün Örneği

(<http://www.google.com.tr>)

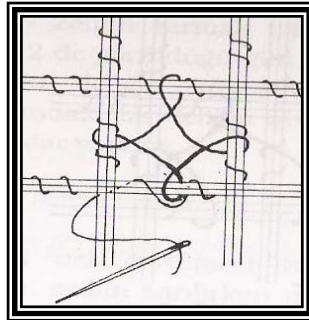
Antep işi;İlk defa Gaziantep İlinde yapıldığı için bu ismi alan,kumaş ipliklerinin sayılarak kesilmesi ve çekilmesi ile yapılan işleme tekniğidir.İğne teknikleri;

Antika yapma

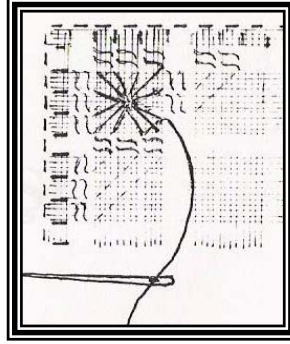
Şekil 22.Antika Yapma

Mercimek Ajuru Yapma

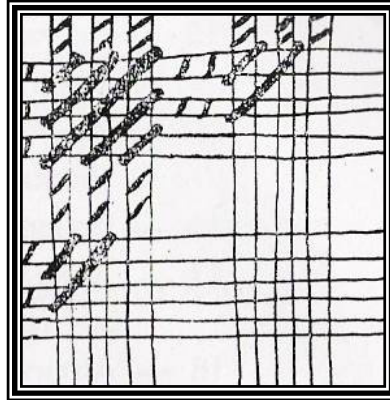
Şekil 23.Mercimek Ajuru

Ciğerdeldi Ajuru Yapma

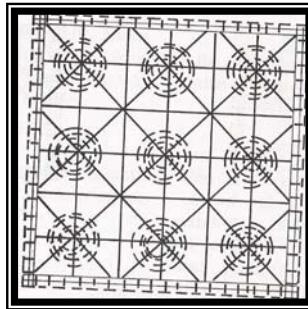
Şekil 24. Ciğerdeldi Ajuru

Cemelyan Ajuru Yapma

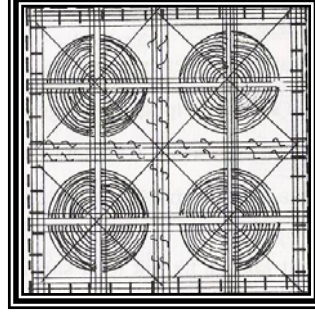
Şekil 25. Cemelyan Ajuru

Kartopu Ajuru Yapma

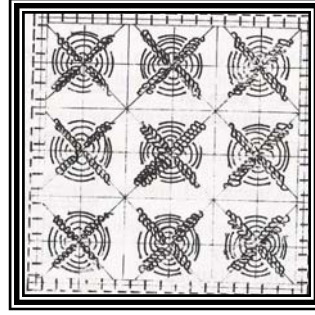
Şekil 26. Kartopu Ajuru

Dörtte Bir Kartopu Ajuru Yapma

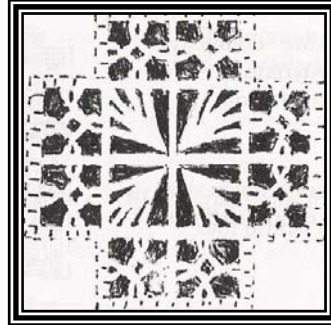
Şekil 27. Dörtte Bir Kartopu Ajuru

Örümcek Ajuru Yapma

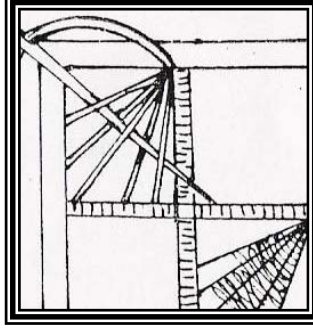
Şekil 28. Örümcek Ajuru

Dörtte Bir Örümcek Ajuru Yapma

Şekil 29. Dörtte Bir Örümcek Ajuru

Badem Ajuru Yapma

Şekil 29.Badem Ajuru

-Dival İşı(Maraş İşı)

Fotoğraf 8.Dival(Maraş) İşı Tekniğı İle İşlenmiş Ürün Örneğı

(<http://www.arturk.com.tr>)

Dival (Maraş)ışi;İlk defa Kahramanmaraş İlinde yapıldığı için Maraş ışı olarak bilinen,desenin altı özel karton ile kabartılarak ve üzeri sırma ile değişik iğne teknikleri uygulanarak işlenen işleme tekniğidir.

Çiriş Hazırlamak

Çiriş bir zamk çeşididir.Maraş köylerinde bulunan saz cinsindeki bir bitkinin patateslerinden (köklerinden) elde edilir.Patatesler dilimlere ayrılır, güneşte iyice kurutulur,değirmende öğütülür,elekten geçirilir ve piyasaya sürülür.

İyi bir çiriş açık kirli sarı renktedir.İyi bir çiriş ıslatıldığı zaman baş parmak ile işaret parmağı arasında sündürülürse lif lif uzar.

Toz haline gelen çiriş bir kap içerisinde su ile biraz koyu kıvamda sulandırılır ve hiç pürüz kalmadığı zaman kullanılır..Kullanılmadığı zaman kuru maması için kapağı daima kapalı tutulur.(Korkusuz, 1980, s.319)

İşleme Kartonu Hazırlamak

Yapılacak işlemenin sonucunun iyi olması açısından Maraş işinde işleme kartonu hazırlama çok dikkat isteyen bir işlem basamağıdır. Açık sarı karton,çimento torbası kağıdı,Çiriş ve makat ile yapılan bu işlemde öncelikle sarı kartonun bir yüzüne çiriş parmak ile yedirilerek sürülür.Kurumaya bırakılır.Daha sonra çimento torbası kağıdı sarı karton büyüklüğünde kesilerek üzeri hafif ıslatılır ve sarı kartonun çirişsiz yüzü çirişlenerek çimento torbası kağıdı kartonun üzerine yerleştirilir.Makat yardımıyla kartonun üzerinden bastırarak makat ileri geri doğru hareket ettirilir ve böylece kağıt ile karton arasındaki hava boşlukları alınmış ve işleme kartonu hazırlanmış olur.(Korkusuz, 1980, s.324)

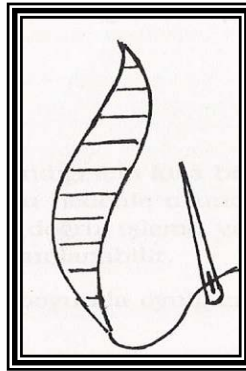
Kabartma Kartonu Hazırlamak

Eğer yapılacak işleme kabartma yapılarak işlenecekse kabartma yapılacak bölümler çirişli kartondan oyulan kısım üzerinden parşömen kağıdına kopya edilir.Kabartma yapmak amacıyla hazırlanan üç kat sarı karton çiriş ile birbirine yapıştırılır.Kartonların üzerine ağırlık konur ve pres yapılır.Daha sonra parşömen kağıdına çizilen motif,hazırlanan kartonun üst yüzeyine çizilir.Bu şekilde iki adet daha karton hazırlanır.Möhlüke adı verilen bıçak yardımıyla kartonlar motif çizgisinden oyulur.Oyulan üç karton üst üste yapıştırılarak toplam dokuz kat olan kartonların üzerine yine ağırlık konarak preslenir ve iyice yapıştıktan sonra möhlüke yardımıyla şekline göre yontulur ve sıfır numara zımpara ile yontulan kısımlar düzeltilerek kabartma kartonu hazırlanmış olur.(Ketencioğlu Koçak,2001,s.61)

Desen Karton Hazırlamak

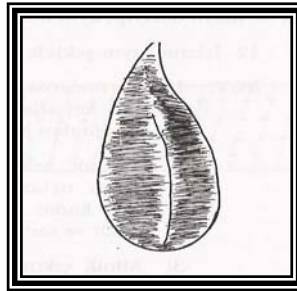
İşlemek için seçilen ve parşömen kağıdı üzerine çizilen desen daha önce parşömen büyüklüğünde kesilen ve bir yüzüne çiriş sürülen beyaz kartonun üzerine yerleştirilir. Makat ile karton ve parşömen arasındaki hava kabarcıkları alınır ve desen kartonu hazırlanmış olur. (Korkusuz, 1980, s.319)

Sarma Yapma

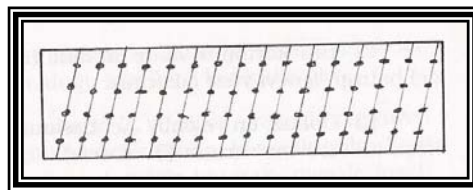
Şekil 30. Sarma

Yarmalı Sarma Yapma

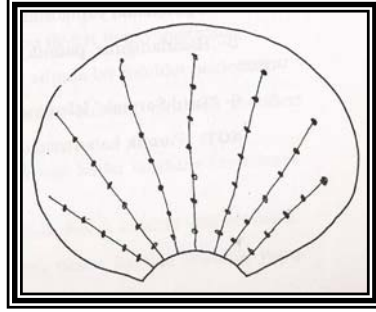
Şekil 31. Yarmalı Sarma

Düz Pesent Yapma

Şekil 34. Düz Pesent Yapma

Verev Pesent

Şekil 35.Verev Pesent

Yardımcı Süsleme Teknikleri

Tırtıl İle Süsleme

Sırma ile yapılan sarmaları zenginleştirmek için bazı ilaveler yapılmak tadır.Bunlardan birisi de tırtıl ile yapılan süslemelerdir.Tırtıl hazır olarak satılan ve tırtıl görünümünde olduğu için bu adı alan hazır bir gereçtir. (Özcan, 1994,s.166)

Kurt İle Süsleme

Maraş işinde yapılan işlemlere zengin bir görünüm vermek amacıyla kullanılan ve hazır olarak satılan gereçtir.

Pul Boncuk Dikerek Süsleme

Maraş işinde yapılan işleme yapan kişinin zevkine bağlı olarak çok değişik biçimlerde süslenebilir.Bunlardan biri de pul,boncuk v.b. ile yapılan süslemelerdir.Çeşitli pul ve boncukların değişik biçimlerde dikilmesi ile yapılan işleme daha zengin bir görünüme kavuşturulur.

-Kenar Temizleme Ve Ütü Yapma(Ortak Yeterlilikler)

Tekniğe Ve Kumaş Özelliğine Uygun Kenar Temizleme Tekniklerini Analiz Etme

Nakış yapılan kumaşın kenarlarını temizleme,temizlik yönünden olduğu kadar görünüş yönünden de önemlidir.

Kenar temizlemeleri;

1-Yapılan işe

2-Zevke

3-Kullanılacak kumaşa

4-Kullanılacak yere uygun olmalıdır.

Nakışta kullanılan kenar temizleme tekniklerini şu şekilde sınıflandırabiliriz;

1-Köşe yapma.

2-Antikalı baskı yapma.

3-Saçak yapma.

4-Kastamonu çarşaf bağlama.

5-Püskül yapma.

6-Makrame yapma.

7-Rişliyo yapma.

8-Aplike yapma.

9-İğne oyası yapma.

10-Tığ danteli yapma.

11-Firkete oyası yapma.

12-Mekik oyası yapma.

13-Basit nakış iğneleri yapma.

14-Makine nakış yapma.(Korkusuz, 1980, s.319)

Tekniğe Ve Kumaş Özelliğine Uygun Ütüleme Tekniklerini Analiz Etme

Ütü; giysilerin,çeşitli ev eşyalarının,nakışların v.b buruşukluklarını gidermek ve göze hoş görünmelerini sağlamak amacıyla yapılan, kömürlü, elektrikli ve buharlı gibi çeşitleri olan araçtır.

Fotoğraf 9.Ütü

İyi olmayan işleri iyi yapılan bir ütü kısmen güzelleştirebilir.Onun için işin bitmiş ütüsüne gereken önemin verilmesi lazımdır.(Özcan,1994,s.62)

Ütü yaparken;

-İplik yönlerine dikkat edilmelidir.

-Bütün kuvvetinizle bastırarak ütünün ağırlığını kumaşa vermeyiniz

-Ütüyü sık dokunuşlu kumaşlar üzerinde kaydırarak,diğerleri üzerinde aşağı yukarı indirerek hareket ettirin.

-Sim,sırma,payet v.b.gibi işlemelerin üzerine ütü basmayın.

-İğne üzerine ütü basmayın.

-İz yapmaması için teyel üzerine hafif ütü basın.

İşlemeli ürün nemli bir ütü bezi ile boy iplik istikametinde ütülenmelidir.

(Korkusuz, 1980, s.319)

2.2.İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, araştırmanın problemini açıklamaya ve yorumlamaya yardımcı olacağı düşünülen araştırmalar yapılış tarihine göre verilmiştir.

”Kavak (1986)”Eğitim Fakültelerindeki Öğretim Elemanlarının Mesleki Yeterlikleri ve Eğitim İhtiyaçları” isimli araştırmasını,öğretim elemanlarının belli boyutlardaki yeterliklerine ilişkin kendi görüşlerini ve öğrenci görüşlerini ortaya çıkarmak amacıyla yapmıştır.Araştırma evrenini 14 eğitim fakültesinden 1029 öğretim elemanı ile 8282 son sınıf öğrencisi oluşturmaktadır.Bu evrenden örneklem olarak 711 öğretim elemanı ile 710 öğrenci alınmıştır.

Araştırmanın verileri anket kullanılarak elde edilmiştir.Ankette beş yeterlik boyutu(alan bilgisi,öğretim yöntemleri,ölçme ve değerlendirme, araştırma,insan ilişkileri) 48 maddeden oluşmuştur.Verilerin analizinde, frekans dağılımı,yüzdeler ve iki yönlü ”Kolmogorov-Simirnov) ikili örneklem testi” kullanılmıştır.Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında öğretim elemanları kendilerini ”oldukça ve yeterli” algılamaktadırlar.Belirlenen boyutlar (alan bilgisi vb.) arasında anlamlı farklılıklar bulunmaktadır.Araştırma boyutu diğer boyutlardan daha olumsuz bulunmuştur.Öğrenciler,çoğunlukla öğretim elemanlarını kısmen yeterli veya daha yetersiz olarak algılamaktadırlar.

Şahin(1995)”İlkokullarda Sınıf Okutan Branş Öğretmenlerinin,Sınıf Öğretmenliği Alan Ve Meslek Bilgilerinin Yeterlik Düzeyi” adlı araştırmasını, ilkokullara sınıf öğretmeni olarak görevlendirilen öğretmenlerin uygulamadan nasıl etkilendiklerini görmek ve yeterliklerini ortaya koymak amacıyla yapmıştır.

Alan araştırması niteliğinde olan çalışma,55 sınıf öğretmeni ile 55 branş öğretmeni üzerinde yürütülmüştür.Verilerin toplanması için alan ve meslek bilgilerini kapsayan 10 soruluk bir test uygulanmıştır.Verilerin

özmlenmesinde,uygulanan test sonucunda bir ğretmen için 3 puan bulunmuştur.Araştırmannın sonuçları arasında ilköğretim öğretmenleri ile branş ğretmenlerinin alan bilgileri arasında farklılıklar bulunmuştur.İki grubun öğretmenlik bilgileri arasında fark bulunmamaktadır.Sınıf ğretmenlerinin mesleki bilgileri stajyer ğretmenlerinkinden fazla bulunmuştur.Branş ğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyaçları bulunduğ u araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır.

Sezgin(1980)''Becerili insan gücünün Yetiştirilmesi Araştırması''; becerili işçi seviyesinde metallerin talaş kaldırarak biçimlendirilmesi ile ilgili dört meslekte çalışanların,mesleki yeterliklerini tespit etmek amacıyla yapılmıştır.Araştırma tesviye,torna,freze ve taşlama-alet bileme dallarında faaliyet gösteren büyük ve küçük işletmelerden seçilen 500 usta üzerinde yürütölmüştür.Bilgi toplama aracı olarak 815 mesleki yeterliğı kapsayan anket kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan ustaların durumlarını belirlemek için bilgi toplama aracının birinci bölümünde yer alan sorulara verilen cevapların yan ve çapraz dağılımları alınmıştır.Yan ve çapraz dağılımlarda frekans,yüzde,kaykare ve F değ erleri hesaplanmıştır.

Yeterliklerin ustaların endüstrideki görevlerini yerine getirmedeki önem derecesini belirlemek için kategoriler puanlandırılmıştır.Yeterliklere verilen önem derecelerinin analizinde ortalamalar,standart sapmalar ve tek boyutlu varyans analizi tekniklerinden yararlanılmıştır.

Araştırmannın sonuçlarına bakıldığında,ön yeterlik listesinde yer alan 815 yeterliğ in 490'ının dört meslekteki unsurlar için gerekli olduğ u ortaya çıkmıştır.Meslek türleri esas alınarak yapılan yeterlik analizleri sonucunda mesleklerin ortak özelliklerinin farklılık isteyen özelliklere oranla daha fazla olduğ u görölmüştür.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren, örneklem, veri toplama aracının geliştirilmesi, veri toplama aracının uygulanması ve verilerin analizi yer almaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Trabzon İli Kız Meslek Liselerinde Görev Yapan Mesleki Eğitim Fakülteleri Nakış Eğitimi Anabilim Dalı Mezunu Öğretmenlerin Mesleki Yeterliklerinin Önem Derecesine Göre Değerlendirilmesi amacıyla yapılan bu araştırma tarama (survey) modelindedir. Tarama modeli, geçmişte yada halen varolan durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. (Karasar, 1934)

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın çalışma evrenini; 2004-2005 Eğitim-Öğretim yılında, Trabzon İlinde bulunan Kız Meslek Liselerinde görev yapan nakış öğretmenleri oluşturmaktadır. Trabzon İli Kız Meslek Liselerindeki nakış öğretmeni sayısı 20'dir. Ancak veri toplama araçlarından 3 adedi kaynak gruplara ulaşamamıştır. Bu nedenle araştırmanın evrenini, Trabzon İlinde bulunan 7 Kız Meslek Lisesinde görev yapan 17 nakış öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmada evren aynen alındığı için örneklem belirleme yoluna gidilmemiştir.

3.3.Veritoplama Tekniği

Kız Meslek Liselerinin nakış bölümünde görev yapan nakış öğretmenlerinin mesleki yeterliklerini belirlemek amacı ile yapılan bu araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan anketler hazırlanmış ve hazırlanan anketler kaynak gruplara uygulanarak veriler toplanmıştır.

3.3.1.Veritoplama Aracının Geliştirilmesi

Araştırmaya temel teşkil eden verilerin elde edilmesi için araştırmanın kaynak grubu olan Mesleki Eğitim Fakülteleri Nakış Eğitimi Bilim Dalı Mezunu öğretmenler için tek tip anket geliştirilmiştir.

Anketler hazırlanırken ihtiyaç duyulan veriler nakış bölümü ile ilgili olarak yayımlanan ilgili literatür taranarak elde edilmiştir.Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak görev yapan mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarının nakış bölümlerinin ve Mesleki Eğitim Fakülteleri Nakış Eğitimi Bilim Dalı eğitim programları incelenerek Nakış Eğitimi Bilim Dalı mezunu öğretmenlerin sahip olmaları gereken mesleki yeterlikler belirlenmiştir.Ayrıca bu konuda yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri incelenmiştir.Yapılan bu çalışmalar sonucunda Kız Meslek Liselerinde görev yapan nakış öğretmenlerinin sahip olmaları gereken toplam 161 adet yeterlik belirlenmiş ve anketler hazırlanmıştır.Anketin kapsam geçerliliği mesleki eğitim fakültesinde görev yapan öğretim elemanlarından oluşan bir uzman grup tarafından kontrol edilerek belirlenmiştir.Uzmanlardan oluşan grup anketi aşağıda belirtilen yönlerden incelemiştir.

- Yeterliklerde teknik açıdan hata var mıdır?
- Gereksiz yada eksik olan yeterlik var mıdır?
- Yeterlik açık ve anlaşılabilir şekilde ifade edilmiş midir?

Uzman grubun önerileri doğrultusunda bazı yeterlikler anket kapsamından çıkarılmış ve yenileri eklenmiş bunun sonucunda 161 adet yeterlik alınmıştır.

Anketler iki ana bölümden oluşmuştur.

Bölüm I-Demografik Özellikler:Bu bölümde nakış öğretmenlerinin mesleki yeterliklerini etkileyecek özelliklerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır.Bu bölümde öğretmenlerin görev yaptığı okulun adı,okuldaki görevi,en son mezun olduğu eğitim kurumu ve mesleki kıdemleri ile ilgili toplam dörder çoktan seçmeli soru yer almaktadır.

Bölüm II-Mesleki Yeterlikler:Anketin bu bölümünde araştırmanın alt amaçlarında belirtilen soruları cevaplamaya yönelik olarak,mesleki eğitim fakültelerinin nakış öğretmenliği ana bilim dalından mezun olan nakış öğretmenlerinin mesleklerini yaparken sahip olmaları gerektiği düşünülen 161 adet yeterlik belirlenerek ankete konulmuştur.Anket sorularının belirlenmesinde Kız Meslek Lisesi lise 3.sınıf el nakışı bölümü programının konularından yararlanılmıştır.

Araştırma kapsamına alınan nakış öğretmenlerinden sahip olmaları istenilen yeterliklerin,önem derecesine göre sıralanmasına ilişkin görüşlerini belirtmeleri istenmiştir.

Bilgi toplama aracının mesleki yeterliklerle ilgili bölümü A,B,C olmak üzere üç ana bölümden oluşmaktadır.A grubunda eğitme-öğretme yeterlikleri yer almaktadır.B kısmında genel kültür bilgi ve becerileri ile ilgili yeterlikler yer almaktadır.C kısmında ise özel alan bilgi ve becerilerine yönelik yeterlikler bulunmaktadır.

Bu bölümde yer alan maddeler eşit aralıklı ölçek tipinde,likert tipi sorulardan hazırlanmıştır.Geliştirilen ankette yer alan ölçek 5 ile 1 arasında

değerlendirilmiştir. Anketin olumlu ucu 5, diğer ucu ise 1 olarak alınmıştır. Ankette yer alan aralıkların eşit olduğundan hareketle (1/5) sınırlar önermelere katılma derecelerine verilen ağırlıklar ve bu aralıkların sınırları tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1.Önermelere Katılma Derecelerine Verilen Ağırlıklar Ve Bu Ağırlıkların Sınırları

Ağırlık	Seçenekler	Sınırlar
1	Hiç Önemli Değil	1.00-1.80
2	Çok Az Önemli	1.81-2.60
2	Kısmen Önemli	2.61-3.40
4	Oldukça Önemli	3.41-4.20
5	Çok Önemli	4.21-5.00
Anlamlılık ifadesi olarak 2.61 ve yukarısı yeterli kabul edilmiştir.		

3.3.2. Veri Toplama Aracının Uygulanması

Veri toplama aracı Trabzon İlinde görev yapan nakış öğretmenlerine araştırmacı tarafından elden verilerek uygulanmış ve cevaplanan anketler araştırmacı tarafından geri alınmıştır.

3.3.3. Verilerin Analizi

Araştırmanın amaçları doğrultusunda kaynak gruplardan elde edilen verilerin çözümlenmesinde, SPSS(The Statistical Packet For Social Scienses) paket programı kullanılmıştır. Bu paket programdan yararlanarak; frekans(f), yüzde(%) ve aritmetik ortalama(X) gibi istatistiki ölçüm araçları kullanılmıştır.

Anketin birinci bölümünün analizinde öğretmenlere ait demografik bilgilerinin frekans ve yüzde dağılımları hesaplanarak tablo ve grafikler yapılarak gösterilmiştir.

Anket formunun ikinci bölümünde;anket kapsamına alınan nakış öğretmenlerinin sahip olmaları gereken mesleki yeterlikleri,önem dereceleri yönünden değerlendirmeleri istenmiştir.Elde edilen verilerin analizi yapılarak tablo ve grafikler düzenlenerek yorumlanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmanın alt problemlerine yönelik bulguların değerlendirmesi yer almaktadır.

4.1.Nakış Öğretmenlerinin Demografik Niteliklerine İlişkin Bulgular

Bu bölümde alt amaçlar doğrultusunda öğretmenlerin demografik niteliklerinin frekans ve yüzdeleri alınarak tablo ve grafikler şeklinde düzenlenmiş ve yorumlanmıştır.

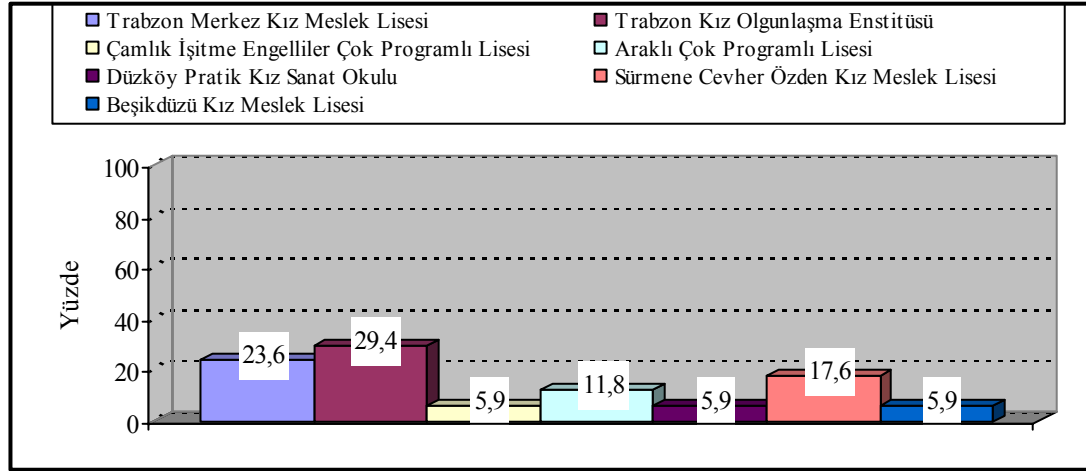
4.1.1.Nakış Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Okullara İlişkin Dağılımı

Tablo 2 ve grafik 1’de anketi cevaplandıran nakış öğretmenlerinin görev yaptıkları okullara ilişkin dağılımı görülmektedir.

Tablo 2.Nakış Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Okullara İlişkin Dağılımı

Okulun Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
Trabzon Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü Ve Pratik Kız Sanat Okulu	5	29,4
Trabzon Anadolu Meslek Ve Kız Meslek Lisesi	4	23,6
Sürmene Cevher Özden Kız Meslek Lisesi	3	17,6
Araklı Çok Programlı Lisesi	2	11,8
Çamlık İşitme Engelliler Çok Programlı Lisesi	1	5,9
Düzköy Pratik Kız Sanat Okulu	1	5,9
Beşikdüzü Kız Meslek Lisesi	1	5,9
TOPLAM	17	100,0

Grafik 1.Nakış Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Okullara İlişkin Dağılımı

Tablo 2 ve grafik 1 incelendiğinde anketi cevaplandıran öğretmenlerin %29,4'ü Trabzon Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü Ve Pratik Kız Sanat Okulu, %23,6'sı Trabzon Anadolu Meslek Ve Kız Meslek Lisesi, %17,6'sı Sürmene Cevher Özden Kız Meslek Lisesi,%11,8'i Araklı Çok Programlı Lisesi,%5,9'u Çamlık İşitme Engelliler Çok Programlı Lisesi,%5,9'u Düzköy Pratik Kız Sanat Okulu,%5,9'u ise Beşikdüzü Kız Meslek Lisesi'nde görev yapmaktadır.

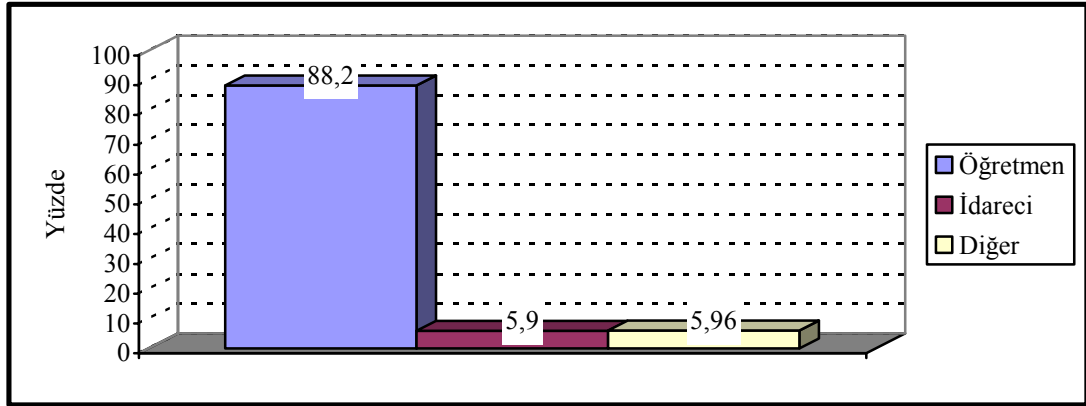
4.1.2.Nakış Öğretmenlerinin Okullarındaki Görevlerine İlişkin Dağılımı

Tablo 3 ve grafik 2'de anketi cevaplandıran nakış öğretmenlerinin okuldaki görevlerine ilişkin dağılımları görülmektedir.

Tablo 3.Nakış Öğretmenlerinin Okullarındaki Görevlerine İlişkin Dağılımı

Okuldaki Göreviniz	Frekans (f)	Yüzde (%)
Öğretmen	15	88,2
İdareci	1	5,9
Diğer	1	5,9
TOPLAM	17	100,0

Grafik 2.Nakış Öğretmenlerinin Okullarındaki Görevlerine İlişkin Dağılımı

Tablo 3 ve grafik 2 incelendiğinde anketi cevaplandıran öğretmenlerin; %82,2'si öğretmen,%5,9'u idareci,%5,9'u ise atölye şefi olarak okullarında görev yapmaktadır.

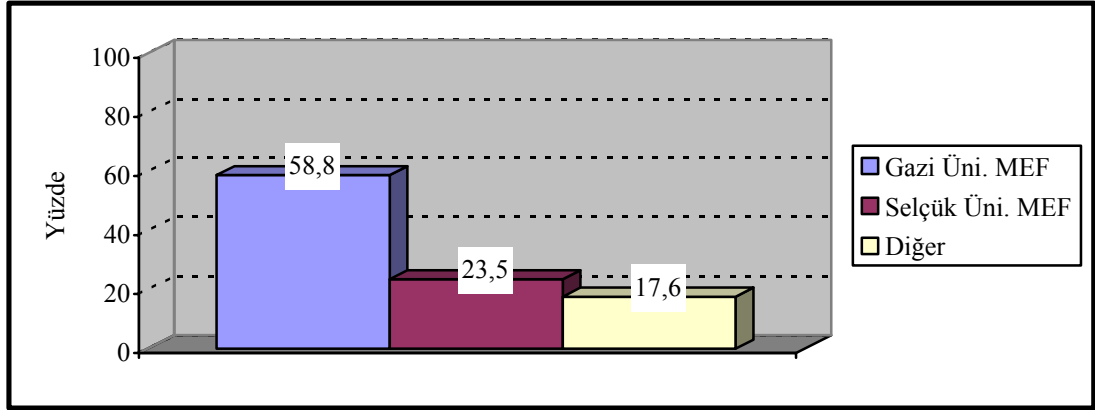
4.1.3.Nakış Öğretmenlerinin Mezun Oldukları Eğitim Kaynaklarına İlişkin Dağılımı

Tablo 4 ve grafik 3'de anketi cevaplandıran nakış öğretmenlerinin mezun oldukları eğitim kaynaklarına ilişkin dağılımları görülmektedir.

Tablo 5.Nakış Öğretmenlerinin Mezun Oldukları Eğitim Kaynaklarına İlişkin Dağılımı

Mezun Olunan Okul	Frekans (f)	Yüzde (%)
Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi	10	58,8
Selçuk Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi	4	23,5
Diğer	3	17,6
TOPLAM	17	100,0

Grafik 3.Nakış Öğretmenlerinin Mezun Oldukları Eğitim Kaynaklarına İlişkin Dağılımı

Tablo 4 ve grafik 3 incelendiğinde anketi cevaplandıran öğretmenlerin; %58,8'inin Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi, %23,5'inin Selçuk Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi, %17,6'sının ise Gazi Üniversitesi Mesleki Yaygın Eğitim Fakültesinden mezun oldukları anlaşılmaktadır.

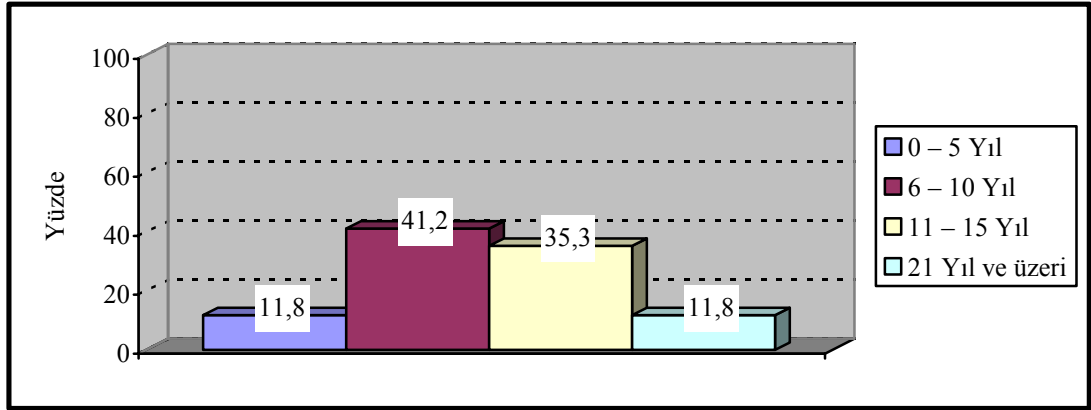
4.1.4.Nakış Öğretmenlerinin Mesleki Kıdemlerine İlişkin Dağılımı

Tablo 5 ve grafik 4'de anketi cevaplandıran nakış öğretmenlerinin mesleki kıdemlerine ilişkin dağılımları görülmektedir.

Tablo 5.Nakış Öğretmenlerinin Mesleki Kıdemlerine İlişkin Dağılımı

Meslekteki Kıdem	Frekans (f)	Yüzde (%)
0 – 5 Yıl	2	11,8
6 – 10 Yıl	7	41,2
11 – 15 Yıl	6	35,3
21 Yıl ve üzeri	2	11,8
TOPLAM	17	100,0

Grafik 4. Nakış Öğretmenlerinin Mesleki Kıdemlerine Göre Dağılımı

Tablo 5 ve grafik 4 incelendiğinde anketi cevaplandıran öğretmenlerin; 41,2'sinin 6-10 yıl, %35,3'ünün 11-15 yıl, %11,8'inin 0-5 yıl, %11,8'inin 21 yıl ve üzerinde mesleki kıdeme sahip oldukları görülmektedir.

4.2.Nakış Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliklerin Önem Derecelerine İlişkin Değerlendirmelerine Ait Bulgular

Bu bölümde alt amaçlar doğrultusunda öğretmenlerin mesleki yeterliklerin önem derecelerine ilişkin değerlendirmeleri sonucunda elde edilen verilerin analizi yapılarak tablo ve grafikler düzenlenerek yorumlanmıştır.

4.2.1.Nakış Öğretmenlerinin Eğitim-Öğretim, Genel Kültür Bilgi Ve Becerileri Ve Özel Alan Yeterliklerinin Önem Derecelerine İlişkin Değerlendirmelerine Ait Dağılımı

Trabzon İli Kız Meslek Liseleri Nakış Bölümünde Görev Yapan Öğretmenlerin Eğitim-Öğretim yeterliklerinin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 10 ana yeterlik ile, Genel Kültür Bilgi Ve Becerileri yeterliklerinin önem derecesine ilişkin görüşleri 5 ana yeterlik ile ve

Özel Alan Bilgi Ve Beceri yeterliklerinin önem derecesine ilişkin görüşleri 8 ana yeterlik ile ölçülmeye çalışılmıştır. Bu değerlendirmeye ilişkin yüzde(%), frekans(f) ve aritmetik ortalama değerleri tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Nakış Öğretmenlerinin EĞİTME-ÖĞRETME, Genel Kültür Bilgi Ve Becerileri Ve Özel Alan Bilgi Ve Becerileri Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

YETERLİKLER	$\bar{X}$
Eğitme-Öğretme yeterlikleri	4.39*
Genel Kültür Bilgi Ve Becerileri yeterlikleri	4.52*
Özel Alan Bilgi Ve Beceri yeterlikleri	4.68*
Ortalamaların $\bar{X}$	4.53

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Tablo 6 incelendiğinde öğretmenler; EĞİTME-ÖĞRETME Yeterliklerini 4.39 ile çok önemli, Genel Kültür Bilgi Ve Beceri Yeterliklerini 4.52 ile çok önemli ve Özel Alan Bilgi Ve Beceri yeterliklerini ise 4.68 ile çok önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında; Özel Alan Bilgi Ve Beceri yeterlikleri, Genel Kültür Bilgi Ve Beceri Yeterlikleri ve EĞİTME-ÖĞRETME yeterlikleri çok önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.2.Eğitme-Öğretme Yeterlilikleri İle İlgili Ana Yeterliklerin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 7.Nakış Öğretmenlerinin Eğitim-Öğretme Yeterlilikleri İle İlgili Ana Yeterliklerin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Eğitme- Öğretme Yeterlilikleri İle İlgili Ana Yeterlikler	$\bar{X}$
Öğrenciyi Tanıma	4.35*
Öğretimi Planlama	4.42*
Materyal Geliştirme	3.52*
Öğretim Yapma	4.28*
Başarıyı Ölçme Değerlendirme	4.39*
Rehberlik Yapma	4.72*
Özel Eğitime Gereksinim Duyan (Öegd) Öğrencilere Hizmet Etme	4.69*
Ders Dışı Etkinliklerde Bulunma	4.53*
Kendini Geliştirme	4.66*
Okulu Geliştirme	4.35*
Ortalamaların $\bar{X}$	4.39

Tablo 7 incelendiğinde öğretmenler;Öğrenciyi Tanımayı 4.35 ile çok önemli,Öğretimi planlamayı 4.42 ile çok önemli, Öğretim yapmayı 4.28 ile çok önemli,Başarıyı ölçme değerlendirmeyi 4.39 ile çok önemli,Rehberlik Yapmayı 4.72 ile çok önemli, Özel Eğitime Gereksinim Duyan (Öegd) Öğrencilere Hizmet Etmeyi 4.69 ile çok önemli,Ders Dışı Etkinliklerde Bulunmayı 4.53 ile çok önemli,Kendini Geliştirmeyi 4.66 ile çok önemli,Okulu Geliştirmeyi 4.35 ile çok önemli ve Materyal Geliştirme yeterliğini ise 3.52 ile oldukça önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında;Rehberlik Yapma, Özel Eğitime

Gereksinim Duyan (Öegd) Öğrencilere Hizmet Etme, Kendini Geliştirme, Ders Dışı Etkinliklerde Bulunma, Öğretimi planlama , Başarıyı ölçme değerlendirme, Öğrenciyi Tanıma, Öğretim yapma,.Okulu Geliştirme yeterlikleri çok önemli ve Materyal Geliştirme yeterliği ise oldukça önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.2.1.Nakış Öğretmenlerinin Öğrenciyi Tanımaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

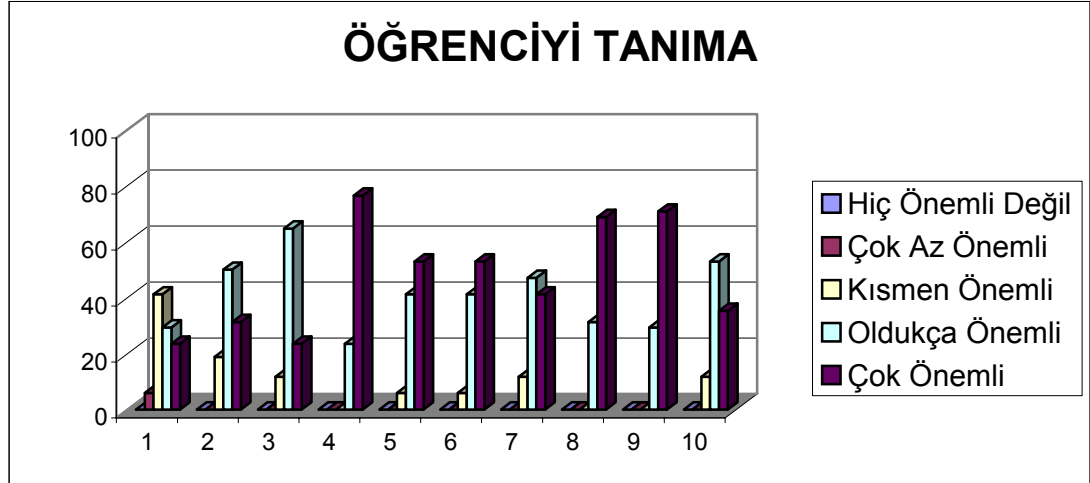
Trabzon İli Kız Meslek Liseleri Nakış Bölümünde Görev Yapan Öğretmenlerin Öğrenciyi Tanıma yeterliğinin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 10 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır.Bu değerlendirmeye ilişkin yüzde(%), frekans(f) ve aritmetik ortalama değerleri tablo 8 ve grafik 5’de verilmiştir.

Tablo 8.Nakış Öğretmenlerinin Öğrenciyi Tanımaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Öğrenciyi Tanıma İle İlgili İfadeler		Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Öğrencilerin fiziksel özelliklerini tanıma	-	-	1	5,9	7	41,2	5	29,4	4	23,5	3,70*
2	Öğrencilerin sosyo-ekonomik özelliklerini tanıma					3	18,8	8	50,0	5	31,3	4,12*
3	Öğrencilerin grup ilişkilerini tanıma					2	11,8	11	64,7	4	23,5	4,11*
4	Öğrencilerin zihinsel özelliklerini tanıma							4	23,5	13	76,5	4,76*
5	Öğrencilerin duygusal özelliklerini tanıma					1	5,9	7	41,2	9	52,9	4,47*
6	Öğrencilerin psikomotor özelliklerini tanıma					1	5,9	7	41,2	9	52,9	4,47*
7	Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyini belirleme					2	11,8	8	47,1	7	41,2	4,29*
8	Öğrencilerin öğrenme stilini tanıma							5	31,3	11	68,8	4,68*
9	Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini gözleme							5	29,4	12	70,8	4,70*
10	Öğrenciyi tanımada ilgililerle işbirliği yapma					2	11,8	9	52,9	6	35,3	4,23*
Ortalamaların $\bar{X}$												4.35*

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 5. Nakış Öğretmenlerinin Öğrenciyi Tanımaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 8 ve grafik 5 incelendiğinde öğretmenler; öğrencilerin fiziksel özelliklerinin tanımayı 3,70 ile kısmen önemli, sosyo-ekonomik özelliklerini tanımayı 4,12 ile oldukça önemli, grup ilişkilerini tanımayı 4,11 ile oldukça önemli, zihinsel özelliklerini tanımayı 4,76 ile çok önemli, duygusal özelliklerini tanımayı 4,47 ile çok önemli, psikomotor özelliklerini tanımayı 4,47 ile çok önemli, derse hazır bulunuşluk düzeylerini belirlemeyi 4,29 ile çok önemli, öğrenme stillerini tanımayı 4,68 ile çok önemli, ilgi ve yeteneklerini gözlemeyi 4,70 ile çok önemli ve öğrenciyi tanımada ilgililerle işbirliği yapma yeterliğini ise 4,23 ile oldukça önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında; öğrencilerin zihinsel özelliklerini tanıma, ilgi ve yeteneklerini gözleme, öğrenme stillerini tanıma, psikomotor özelliklerini tanıma, duygusal özelliklerini tanıma, hazır bulunuşluk düzeylerini belirleme, duygusal özelliklerini tanıma, grup ilişkilerini tanıma, sosyo-ekonomik özelliklerini tanıma, öğrenciyi tanımada ilgililerle işbirliği yapma yeterlikleri oldukça önemli ve öğrencilerin fiziksel özelliklerini tanıma yeterlikleri ise kısmen önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.2.2. Nakış Öğretmenlerinin Öğretimi Planlamaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

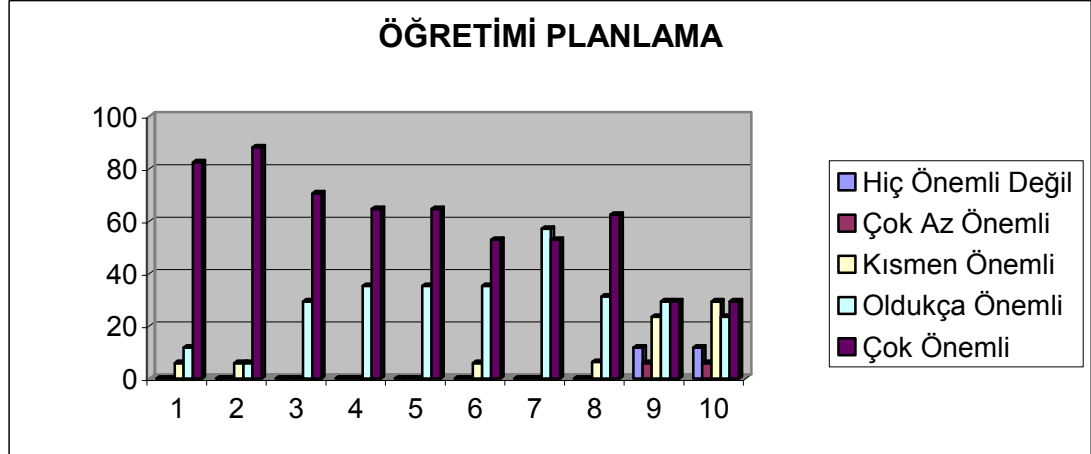
Trabzon İli Kız Meslek Liseleri Nakış Bölümünde Görev Yapan Öğretmenlerin Öğretimi Planlama Yeterliğinin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 10 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır. Bu değerlendirmeye ilişkin yüzde(%), frekans(f) ve aritmetik ortalama değerleri tablo 9 ve grafik 6'da verilmiştir.

Tablo 9. Nakış Öğretmenlerinin Öğretimi Planlamaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Öğretimi Planlama İle İlgili İfadeler		Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Öğretimin amacını belirleme					1	5,9	2	11,8	14	82,4	4,76*
2	Öğretimin içeriğini belirleme					1	5,9	1	5,9	15	88,2	4,82*
3	Öğretim etkinliğini belirleme							5	29,4	12	70,6	4,70*
4	Öğretim yöntemini belirleme							6	35,3	11	64,7	4,64*
5	Öğretim materyalini belirleme							6	35,3	11	64,7	4,64*
6	Öğretim ortamını belirleme					1	5,9	6	35,3	9	52,9	4,52*
7	Ölçme ve değerlendirme araçlarını belirleme							8	57,1	9	52,9	4,52*
8	Yıllık plan yapma					1	6,3	5	31,3	10	62,5	4,56*
9	Ünite planı yapma	2	11,8	1	5,9	4	23,5	5	29,4	5	29,4	3,58*
10	Ders planı yapma	2	11,8	1	5,9	5	29,4	4	23,5	5	29,4	3,52*
Ortalamaların $\bar{X}$												4,42*

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 6. Nakış Öğretmenlerinin Öğretimi Planlamaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 9 ve grafik 6 incelendiğinde öğretmenler; öğretimin amacını belirlemeyi 4,76 ile çok önemli, öğretimin içeriğini belirlemeyi 4,82 ile çok önemli, öğretim etkinliğini belirlemeyi 4,70 ile çok önemli, öğretim yöntemini belirlemeyi 4,64 ile çok önemli, öğretim materyalini belirlemeyi 4,64 ile çok önemli, öğretim ortamını belirlemeyi 4,52 ile çok önemli, ölçme ve değerlendirme araçlarını belirlemeyi 4,52 ile çok önemli, yıllık plan yapmayı 4,56 ile çok önemli, ünite planı yapmayı 3,58 ile oldukça önemli ve ders planı yapma yeterliğini ise 3,52 ile oldukça önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında; öğretimin içeriğini belirleme, öğretim etkinliğini belirleme, öğretim yöntemini belirleme, yıllık plan yapma, öğretim ortamını belirleme, ölçme ve değerlendirme araçlarını belirleme, ünite planı yapma yeterlikleri çok önemli, öğretimin amacını belirleme, ünite planı yapma ve ders planı yapma yeterlikleri ise kısmen önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.2.3.Nakış Öğretmenlerinin Materyal Geliştirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

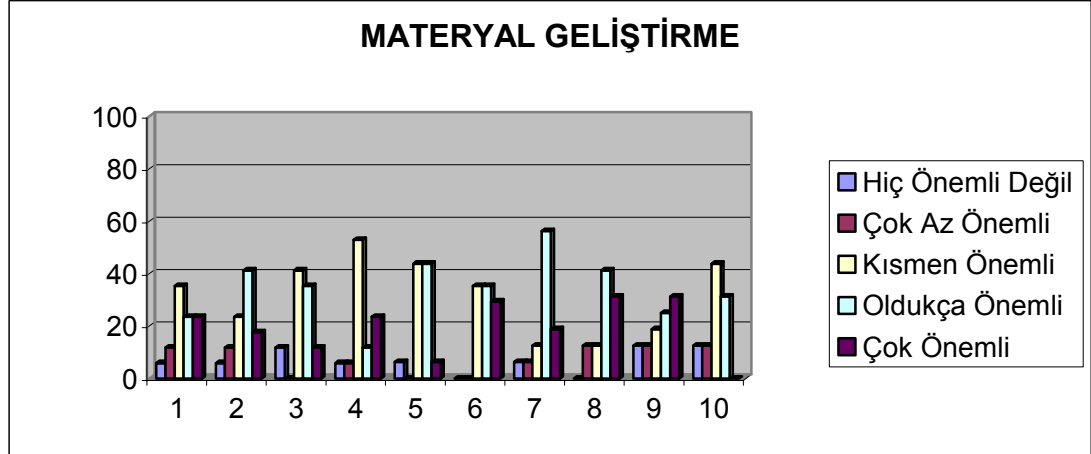
Trabzon ili kız meslek liseleri nakış bölümünde görev yapan öğretmenlerin materyal geliştirme yeterliğinin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 10 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır.Bu değerlendirmeye ilişkin yüzde(%),frekans(f) ve aritmetik ortalama ($\bar{X}$) değerleri tablo 10 ve grafik 7’de verilmiştir.

Tablo 10.Nakış Öğretmenlerinin Materyal Geliştirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Materyal Geliştirme İle İlgili İfadeler		Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Bilgi yaprağı hazırlama	1	5,9	2	11,8	6	35,3	4	23,5	4	23,5	3,47*
2	İşlem yaprağı hazırlama	1	5,9	2	11,8	4	23,5	7	41,2	3	17,6	3,52*
3	Tepegöz saydamı hazırlama	2	11,8			7	41,2	6	35,3	2	11,8	3,35*
4	Slayt hazırlama	1	5,9	1	5,9	9	52,9	2	11,8	4	23,5	3,41*
5	Paspartu/küpür hazırlama	1	6,3			7	43,8	7	43,8	1	6,3	3,43*
6	Pano,afiş,sergi düzenleme					6	35,3	6	35,3	5	29,4	3,94*
7	Materyal uyarlama	1	6,3	1	6,3	2	12,5	9	56,3	3	18,8	3,75*
8	Öğrenciye materyal hazırlatma			2	12,5	2	12,5	7	41,2	5	31,3	3,93*
9	Bilgisayar ekranı hazırlama	2	12,5	2	12,5	3	18,8	4	25,0	5	31,3	3,50*
10	Döner levha hazırlama	2	12,5	2	12,5	7	43,8	5	31,3			2,93*
Ortalamaların $\bar{X}$												3,52*

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 7. Nakış Öğretmenlerinin Materyal Geliştirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 10 ve grafik 7 incelendiğinde öğretmenler; bilgi yaprağı hazırlamayı 3,47 ile oldukça önemli, işlem yaprağı hazırlamayı 3,52 ile oldukça önemli, tepegöz saydamı hazırlamayı 3,35 ile kısmen önemli,slayt hazırlamayı 3,41 ile oldukça önemli,paspartu/küpür hazırlamayı 3,43 ile oldukça önemli, pano,afiş,sergi düzenlemeyi 3,94 ile oldukça önemli, materyal uyarlamayı 3,75 ile oldukça önemli,öğrenciye materyal hazırlatmayı 3,93 ile oldukça önemli,bilgisayar ekranı hazırlamayı 3,50 ile oldukça önemli ve döner levha hazırlama yeterliğini ise 2,93 ile kısmen önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında; pano,afiş,sergi düzenleme, öğrenciye materyal hazırlatma,materyal uyarlama,işlem yaprağı hazırlama, bilgisayar ekranı hazırlama, bilgi yaprağı hazırlama, paspartu/küpür hazırlama,slayt hazırlama yeterlikleri oldukça önemli,tepegöz saydamı hazırlama ve döner levha hazırlama yeterlikleri ise kısmen önemli olarak değerlendirilmiştir

4.2.2.4. Nakış Öğretmenlerinin Öğretim Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Trabzon ili kız meslek liseleri nakış bölümünde görev yapan öğretmenlerin Öğretim Yapma yeterliliğinin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 22 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır. Bu değerlendirme ye ilişkin yüzde(%), frekans(f) ve aritmetik ortalama ($\bar{X}$) değerleri tablo 11 ve grafik 8'de verilmiştir.

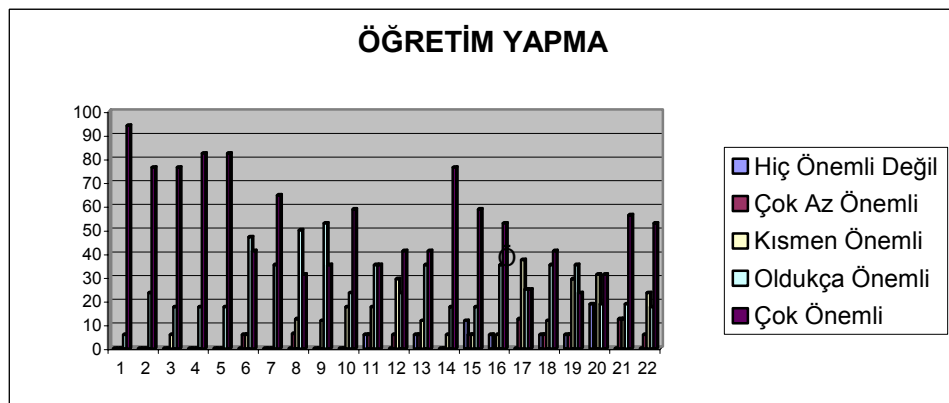
Tablo 11. Nakış Öğretmenlerinin Öğretim Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Öğretim Yapma İle İlgili İfadeler		Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Öğrencinin ilgi ve dikkatini çekme							1	5,9	16	94,1	4,94*
2	Önceden öğrenilenlerle konu alanı arasında bağ kurma							4	23,5	13	76,5	4,47*
3	Öğrencinin ihtiyacı ile konu alanı arasında bağ kurma					1	5,9	3	17,6	13	76,5	4,70*
4	Öğrenciye amaçlara ulaşma yollarını bildirme							3	17,6	14	82,4	4,82*
5	Öğrenciye dersin amacını bildirme							3	17,6	14	82,4	4,82*
6	Gezi gözlem yoluyla öğretim yapma			1	5,9	1	5,9	8	47,1	7	41,2	4,23*
7	Öğrencileri öğretim etkinliğine katma							6	35,3	11	64,7	4,64*
8	Alan uzmanına bilgi sundurma			1	6,3	2	12,5	8	50,0	5	31,3	4,06*
9	Dersi özetleme					2	11,8	9	52,9	6	35,3	4,23*
10	Dersi değerlendirme					3	17,6	4	23,5	10	58,8	4,41*
11	Problem çözme yöntemiyle öğretim yapma	1	5,9	1	5,9	3	17,6	6	35,3	6	35,3	3,88*
12	Soru-cevap yöntemiyle öğretim yapma			1	5,9	5	29,4	4	23,5	7	41,2	4,00*
13	Tartışma yöntemiyle öğretim yapma	1	5,9	12	5,9	2	11,8	6	35,3	7	41,2	4,00*
14	Gösteri yöntemiyle öğretim yapma					1	5,9	3	17,6	13	76,5	4,70*

Öğretim Yapma İle İlgili İfadeler		Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
15	Beyin fırtınası yöntemiyle öğretim yapma	2	11,8	1	5,9	1	5,9	3	17,6	10	58,8	5,05*
16	Proje yöntemiyle öğretim yapma	1	5,9			1	5,9	6	35,3	9	52,9	4,29*
17	Yazı tahtası yoluyla öğretim yapma			2	12,5	6	37,5	4	25,0	4	25,0	3,62*
18	Modellerle öğretim yapma	1	5,9	12	5,9	2	11,8	6	35,3	7	41,2	4,00*
19	Projeksiyonla (slayt-tepegöz) öğretim yapma	1	5,9	1	5,9	5	29,4	6	35,3	4	23,5	3,64*
20	Bilgisayarla öğretim yapma	3	18,8			5	31,3	2	18,8	5	31,3	3,43*
21	Şema, şekil grafik gibi görsel materyalle öğretim yapma			2	12,5	2	12,5	3	18,8	8	56,3	4,18*
22	Basılı materyalle öğretim yapma			1	5,9	4	23,5	3	17,6	9	52,9	4,17*
Ortalamaların $\bar{X}$												4,28

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 8.Öğretmenlerin Öğretim Yapma Yeterliliğinin Önem Derecesine İlişkin Değerlendirmeleri

Tablo 11 ve grafik 8 incelendiğinde öğretmenler; öğrencinin ilgi ve dikkatini çekmeyi 4,94 ile çok önemli, önceden öğrenilenlerle konu alanı arasında bağ kurmayı 4,47 ile çok önemli, öğrencinin ihtiyacı ile konu alanı arasında bağ kurmayı 4,70 ile çok önemli, öğrenciye amaçlara ulaşma

yollarını bildirmeyi 4,82 ile çok önemli, öğrenciye dersin amacını bildirmeyi 4,82 ile çok önemli, gezi gözlem yoluyla öğretim yapmayı 4,23 ile çok önemli, öğrencileri öğretim etkinliğine katmayı 4,64 ile çok önemli, alan uzmanına bilgi sundurmayı 4,06 ile oldukça önemli, dersi özetlemeyi 4,23 ile çok önemli, dersi değerlendirmeyi 4,41 ile çok önemli, problem çözme yöntemiyle öğretim yapmayı 3,88 ile oldukça önemli, soru-cevap yöntemiyle öğretim yapmayı 4,00 ile oldukça önemli, tartışma yöntemiyle öğretim yapmayı 4,00 ile oldukça önemli, gösteri yöntemiyle öğretim yapmayı 4,70 ile çok önemli, beyin fırtınası yöntemiyle öğretim yapmayı 5,00 ile çok önemli, proje yöntemiyle öğretim yapmayı 4,29 ile çok önemli, yazı tahtası yoluyla öğretim yapmayı 3,62 ile oldukça önemli, modellerle öğretim yapmayı 4,00 ile oldukça önemli, projeksiyonla(slayt-tepegöz) öğretim yapmayı 3,64 ile oldukça önemli, bilgisayarla öğretim yapmayı 3,43 ile oldukça önemli, şema,şekil, grafik gibi görsel materyalle öğretim yapmayı 4,18 ile oldukça önemli ve basılı materyalle öğretim yapma yeterliğini ise 4,17 ile oldukça önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında; beyin fırtınası yöntemiyle öğretim yapma, öğrencinin ilgi ve dikkatini çekme, öğrenciye dersin amacını bildirme, öğrenciye amaçlara ulaşma yollarını bildirme, öğrencinin ihtiyacı ile konu alanı arasında bağ kurma, gösteri yöntemiyle öğretim yapma, öğrencileri öğretim etkinliğine katma, önceden öğrenilenlerle konu alanı arasında bağ kurma, dersi değerlendirme, proje yöntemiyle öğretim yapma,dersi özetleme, gezi gözlem yoluyla öğretim yapma yeterlikleri çok önemli, şema,şekil, grafik gibi görsel materyalle öğretim yapma, basılı materyalle öğretim yapma, alan uzmanına bilgi sundurma, soru-cevap yöntemiyle öğretim yapma, tartışma yöntemiyle öğretim yapma, modellerle öğretim yapma, problem çözme yöntemiyle öğretim yapma,projeksiyonla(slayt-tepegöz) öğretim yapma, yazı tahtası yoluyla öğretim yapma ve bilgisayarla öğretim yapma yeterlikleri ise oldukça önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.2.5.Nakış Öğretmenlerinin Başarıyı Ölçme Değerlendirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

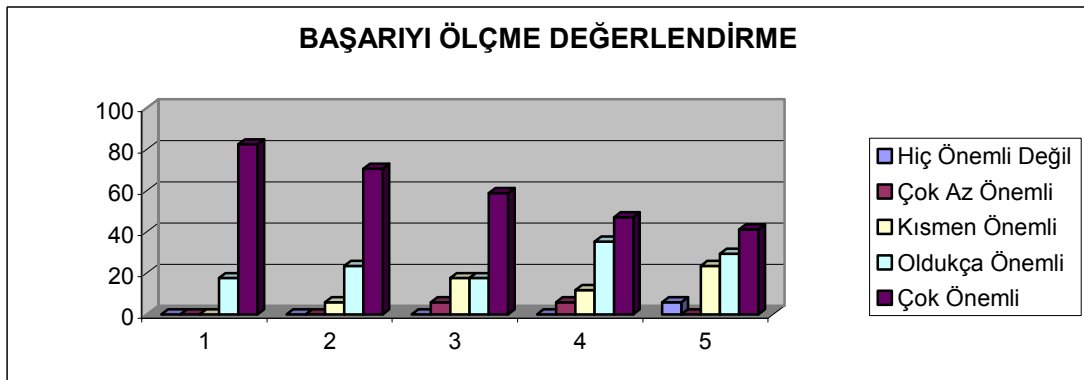
Trabzon ili kız meslek liseleri nakış bölümünde görev yapan öğretmenlerin başarıyı ölçme değerlendirme yeterliğinin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 5 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır.bu değerlendirmeye ilişkin yüzde(%),frekans(f) ve aritmetik ortalama ($\bar{X}$) değerleri tablo 12 ve 10 grafik 'da verilmiştir.

Tablo 12. Nakış Öğretmenlerinin Başarıyı Ölçme Değerlendirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Başarıyı Ölçme Değerlendirme İle İlgili İfadeler	Ölçekler	Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Amaca uygun ölçme ve değerlendirme yöntemini belirleme							3	17,6	14	82,4	4,82*
2	Öğrencinin performans ölçütlerini belirleme					1	5,9	4	23,5	12	70,6	4,64*
3	Öğrenci çalışma dosyası değerlendirme			1	5,9	3	17,6	3	17,6	10	58,8	4,29*
4	Öğrencinin kendini değerlendirmesine yardımcı olma			1	5,9	2	11,8	6	35,3	8	47,1	4,23*
5	İş,performans testi yapma	1	5,9			4	23,5	5	29,4	7	41,2	4,00*
Ortalamaların $\bar{X}$												4,39

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 9. Nakış Öğretmenlerinin Başarıyı Ölçme Değerlendirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 12 ve grafik 8 incelendiğinde öğretmenler; amaca uygun ölçme ve değerlendirme yön temini belirlemeyi 4,82 ile çok önemli, öğrencinin performans ölçütlerini belirlemeyi 4,64 ile çok önemli, öğrenci çalışma dosyası değerlendirmeyi 4,29 ile çok önemli, öğrencinin kendini değerlendirmesine yardımcı olmayı 4,23 ile çok önemli ve iş, performans testi yapma yeterliğini ise 4,00 ile oldukça önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında; amaca uygun ölçme ve değerlendirme yön temini belirleme, öğrencinin performans ölçütlerini belirleme, öğrenci çalışma dosyasını değerlendirme, öğrencinin kendini değerlendirmesine yardımcı olma yeterlikleri çok önemli, performans testi yapma yeterliği ise oldukça önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.2.6. Nakış Öğretmenlerinin Rehberlik Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

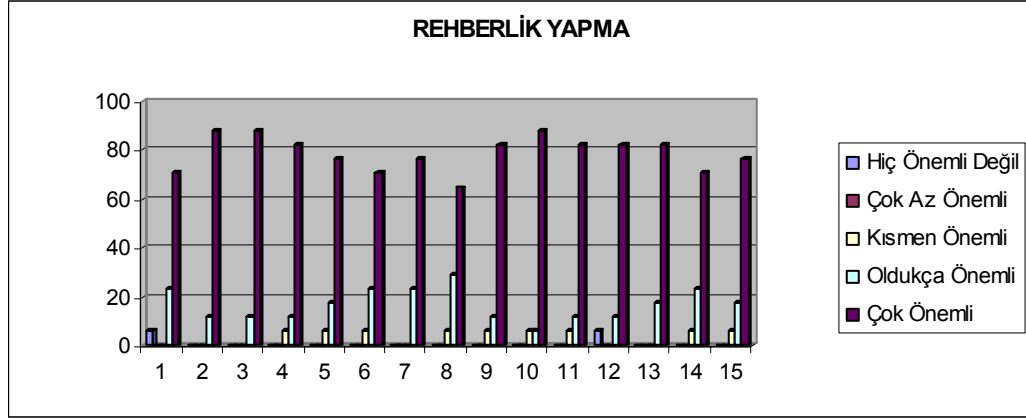
Trabzon ili kız meslek liseleri nakış bölümünde görev yapan öğretmenlerin rehberlik yapma yeterliğinin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 15 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır. bu değerlendirmeye ilişkin yüzde(%), frekans(f) ve aritmetik ortalama ($\bar{X}$) değerleri tablo 13 ve grafik 10'da verilmiştir.

Tablo 13. Nakış Öğretmenlerinin Rehberlik Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Rehberlik Yapma İle İlgili İfadeler	Ölçekler	Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Öğrencilere rol modelliği yapma	1	5,9					4	23,5	12	70,6	4,52*
2	öğrencileri dinleme,onların kendilerini ifade etmelerine yardımcı olma							2	11,8	15	88,2	4,88*
3	Öğrencilere öğrenme ve çalışma alışkanlıkları konusunda rehberlik yapma							2	11,8	15	88,2	4,88*
4	Öğrencilerin derslerdeki başarıları konusunda rehberlik yapma					1	5,9	2	11,8	14	82,4	4,76*
5	öğrencileri ilgi ve yeteneklerine göre yönlendirme					1	5,9	3	17,6	13	76,5	4,70*
6	öğrencilerin meslekleri tanımalarına ve seçmelerine yardımcı olma					1	5,9	4	23,5	12	70,6	4,64*
7	Öğrencilerin genel nitelikli psikolojik sorunlarını çözmede yardımcı olma							4	23,5	13	76,5	4,76*
8	Öğrencilere sağlık sorunlarını çözmede yardımcı olma					1	5,9	5	29,4	11	64,7	4,58*
9	Öğrencilerin uyum sorunlarını çözmede yardımcı olma					1	5,9	2	11,8	14	82,4	4,76*
10	Öğrencilere insan ilişkileri konusunda yardımcı olma					1	5,9	1	5,9	15	88,2	4,82*
11	Öğrencilerin bireysel gelişimlerini izleme ve sorunlarını çözmede yardımcı					1	5,9	2	11,8	14	82,4	4,76*
12	Öğrencilere disiplin kurallarına uymada rehberlik etme	1	5,9					2	11,8	14	82,4	4,58*
13	Öğrencilerin madde bağımlılığı sorunlarını çözmede rehberlik etme							3	17,6	14	82,4	4,82*
14	Anne,babalara/velilere öğrenciler konusunda rehberlik yapma					1	5,9	4	23,5	12	70,6	4,64*
15	Öğrenci sorunları ile ilgili rehberlik uzmanı ve servisleriyle iş birliği yapma					1	5,9	3	17,6	13	76,5	4,70*
Ortalamaların $\bar{X}$												4,72

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 10. Nakış Öğretmenlerinin Rehberlik Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 13 ve grafik 10 incelendiğinde öğretmenler; öğrencilere rol modelliği yapmayı 4,52 ile çok önemli, öğrencileri dinleme,onların kendilerini ifade etmelerine yardımcı olmayı 4,88 ile çok önemli, öğrencilere öğrenme ve çalışma alışkanlıkları konusunda rehberlik yapmayı 4,88 ile çok önemli, öğrencilerin derslerdeki başarıları konusunda rehberlik yapmayı 4,76 ile çok önemli, öğrencileri ilgi ve yeteneklerine göre yönlendirmeyi 4,70 ile çok önemli, öğrencilerin meslekleri tanımalarına ve seçmelerine yardımcı olmayı 4,64 ile çok önemli, öğrencilerin genel nitelikli psikolojik sorunlarını çözmede yardımcı olmayı 4,76 ile çok önemli, öğrencilere sağlık sorunlarını çözmede yardımcı olmayı 4,58 ile çok önemli, öğrencilerin uyum sorunlarını çözmede yardımcı olmayı 4,76 ile çok önemli, öğrencilere insan ilişkileri konusunda yardımcı olmayı 4,82 ile çok önemli, öğrencilerin bireysel gelişimlerini izleme ve sorunlarını çözmede yardımcı olmayı 4,76 ile çok önemli, öğrencilere disiplin kurallarına uymada rehberlik etmeyi 4,58 ile çok önemli, öğrencilerin disiplin sorunlarıyla mücadele etmeyi 4,70 ile çok önemli, öğrencilerin madde bağımlılığı sorunlarını çözmede rehberlik etmeyi 4,82 ile çok önemli, anne,babalara/velilere öğrenciler konusunda rehberlik yapmayı 4,64 ile çok önemli ve öğrenci sorunları ile ilgili rehberlik uzmanı ve servisleriyle işbirliği yapma yeterliğini ise 4,70 ile çok önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında; öğrencileri dinleme, onların kendilerini ifade etmelerine yardımcı olma, öğrencilere öğrenme ve çalışma alışkanlıkları konusunda rehberlik yapma, öğrencilere insan ilişkileri konusunda yardımcı olma, öğrencilerin madde bağımlılığı sorunlarını çözmede rehberlik etme, öğrencilerin genel nitelikli psikolojik sorunlarını çözmede yardımcı olma, öğrencilerin uyum sorunlarını çözmede yardımcı olma, öğrencilerin derslerdeki başarıları konusunda rehberlik yapma, öğrencilerin bireysel gelişimlerini izleme ve sorunlarını çözmede yardımcı olma, öğrenci sorunları ile ilgili rehberlik uzmanı ve servisleriyle işbirliği yapma, öğrencileri ilgi ve yeteneklerine göre yönlendirme, öğrencilerin disiplin sorunlarıyla mücadele etme, öğrencilerin meslekleri tanımalarına ve seçmelerine yardımcı olma, anne, babalara/velilere öğrenciler konusunda rehberlik yapma, öğrencilere sağlık sorunlarını çözmede yardımcı olma, öğrencilere disiplin kurallarına uymada rehberlik etme ve öğrencilere rol modeliği yapma yeterlikleri çok önemli olarak değerlendirilmiştir.,

4.2.2.7. Nakış Öğretmenlerinin Özel Eğitime Gereksinim Duyan (Öegd) Öğrencilere Hizmet Etmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

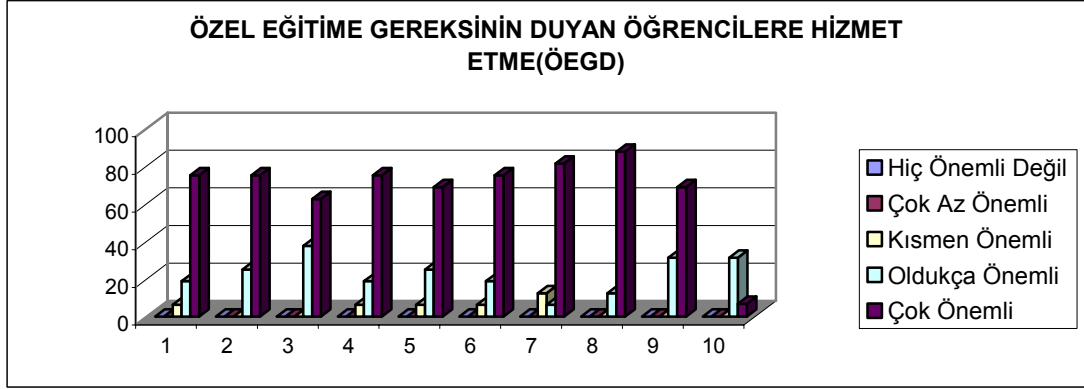
Trabzon ili kız meslek liseleri nakış bölümünde görev yapan öğretmenlerin özel eğitime gereksinim duyan (öegd) öğrencilere hizmet etme yeterliğinin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 10 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır. Bu değerlendirmeye ilişkin yüzde(%), frekans(f) ve aritmetik ortalama($\bar{X}$) değerleri tablo 14 ve grafik 11’de verilmiştir.

Tablo14. Nakış Öğretmenlerinin Özel Eğitime Gereksinim Duyan (Öegd) Öğrencilere Hizmet Etmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

ÖEGD Öğrencilere Hizmet Etmeye İlgili İfadeler	Ölçekler	Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	ÖEGD öğrencilere hizmet etmek üzere kendini hazırlama					1	6,3	3	18,8	12	75,0	4,68*
2	ÖEGD öğrencileri belirleme							4	25,0	12	75,0	4,75*
3	ÖEGD öğrencilerle iletişim becerilerini geliştirme							6	37,5	10	62,5	4,62*
4	ÖEGD öğrenciler için uygun öğretim malzemeleri sağlama					1	6,3	3	18,8	12	75,0	4,68*
5	ÖEGD öğrenciler için öğrenme ortamını yeniden düzenleme					1	6,3	4	25,0	11	68,8	4,62*
6	ÖEGD öğrencilere uygun öğretim tekniklerini uygulama					1	6,3	2	18,8	12	75,0	4,68*
7	ÖEGD öğrencilerin gelişimini izleme ve değerlendirme					2	12,5	1	6,3	13	81,3	4,68*
8	ÖEGD öğrencilerin sınıf arkadaşları tarafından benimsenmesini özendirme							2	12,5	14	87,5	4,87*
9	ÖEGD öğrencilerin mesleki geleceklerini planlama becerilerini geliştirmeye yardım etme							5	31,3	11	68,8	4,68*
10	ÖEGD öğrencilere kişisel ve sosyal problemleri konusunda rehberlik yapma							5	31,3	11	6,8	4,68*
Ortalamaların $\bar{X}$												4,69

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 11. Nakış Öğretmenlerinin Özel Eğitime Gereksinim Duyan (Öegd) Öğrencilere Hizmet Etmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 14 ve grafik 11 incelendiğinde öğretmenler; ÖEGD öğrencilere hizmet etmek üzere kendini hazırlamayı 4,68 ile çok önemli, ÖEGD öğrencileri belirlemeyi 4,68 ile çok önemli, ÖEGD öğrencilerle iletişim becerilerini geliştirmeyi 4,62 ile çok önemli, ÖEGD öğrenciler için uygun öğretim malzemeleri sağlamayı 4,68 ile çok önemli, ÖEGD öğrenciler için öğrenme ortamını yeniden düzenlemeyi 4,62 ile çok önemli, ÖEGD öğrencilere uygun öğretim tekniklerini uygulamayı 4,68 ile çok önemli, ÖEGD öğrencilerin gelişimini izleme ve değerlendirmeyi 4,68 ile çok önemli, ÖEGD öğrencilerin sınıf arkadaşları tarafından benimsenmesini özendirmeyi 4,87 ile çok önemli, ÖEGD öğrencilerin mesleki geleceklerini planlama becerilerini geliştirmeyi 4,68 ile çok önemli ve ÖEGD öğrencilere kişisel ve sosyal problemleri konusunda rehberlik yapma yeterliğini ise 4,68 ile çok önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında; ÖEGD öğrencilerin sınıf arkadaşları tarafından benimsenmesini özendirme, ÖEGD öğrencilere hizmet etmek üzere kendini hazırlama, ÖEGD öğrencileri belirleme, ÖEGD öğrenciler için uygun öğretim malzemeleri sağlama, ÖEGD öğrencilere uygun öğretim tekniklerini uygulama, ÖEGD öğrencilerin gelişimini izleme ve değerlendirme, ÖEGD öğrencilerin mesleki geleceklerini planlama becerilerini geliştirme,

ÖEGD öğrencilere kişisel ve sosyal problemleri konusunda rehberlik yapma, ÖEGD öğrenciler için öğrenme ortamını yeniden düzenleme ve ÖEGD öğrencilerle iletişim becerilerini geliştirme yeterlikleri çok önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.2.8. Nakış Öğretmenlerinin Ders Dışı Etkinliklerde Bulunmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

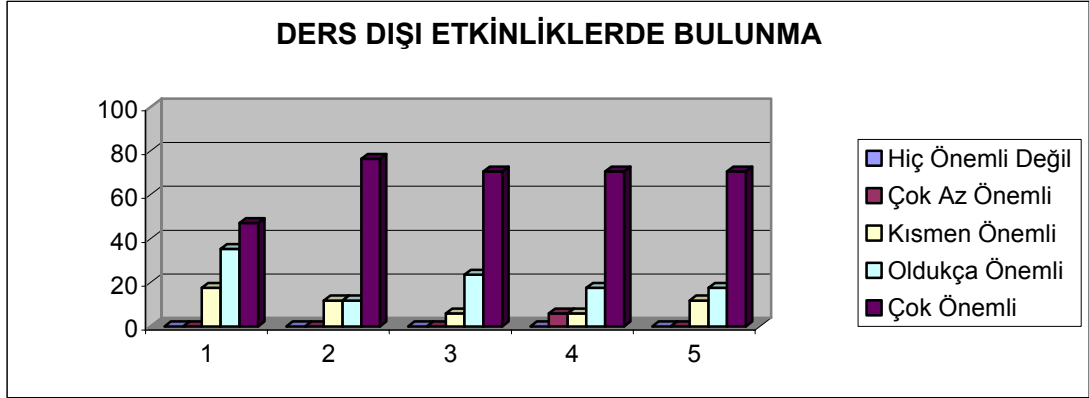
Trabzon ili kız meslek liseleri nakış bölümünde görev yapan öğretmenlerin ders dışı etkinliklerde bulunma yeterliğinin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 5 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır. bu değerlendirmeye ilişkin yüzde(%), frekans(f) ve aritmetik ortalama ($\bar{X}$) değerleri tablo 15 ve grafik 12’de verilmiştir.

Tablo 15. Nakış Öğretmenlerinin Ders Dışı Etkinliklerde Bulunmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Ders Dışı Etkinliklerde Bulunma İle İlgili İfadeler	Ölçekler	Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Eğitsel kol etkinliklerine rehberlik etme					3	17,6	6	35,3	8	47,1	4,29*
2	Okul ve zümre kurullarına katılma					2	11,8	2	11,8	5	26,5	4,64*
3	Öğrenci velileri ile görüşme yapma					1	5,9	4	23,5	12	70,6	4,64*
4	Okul-aile birliği/veli toplantılarına katılma			1	5,9	1	5,9	3	17,6	12	70,6	4,52*
5	Öğrenci hakkında meslektaşları ile iş birliği yapma					2	11,8	3	17,6	12	70,6	4,58*
Ortalamaların $\bar{X}$												4,53

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 12.Nakış Öğretmenlerinin Ders Dışı Etkinliklerde Bulunmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 15 ve grafik 12 incelendiğinde öğretmenler; eğitsel kol etkinliklerine rehberlik etmeyi 4,29 ile çok önemli, okul ve zümre kurullarına katılmayı 4,64 ile çok önemli, öğrenci velileri ile görüşme yapmayı 4,64 ile çok önemli, okul aile birliği/veli toplantılarına katılmayı 4,52 ile çok önemli ve öğrenci hakkında meslektaşları ile işbirliği yapma yeterliğini ise 4,58 ile çok önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında; okul ve zümre kurullarına katılma, öğrenci velileri ile görüşme yapma, okul aile birliği/veli toplantılarına katılma öğrenci hakkında meslektaşları ile işbirliği yapma ve eğitsel kol etkinliklerine rehberlik etme yeterlikleri çok önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.2.9.Nakış Öğretmenlerinin Kendini Geliştirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

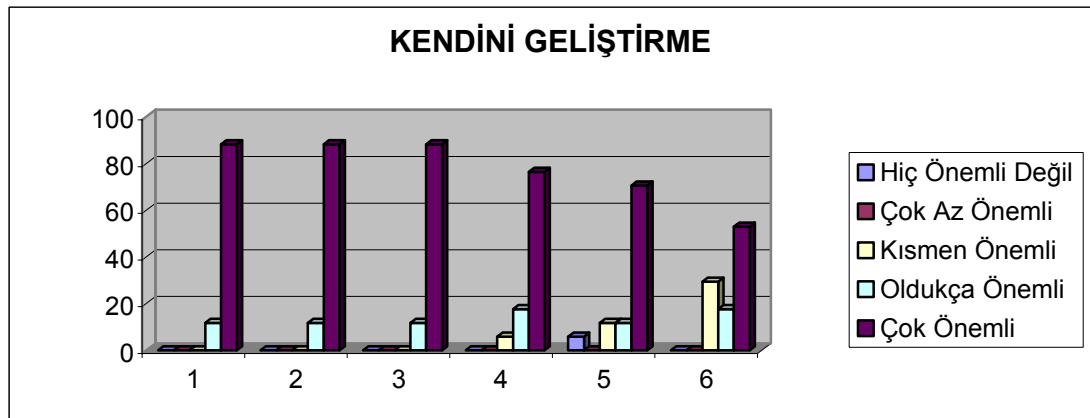
Trabzon ili kız meslek liseleri nakış bölümünde görev yapan öğretmenlerin kendini geliştirme yeterliliğinin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 6 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır. bu değerlendirmeye ilişkin yüzde(%), frekans(f) ve aritmetik ortalama ($\bar{X}$) değerleri tablo 16 ve grafik 13'de verilmiştir.

Tablo 16. Nakış Öğretmenlerinin Kendini Geliştirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Kendini Geliştirme İle İlgili İfadeler		Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Bilimsel etkinliklere (kurs, seminer, sempozyum, konferans vb.) katılma							2	11,8	15	88,2	4,88*
2	Eğitim-öğretim mevzuatını izleme							2	11,8	15	88,2	4,88*
3	Deneyimlerini başkaları ile paylaşma							2	11,8	15	88,2	4,88*
4	Yönetici ve müfettişlerle mesleki gelişim konusunda iş birliği yapma					1	5,9	3	17,6	13	76,5	4,70*
5	Mesleki kuruluşlara aktif olarak katılma	1	5,9			2	11,8	2	11,8	12	70,6	4,41*
6	Mesleği dışındaki sosyal ve kültürel etkinliklere katılma					5	29,4	3	17,6	9	52,9	4,23*
Ortalamaların $\bar{X}$												4,66

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 13. Nakış Öğretmenlerinin Kendini Geliştirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 16 ve grafik 13 incelendiğinde öğretmenler; bilimsel etkinliklere (kurs,seminer, sempozyum,konferans vb) katılmayı 4,88 ile çok önemli, eğitim-öğretim mevzuatını izlemeyi 4,88 ile çok önemli, deneyimlerini

başkaları ile paylaşmayı 4,88 ile çok önemli, yönetici ve müfettişlerle mesleki gelişim konusunda iş birliği yapmayı 4,70 ile çok önemli, mesleki kuruluşlara aktif olarak katılmayı 4,41 ile çok önemli ve mesleği dışındaki sosyal ve kültürel etkinliklere katılma yeterliğini ise 4,23 ile çok önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında;bilimsel etkinliklere (kurs,seminer, sempozyum,konferans vb) katılma,eğitim-öğretim mevzuatını izleme, deneyimlerini başkaları ile paylaşma,yönetici ve müfettişlerle mesleki gelişim konusunda iş birliği yapma,mesleki kuruluşlara aktif olarak katılma ve mesleği dışındaki sosyal ve kültürel etkinliklere katılma yeterlikleri çok önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.2.10.Nakış Öğretmenlerinin Okulu Geliştirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

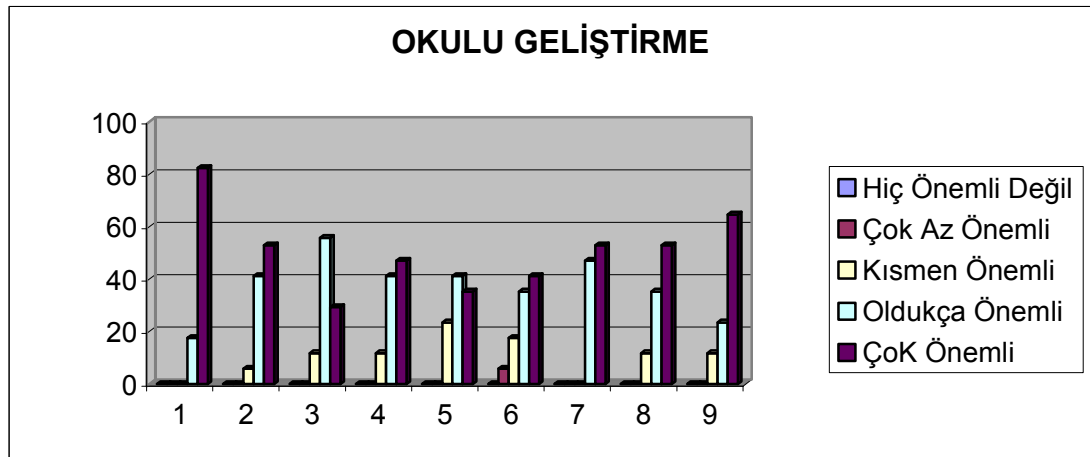
Trabzon ili kız meslek liseleri nakış bölümünde görev yapan öğretmenlerin okulu geliştirme yeterliliğinin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 9 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır.bu değerlendirmeye ilişkin yüzde(%),frekans(f) ve aritmetik ortalama ($\bar{X}$) değerleri tablo 17 ve grafik 14'de verilmiştir.

Tablo 17. Nakış Öğretmenlerinin Okulu Geliştirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Okulu Geliştirme İle İlgili İfadeler		Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Okuldaki fiziksel kaynakların verimli kullanma							3	17,6	14	82,4	4,82*
2	Okul-çevre etkileşimini sağlamada yönetime yardımcı olma					1	5,9	7	41,2	9	52,9	4,47*
3	Öğretmen adaylarına uygulama öğretmenliği yapma					2	11,8	10	55,8	5	29,4	4,17*
4	Aday öğretmenlere rehberlik yapma					2	11,8	7	41,2	8	47,1	4,35*
5	Okul-işyeri koordinatörlüğü yapma					4	23,5	7	41,2	6	35,3	4,11*
6	Fon kaynak yaratma			1	5,9	3	17,6	6	35,3	7	41,2	4,11*
7	Yönetimle iş birliği yapma							8	47,1	9	52,9	4,22*
8	Okulun işyeri ile ilgili görüş ve önerilerde bulunma					2	11,8	6	35,3	9	52,9	4,41*
9	Okul sistemiyle ilgili sorunların çözümüne katılma					2	11,8	4	23,5	11	64,7	4,52*
Ortalamaların $\bar{X}$												4,35

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 14. Nakış Öğretmenlerinin Okulu Geliştirmeye İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 17 ve grafik 14 incelendiğinde öğretmenler; okuldaki fiziksel kaynakları verimli kullanmayı 4,82 ile çok önemli, okul-çevre etkileşimini sağlamada yönetime yardımcı olmayı 4,47 ile çok önemli, öğretmen adaylarına uygulama öğretmenliği yapmayı 4,17 ile oldukça önemli, aday öğretmenlere rehberlik yapmayı 4,35 ile çok önemli, okul-işyeri koordinatörlüğü yapmayı 4,11 ile oldukça önemli, fon kaynak yaratmayı 4,11 ile oldukça önemli, yönetimle işbirliği yapmayı 4,22 ile çok önemli, okulun işyeri ile ilgili görüş ve önerilerde bulunma büro yönetim hizmetlerine yardımcı olmayı, 4,41 ile çok önemli ve okul sistemiyle ilgili sorunların çözümüne katılma yeterliğini ise 4,52 ile çok önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında; okuldaki fiziksel kaynakları verimli kullanma, okul sistemiyle ilgili sorunların çözümüne katılma, okul-çevre etkileşimini sağlamada yönetime yardımcı olma, okulun işyeri ile ilgili görüş ve önerilerde bulunma büro yönetim hizmetlerine yardımcı olma, aday öğretmenlere rehberlik yapma, yönetimle iş birliği yapma, yeterlikleri çok önemli, öğretmen adaylarına uygulama öğretmenliği yapma, okul-işyeri koordinatörlüğü yapma, fon kaynak yaratma yeterlikleri ise oldukça önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.3.Genel Kültür Bilgi Ve Becerileri Yeterlikleri İle İlgili Ana Yeterliklerin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

4.2.3.1.Nakış Öğretmenlerinin Genel Kültür Bilgi Ve Becerilerine İlişkin Ana Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Trabzon ili kız meslek liseleri nakış bölümünde görev yapan öğretmenlerin Genel Kültür Bilgi Ve Becerileri ile ilgili yeterliklerin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 5 madde ile ölçülmeye

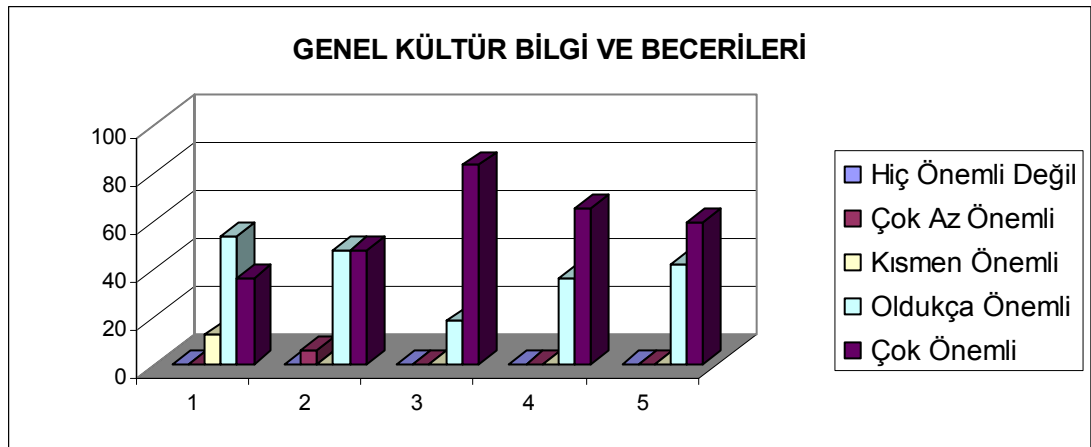
çalışılmıştır.bu değerlendirmeye ilişkin yüzde(%),frekans(f) ve aritmetik ortalama ($\bar{X}$) değerleri tablo 18 ve grafik 15’de verilmiştir.

Tablo 18. Nakış Öğretmenlerinin Genel Kültür Bilgi Ve Becerilerine İlişkin Ana Yeterliliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Genel Kültür Bilgi Becerileri İle İlgili İfadeler		Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Olay ve olguları farklı disiplinlerin kavramlarını kullanarak açıklayabilme.tanımlayabilme					2	11,8	9	52,9	6	35,3	4,23*
2	Farklı disiplinlere ilişkin bilgilerin konu alanı ile bağını kurma			1	5,9			8	47,1	8	47,1	4,35*
3	Öğretim sürecinde öğrenciyi derse hazırlama,güdüleme							3	17,6	14	82,4	4,82*
4	Öğretim sürecinde örnekleme,benzetme-ayır etme.analiz ve sentez yapmada diğer disiplinlerin bilgilerinden yararlanma							6	35,3	11	64,7	4,64*
5	Öğrencileri.genel kültür yaşantılarını geliştirmeye özendirme							7	41,2	10	58,8	4,58*

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 15.Öğretmenlerin Genel Kültür Bilgi Ve Becerileri İle İlgili Ana Yeterliliklerin Önem Derecesine İlişkin Görüşleri

Tablo 18 ve grafik 15 incelendiğinde öğretmenler; olay ve olguları farklı disiplinlerin kavramlarını kullanarak açıklayabilme ve tanıyabilmeyi 4,23 ile çok önemli, farklı disiplinlere ilişkin bilgilerin konu alanı ile bağını kurmayı 4,35 ile çok önemli, öğretim sürecinde öğrenciyi derse hazırlama ve güdülemeyi 4,82 ile çok önemli, öğretim sürecinde örnekleme, benzetme, ayırt etme, analiz ve sentez yapmada diğer disiplinlerin bilgilerinden yararlanmayı 4,64 ile çok önemli ve öğrencileri, genel kültür yaşantılarını geliştirmeye özendirme, toplumsal gelişmeye önderlik etme yeterliğini ise 4,58 ile çok önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında; öğretim sürecinde öğrenciyi derse hazırlama ve güdüleme, öğretim sürecinde örnekleme, benzetme, ayırt etme, analiz ve sentez yapmada diğer disiplinlerin bilgilerinden yararlanma, öğrencileri, genel kültür yaşantılarını geliştirmeye özendirme, toplumsal gelişmeye önderlik etme, farklı disiplinlere ilişkin bilgilerin konu alanı ile bağını kurma, olay ve olguları farklı disiplinlerin kavramlarını kullanarak açıklayabilme ve tanıyabilme yeterlikleri çok önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.4. Özel Alan Bilgi Ve Becerileri İle İlgili Ana Yeterliklerin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 19. Nakış Öğretmenlerinin Özel Alan Bilgi Ve Becerileri İle İlgili Ana Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ İLE İLGİLİ ANA YETERLİKLER	$\bar{X}$
Özel Alan Yeterlikleri İle İlgili Ortak Yeterlikler	4.52*
Ürün Tasarımı Yapma	4.70*
Hesap İşi Yapma	4.60*
Bartın İşi Yapma	4.94*
Türk İşi Yapma	4.66*
Antep İşi Yapma	4.67*
Dival (Maraş) İşi Yapma	4.45*
Kenar Temizleme Ve Ütü Yapma(Ortak Yeterlikler)	4.97*
Ortalamaların $\bar{X}$	4.68*

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Tablo 19 incelendiğinde öğretmenler; Özel Alan Yeterlikleri İle İlgili Ortak Yeterlikleri 4.52 ile çok önemli önemli, Ürün Tasarımı yapmayı 4.70 ile çok önemli,Hesap İşi yapmayı 4.60 ile çok önemli, Bartın işi yapmayı 4.94 ile çok önemli, Türk İşi yapmayı 4.66 ile çok önemli, Antep İşi yapmayı 4.67 ile çok önemli, Dival (Maraş) İşi Yapmayı 4.45 ile çok önemli ve Kenar Temizleme Ve Ütü Yapma (Ortak Yeterlikler) yeterliğini 4.97 ile çok önemli, olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında;Kenar Temizleme Ve Ütü Yapma, Bartın işi yapma,Ürün Tasarımı yapma,Antep İşi yapma,Türk İşi,Hesap İşi

yapma,Özel Alan Yeterlikleri İle İlgili Ortak Yeterlikler ve Dival (Maraş) işi yapma yeterliği çok önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.4.1.Nakış Öğretmenlerinin Özel Alan Bilgi Ve Becerileri İle ilgili Ortak Yeterliklere İlişkin Yeterliklerin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

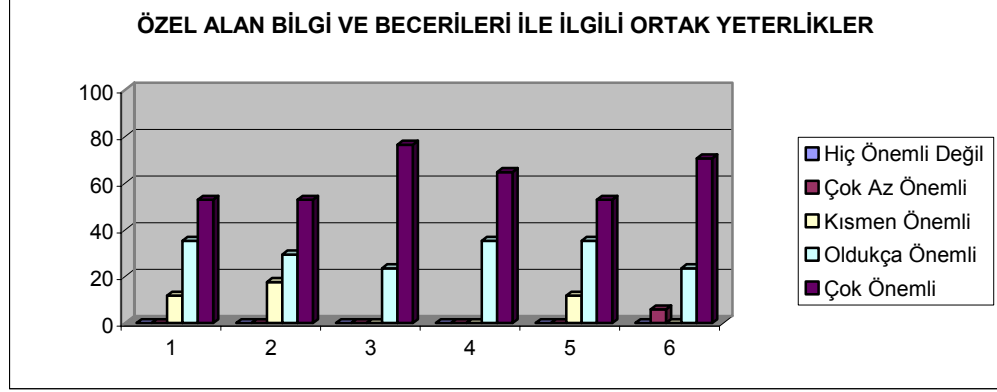
Trabzon ili kız meslek liseleri nakış bölümünde görev yapan öğretmenlerin özel alan bilgi ve becerileri ile ilgili ortak yeterliklerin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 7 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır.bu değerlendirmeye ilişkin yüzde(%),frekans(f) ve aritmetik ortalama ($\bar{X}$) değerleri tablo 20 ve grafik 16'da verilmiştir.

Tablo 20. Nakış Öğretmenlerinin Özel Alan Bilgi Ve Becerileri İle ilgili Ortak Yeterliklere İlişkin Yeterliklerin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Özel Alan Bilgi Ve Becerileri İle İlgili İfadeler	Ölçekler	Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Temel bilgileri,kavramları ilkeleri değişik biçimlerde açıklama					2	11,8	6	35,3	9	52,9	4,41*
2	Farklı görüş,kuram,öğrenme yolları,araştırma ve inceleme yöntemlerini açıklama					3	17,6	5	29,4	9	52,9	4,35*
3	Alanda araştırmalar yaparak bilgi üretme							4	23,5	13	76,5	4,76*
4	Öğrencileri alanla ilgili sorular sormaya,düşünceleri farklı perspektiflerden görmeye ve bilgi üretmeye özendirecek programları kullanma ve geliştirme							6	35,3	11	64,7	4,64*
5	Öğrencinin gerekli bilgi ve becerileri başka alanlarla ilişkilendirmesine olanak verecek disiplinler arası öğretim deneyimleri yaratma					2	11,8	6	35,3	9	52,9	4,41*
6	Alana ilişkin problemleri tanıma,çözüm yolları arama,uygun çözüm yolunu seçme, uygulama ve değerlendirme			1	5,9			4	23,5	12	70,6	4,58*
Ortalamaların $\bar{X}$												4,52*

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 16. Nakış Öğretmenlerinin Özel Alan Bilgi Ve Becerileri İle ilgili Ortak Yeterliklere İlişkin Yeterliklerin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 20 ve grafik 16 incelendiğinde öğretmenler;temel bilgileri, kavramları,ilkeleri değişik biçimlerde açıklamayı 4,41 ile çok önemli, farklı görüş,kuram,öğrenme yolları, araştırma ve inceleme yöntemlerini açıklamayı 4,35 ile çok önemli, alanda araştırmalar yaparak bilgi üretmeyi 4,76 ile çok önemli, öğrencileri alanla ilgili sorular sormaya,düşünceleri farklı perspektiflerden görmeye ve bilgi üretmeye özendirecek programları kullanma ve geliştirmeyi 4,64 ile çok önemli, öğrencinin gerekli bilgi ve becerileri başka alanlarla ilişkilendirmesine olanak verecek disiplinler arası öğretim deneyimleri yaratmayı 4,41 ile çok önemli ve alana ilişkin problemleri tanıma,çözüm yolları arama,uygun çözüm yolunu seçme,uygulama ve değerlendirme yeterliğini ise 4,58 ile çok önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında; alanda araştırmalar yaparak bilgi üretme,öğrencileri alanla ilgili sorular sormaya,düşünceleri farklı perspektiflerden görmeye ve bilgi üretmeye özendirecek programları kullanma ve geliştirme, alana ilişkin problemleri tanıma,çözüm yolları arama, uygun çözüm yolunu seçme,uygulama ve değerlendirme,temel bilgileri, kavramları,ilkeleri değişik biçimlerde açıklama,öğrencinin gerekli bilgi ve

becerileri başka alanlarla ilişkilendirmesine olanak verecek disiplinler arası öğretim deneyimleri yaratma ve farklı görüş,kuram,öğrenme yolları, araştırma ve inceleme yöntemlerini açıklama yeterlikleri çok önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.3.2.Nakış Öğretmenlerinin Ürün Tasarımı Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

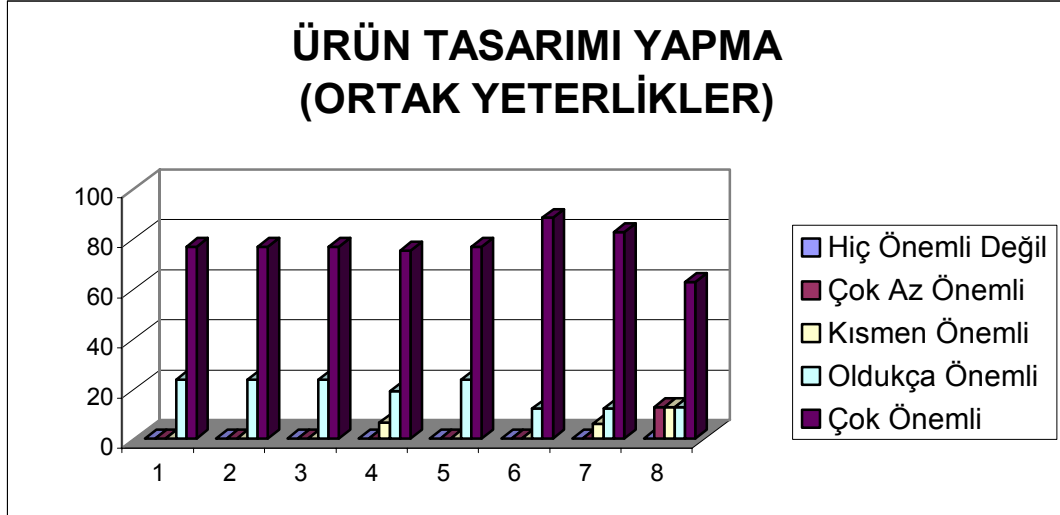
Trabzon ili kız meslek liseleri nakış bölümünde görev yapan öğretmenlerin ürün tasarımı yapma ile ilgili Ortak yeterliklerin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 8 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır.Bu değerlendirmeye ilişkin yüzde(%),frekans(f) ve aritmetik ortalama ($\bar{X}$) değerleri tablo 21 ve grafik 17’de verilmiştir.

Tablo 21.Nakış Öğretmenlerinin Ürün Tasarımı Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Ürün Tasarımı Yapma ile İlgili İfadeler		Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Ürün tespiti yapma							4	23,5	13	76,5	4,76*
2	Kumaş seçme							4	23,5	13	76,5	4,76*
3	Desen Seçme							4	23,5	13	76,5	4,76*
4	Kompozisyon Hazırlama					1	6,3	3	18,8	12	75,0	4,68*
5	Kumaşı İşlemeye Hazırlama							4	23,5	13	76,5	4,76*
6	Deseni kumaşa Geçirme							2	11,8	15	88,2	4,88*
7	Renk Ve İplik Seçimi Yapma					1	5,9	2	11,8	14	82,4	4,76*
8	Bilgisayarda Nakış Tasarımı Yapma			2	12,5	2	12,5	2	12,5	10	62,5	4,25*
Ortalamaların $\bar{X}$												4.70

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 17. Nakış Öğretmenlerinin Ürün Tasarımı Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 21 ve grafik 17 incelendiğinde öğretmenler; ürün tespiti yapmayı 4,76 ile çok önemli, kumaş seçmeyi 4,76 ile çok önemli, desen seçmeyi 4,76 ile çok önemli, kompozisyon hazırlamayı 4,68 ile çok önemli, kumaşı işlemeye hazırlamayı 4,76 ile çok önemli, deseni kumaşa geçirmeyi 4,88 ile çok önemli, renk ve iplik seçimi yapmayı 4,76 ile çok önemli ve bilgisayarda nakış tasarımı yapma yeterliğini 4,25 ile çok önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında; deseni kumaşa geçirme, ürün tespiti yapma, kumaş seçme, desen seçme, kumaşı işlemeye hazırlama, renk ve iplik seçimi yapma, kompozisyon hazırlama ve bilgisayarda nakış tasarımı yapma yeterlikleri çok önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.3.3. Nakış Öğretmenlerinin Hesap İşini Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Trabzon ili kız meslek liseleri nakış bölümünde görev yapan öğretmenlerin hesap işi yapma yeterliğinin önem derecesine ilişkin görüşleri

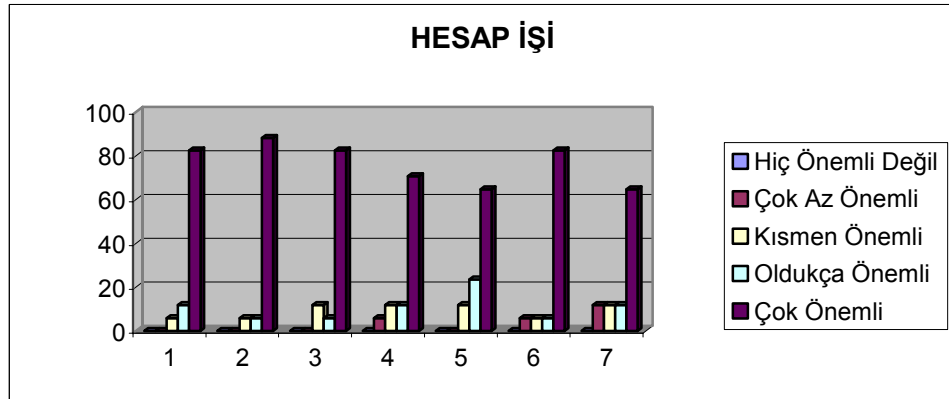
veri toplama aracında 7 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır. Bu değerlendirme ye ilişkin yüzde(%), frekans(f) ve aritmetik ortalama ($\bar{X}$) değerleri tablo 22 ve grafik 18'de verilmiştir.

Tablo 22. Nakış Öğretmenlerinin Hesap İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Hesap İşi Yapma İle İlgili İfadeler	Ölçekler	Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Hesap işi antıkaşı yapma					1	5,9	2	11,8	14	82,4	4,76*
2	Düz hesap iğnesi yapma					1	5,9	1	5,9	15	88,2	4,82*
3	Verev hesap iğnesi yapma					2	11,8	1	5,9	14	82,4	4,70*
4	Ciğerdeldi yapma			1	5,9	2	11,8	2	11,8	12	70,6	4,47*
5	Civankaşı yapma					2	11,8	4	23,5	11	64,7	4,52*
6	Sarma yapma			1	5,9	1	5,9	1	5,9	14	82,4	4,64*
7	Yardımcı iğne tekniklerinden kesme-çekme ajur yapma			2	11,8	2	11,8	2	11,8	11	64,7	4,29*
Ortalamaların $\bar{X}$												4.60

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 18. Nakış Öğretmenlerinin Hesap İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 22 ve grafik 18 incelendiğinde öğretmenler; hesap işi antıkaşı yapmayı 4,76 ile çok önemli, düz hesap iğnesi yapmayı 4,82 ile çok önemli, verev hesap iğnesi yapmayı 4,70 ile çok önemli, ciğerdeldi yapmayı 4,47 ile çok önemli, civankaşı yapmayı 4,52 ile çok önemli, sarma yapmayı 4,64 ile çok önemli ve yardımcı iğne tekniklerinden kesme ajur yapma yeterliğini 4,29 ile çok önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında; düz hesap iğnesi yapma, hesap işi antıkaşı yapma, verev hesap iğnesi yapma, sarma yapma ciğerdeldi yapma, civankaşı yapma ve yardımcı iğne tekniklerinden kesme ajur yapma yeterlikleri çok önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.3.4. Nakış Öğretmenlerinin Bartın İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

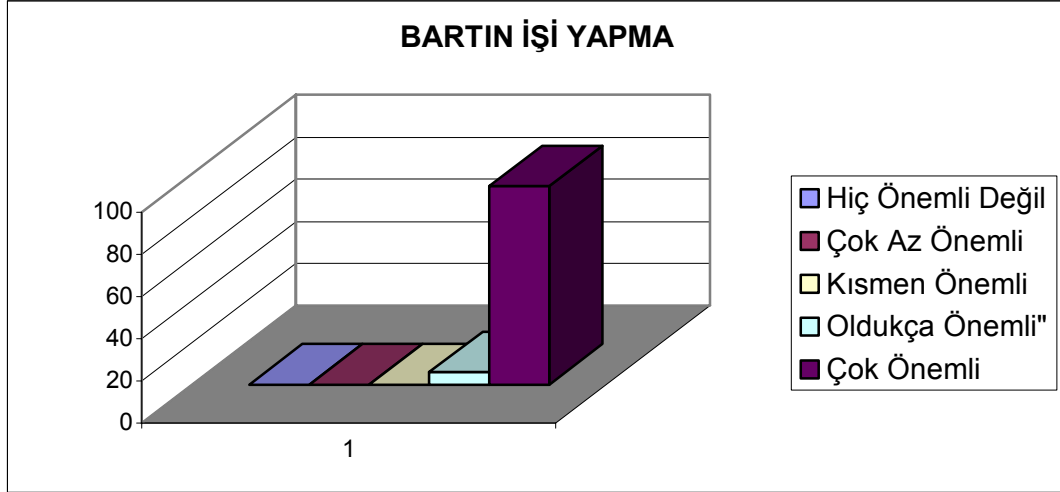
Trabzon ili kız meslek liseleri nakış bölümünde görev yapan öğretmenlerin Bartın işi yapma yeterliliğinin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 1 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır. Bu değerlendirmeye ilişkin yüzde(%), frekans(f) ve aritmetik ortalama ($\bar{X}$) değerleri tablo 23 ve grafik 19'de verilmiştir.

Tablo 23. Nakış Öğretmenlerinin Bartın İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Bartın İşi Yapma İle İlgili İfadeler	Ölçekler	Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Bartın işini tekniğe uygun olarak yapma							1	5,9	16	94,1	4,94*
Ortalamaların $\bar{X}$												4.94

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 19. Nakış Öğretmenlerinin Bartın İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 23 ve grafik 19 incelendiğinde öğretmenler; Bartın işini tekniğe uygun olarak yapma yeterliğini 4,94 ile çok önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında; Bartın işini tekniğe uygun olarak yapma yeterliği çok önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.3.5. Nakış Öğretmenlerinin Türk İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

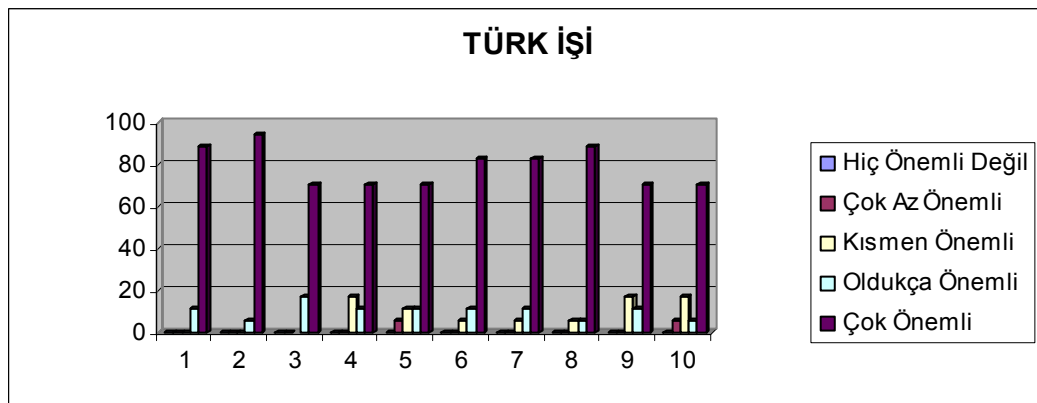
Trabzon ili kız meslek liseleri nakış bölümünde görev yapan öğretmenlerin Türk işi yapma yeterliliğinin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 10 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır. Bu değerlendirmeye ilişkin yüzde(%), frekans(f) ve aritmetik ortalama ($\bar{X}$) değerleri tablo 24 ve grafik 20'de verilmiştir.

Tablo 24. Nakış Öğretmenlerinin Türk İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Türk İşi Yapma Ölçekler İle İlgili İfadeler		Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Düz pesent yapma							2	11,8	15	88,2	4,88*
2	Verev pesent yapma							1	5,9	16	94,1	4,94*
3	Dönerek pesent yapma					2	11,8	3	17,6	12	70,6	4,58*
4	Gölgeli pesent (tahrirli) yapma					3	17,6	2	11,8	12	70,6	4,52*
5	Mürver yapma			1	5,9	2	11,8	2	11,8	12	70,6	4,47*
6	Muşabak yapma					1	5,9	2	11,8	14	82,4	4,76*
7	Hasır iğne yapma					1	5,9	2	11,8	14	82,4	4,76*
8	Balıksırtı yapma					1	5,9	1	5,9	15	88,2	4,82*
9	Civankaşı yapma					3	17,6	2	11,8	12	70,6	4,52*
10	Dolgu yapmak.düz, verev ve dolgulu sarma yapma			1	5,9	3	17,6	1	5,9	12	70,6	4,44*
Ortalamaların $\bar{X}$												4.66

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 20. Nakış Öğretmenlerinin Türk İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 24 ve grafik 20 incelendiğinde öğretmenler;düz pesent yapmayı 4,88 ile çok önemli, verev pesent yapmayı 4,94 ile çok önemli, dönerek pesent yapmayı 4,58 ile çok önemli,gölgeli pesent yapmayı 4,52 ile çok önemli, mürver yapmayı 4,47 ile çok önemli, muşabak yapmayı 4,76 ile çok önemli, hasır iğne yapmayı 4,76 ile çok önemli, balıksırtı yapmayı 4,82 ile çok önemli, civankaşı yapmayı 4,52 ile çok önemli ve dolgu yapmak,düz,verev ve dolgu sarma yapma yeterliğini ise 4,44 ile çok önemli olarak görmekte-dirler.

Elde edilen veriler-den öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında; verev pesent yapma,düz pesent yapma,balıksırtı yapma,muşabak yapma, hasır iğne yapma,dönerek pesent yapma,civankaşı yapma,gölgeli pesent yapma,mürver yapma ve dolgu yapma,düz,verev ve dolgu sarma yapma yeterliği çok önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.3.6.Nakış Öğretmenlerinin Antep İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

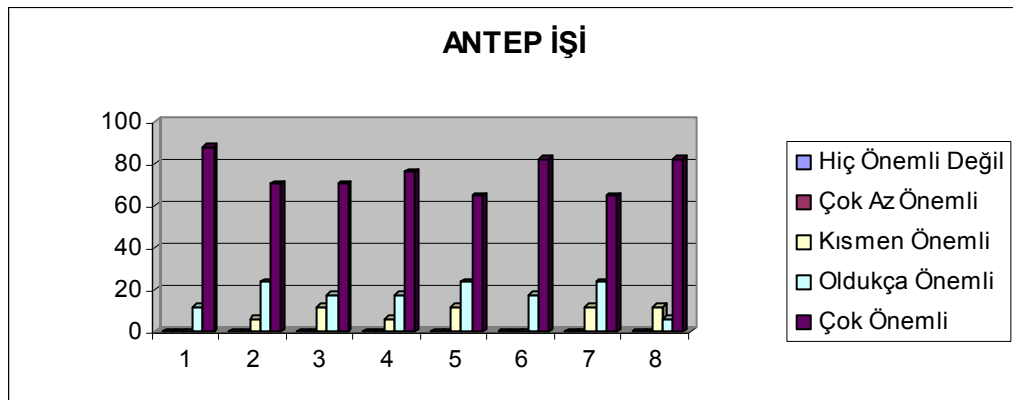
Trabzon ili kız meslek liseleri nakış bölümünde görev yapan öğretmenlerin Antep işi yapma yeterliğinin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 8 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır.Bu değerlendirmeye ilişkin yüzde(%),frekans(f) ve aritmetik ortalama ($\bar{X}$) ve değerleri tablo 25 ve grafik 21’de verilmiştir.

Tablo 25. Nakış Öğretmenlerinin Antep İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Antep İşi Yapma İle İlgili İfadeler		Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Mercimek ajuru yapma							2	11,8	15	88,2	4,88*
2	Ciğerdeldi ajuru yapma					1	5,9	4	23,5	12	70,6	4,64*
3	Cemelyan ajuru yapma					2	11,8	3	17,6	12	70,6	4,58*
4	Kartopu ajuru yapma					1	5,9	3	17,6	13	76,5	4,70*
5	Dörtte bir kartopu ajuru yapma					2	11,8	4	23,5	11	64,7	4,52*
6	Örümcek ajuru yapma							3	17,6	14	82,4	4,82*
7	Dörtte bir örümcek ajuru yapma					2	11,8	4	23,5	11	64,7	4,52*
8	Badem ajuru yapma					2	11,8	1	5,9	14	82,4	4,70*
Ortalamaların $\bar{X}$												4.67

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 21. Nakış Öğretmenlerinin Antep İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 25 ve grafik 21 incelendiğinde öğretmenler;mercimek ajuru yapmayı 4,88 ile çok önemli,ciğerdeldi ajuru yapmayı 4,64 ile çok önemli, cemelyan ajuru yapmayı 4,58 ile çok önemli, kartopu ajuru yapmayı 4,70 ile çok önemli, dörtte bir kartopu ajuru yapmayı 4,52 ile çok önemli, örümcek ajuru yapmayı 4,82 ile çok önemli, dörtte bir örümcek ajuru yapmayı 4,52 ile çok önemli ve badem ajuru yapma yeterliğini ise 4,70 ile çok önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında;mercimek ajuru yapma,örümcek ajuru yapma,kartopu ajuru yapma,badem ajuru yapma,ciğerdeldi ajuru yapma,cemelyan ajuru yapma,dörtte bir kartopu ajuru yapma ve dörtte bir örümcek ajuru yapma yeterliği çok önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.3.7.Nakış Öğretmenlerinin Dival (Maraş) İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

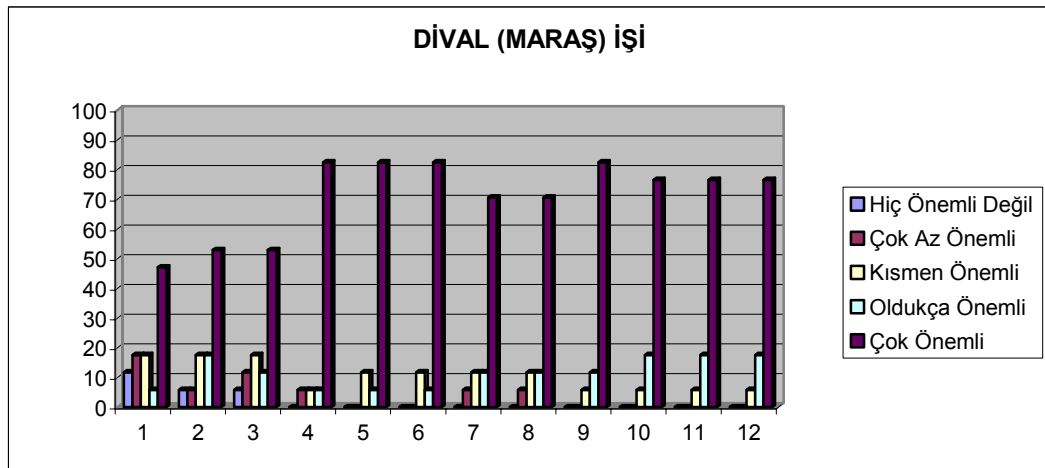
Trabzon ili kız meslek liseleri nakış bölümünde görev yapan öğretmenlerin Dival (Maraş) işi yapma yeterliliğinin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 12 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır.Bu değerlendir meye ilişkin yüzde(%),frekans(f) ve aritmetik ortalama ($\bar{X}$) ve değerleri tablo 26 ve grafik 22’de verilmiştir.

Tablo 26. Nakış Öğretmenlerinin Dival (Maraş) İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Dival İşi Yapma İle İlgili İfadeler	Ölçekler	Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Çiriş hazırlamak	2	11,8	3	17,6	3	17,6	1	5,9	8	47,1	3,58*
2	İşleme kartonu hazırlamak	1	5,9	1	5,9	3	17,6	3	17,6	9	52,9	4,05*
3	Kabartma kartonu hazırlamak	1	5,9	2	11,8	3	17,6	2	11,8	9	52,9	3,94*
4	Desen kartonu hazırlamak			1	5,9	1	5,9	1	5,9	14	82,4	4,64*
5	Verev sarma yapma					2	11,8	1	5,9	14	82,4	4,70*
6	Yarmalı sarma yapma					2	11,8	1	5,9	14	82,4	4,70*
7	Düz pesent yapma			1	5,9	2	11,8	2	11,8	12	70,6	4,47*
8	Verev pesent yapma balıksırtı			1	5,9	2	11,8	2	11,8	12	70,6	4,47*
9	Hasır iğne yapma					1	5,9	2	11,8	14	82,4	4,76*
10	Tırtıl ile süsleme					1	5,9	3	17,6	13	76,5	4,70*
11	Kurt ile süsleme					1	5,9	3	17,6	13	76,5	4,70*
12	Pul boncuk dikerek süsleme yapma					1	5,9	3	17,6	13	76,5	4,70*
Ortalamaların $\bar{X}$												4.45

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 22. Nakış Öğretmenlerinin Dival (Maraş) İşi Yapmaya İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 26 ve grafik 22 incelendiğinde öğretmenler; çiriş hazırlamayı 3,58 ile oldukça önemli, işleme kartonu hazırlamayı 4,05 ile oldukça önemli, kabartma kartonu hazırlamayı 3,94 ile oldukça önemli, desen kartonu hazırlamayı 4,64 ile çok önemli, verrev sarma yapmayı 4,70 ile çok önemli, yarmalı sarma yapmayı 4,70 ile çok önemli, düz pesent yapmayı 4,47 ile çok önemli, verrev pesent yapmayı 4,47 ile çok önemli, hasır iğne yapmayı 4,76 ile çok önemli, tırtıl ile süsleme yapmayı 4,70 ile çok önemli, kurt ile süsleme yapmayı 4,70 ile çok önemli ve pul boncuk dikerek süsleme yapma yeterliğini ise 4,70 ile çok önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında; hasır iğne yapma, verrev sarma yapma, yarmalı sarma yapma, tırtıl ile süsleme yapma, kurt ile süsleme yapma, pul boncuk dikerek süsleme yapma, desen kartonu hazırlama, düz pesent yapma, verrev pesent yapma yeterlikleri çok önemli, işleme kartonu hazırlama, kabartma kartonu hazırlama ve çiriş hazırlama yeterlikleri ise oldukça önemli olarak değerlendirilmiştir.

4.2.3.8. Nakış Öğretmenlerinin Kenar Temizleme Ve Ütü Yapmaya (Ortak Yeterlilikler) İlişkin Yeterliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Trabzon ili kız meslek liseleri nakış bölümünde görev yapan öğretmenlerin kenar temizleme ve ütü yapmaya (ortak yeterlilikler) Yapma yeterliliğinin önem derecesine ilişkin görüşleri veri toplama aracında 2 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır. Bu değerlendirme ile ilişkin yüzde(%), frekans(f) ve aritmetik ortalama ($\bar{X}$) değerleri tablo 27 ve grafik 23'de verilmiştir.

Tablo 27. Nakış Öğretmenlerinin Kenar Temizleme Ve Ütü Yapmaya (Ortak Yeterlilikler) İlişkin Yeterliliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Kenar Temizleme Ve Ütü Yapma İle İlgili İfadeler		Hiç Önemli Değil (1)		Çok Az Önemli (2)		Kısmen Önemli (3)		Oldukça Önemli (4)		Çok Önemli (5)		$\bar{X}$
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Tekniğe ve kumaş özelliğine uygun kenar temizleme tekniklerini analiz etme									17	100,0	5,00*
2	Tekniğe ve kumaş özelliğine uygun ütüleme tekniklerini analiz etme							1	5,9	16	94,1	4,94*
Ortalamaların $\bar{X}$												4.97

*İlgili kriterin yeterli sayılabileceğini göstermektedir.

Grafik 23. Nakış Öğretmenlerinin Kenar Temizleme Ve Ütü Yapmaya (Ortak Yeterlilikler) İlişkin Yeterliliklerinin Önem Derecelerine Göre Dağılımı

Tablo 27 ve grafik 23 incelendiğinde öğretmenler; tekniğe ve kumaş özelliğine uygun kenar temizleme tekniklerini analiz etmeyi 5,00 ile çok önemli ve tekniğe ve kumaş özelliğine uygun ütüleme tekniklerini analiz etme yeterliğini ise 4,94 ile çok önemli olarak görmektedirler.

Elde edilen verilerden öğretmenlerin sahip olmaları gereken yeterlikler önem derecelerine göre sıralandığında; tekniğe ve kumaş özelliğine uygun kenar temizleme tekniklerini analiz etme ve tekniğe ve kumaş özelliğine uygun ütüleme tekniklerini analiz etme yeterlikleri çok önemli olarak değerlendirilmiştir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmada bulgular ve yorumlar bölümünden elde edilen verilerin sonuçları açıklanmış ve bulgulara dayanılarak öneriler yapılmıştır.

5.1.SONUÇ

Bu çalışmada; Trabzon İli Kız Meslek Liselerinde Görev Yapan Mesleki Eğitim Fakülteleri Nakış Ana Bilim Dalı Mezunu Öğretmenlerin,Nakış Öğretmenlerinin Yeterliklerini Önem Derecelerine Göre Değerlendirmesine çalışılmıştır. 2004-2005 Eğitim-Öğretim yılında,Trabzon İlinde bulunan Kız Meslek Liselerinde görev yapan nakış öğretmenleri araştırma evrenini oluşturmuştur ve araştırmada evren aynen alındığı için örneklem belirleme yoluna gidilmemiştir.

Trabzon İli Kız Meslek Liselerinde Görev Yapan Mesleki Eğitim Fakülteleri Nakış Ana Bilim Dalı Mezunu Öğretmenlerin,Nakış Öğretmenlerinin Yeterliklerini Önem Derecelerine Göre Değerlendirmek için araştırmada veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır.Anket formları Kız Meslek Liselerinde görev yapan öğretmenlere uygulanmıştır.Araştırmada gerçekleştirilmek istenen alt problemler doğrultusunda elde edilen veriler SPSS programı ile analiz edilerek tablo ve grafiklerle değerlendirilmiş ve sonuca gidilmeye çalışılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular ışığında aşağıdaki şu sonuçlara ulaşılmıştır;

5.1.1.Öğretmenlerin demografik özelliklerine bakıldığında;

Araştırma kapsamına alınan toplam öğretmen sayısı 17'dir.Bu sayının %29,4'ü Trabzon Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü Ve Pratik Kız Sanat Okulu,%23,6'sı Trabzon Anadolu Meslek Ve Kız Meslek Lisesi, %17,6'sı Sürmene Cevher Özden Kız Meslek Lisesi,%11,8'i Araklı Çok Programlı Lisesi,%5,9'u Çamlık İşitme Engelliler Çok Programlı Lisesi,%5,9'u Düzköy Pratik Kız Sanat Okulu'nda,%5,9'u ise Beşikdüzü Kız Meslek Lisesi'nde görev yapmaktadır.

Öğretmenlerin okuldaki görevlerine ilişkin dağılımları incelendiğinde, %82,2'sinin öğretmen,%5,9'unun idareci ve %5,9'unun ise atölye şefi olarak okullarında görev yapmakta oldukları anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin mezun oldukları eğitim kaynaklarına göre dağılımları incelendiğinde ise;%58,8'inin Gazi Üniversitesi,%23,5'inin Selçuk Üniversitesi ve %17,6'sının ise Gazi Üniversitesi Mesleki Yaygın Eğitim Fakültesinden mezun oldukları görülmektedir.

Öğretmenlerin meslekteki kıdem dağılımlarına bakıldığında; %41,2'sinin 6-10 yıl,%35,3'ünün 11-15 yıl,%11,8'inin 0-5 yıl ve %11,8'inin 21 yıl ve üzerinde mesleki kıdeme sahip oldukları görülmektedir.Böylelikle araştırma grubunu oluşturan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu mesleki kıdeme sahiptir sonucuna ulaşılabilir.Bu durum araştırmanın sonuçlarını da olumlu yönde etkileyecektir sonucunu da beraberinde getirmektedir.

5.1.2.Eğitme-öğretme yeterlikleri ile ilgili yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;Öğretmenler eğitme-öğretme yeterlikleri hakkın da 4.39 ile çok önemli olarak görüş belirtmişlerdir.Eğitme-öğretme yeterlikleri nin ana yeterliklerine baktığımızda;

5.1.2.1.Öğrenciyi tanıma yeterliğine ilişkin yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;

Öğretmenlerin;öğrencilerin zihinsel özelliklerini tanıma (4,76), ilgi ve yeteneklerini gözleme(4,70),öğrenme stillerini belirleme (4,68),duygusal özelliklerini tanıma(4,47),psikomotor özelliklerini tanıma (4,47),derse hazır bulunuşluk düzeylerini belirleme (4,29) ve öğrenciyi tanımada ilgililerle işbirliği yapma yeterliklerini (4,23) çok önemli olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Aynı tabloda yer alan diğer sorulardan elde edilen bulgulara göre; öğrencilerin sosyo-ekonomik özelliklerini (4,12),fiziksel özelliklerini (3,70), ve grup ilişkilerini tanıma (4,11) yeterlikleri ise oldukça önemli derecesinde değerlendirilen yeterliklerdir.

Veriler genel olarak değerlendirildiğinde; öğretmenlerin öğrenciyi tanımaya ilişkin eğitime-öğretme yeterliklerini ağırlıklı olarak çok önemli şeklinde ifade ettikleri görülmektedir.

5.1.2.2. Öğretimi Planlama yeterliğine ilişkin yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;

Öğretmenlerin;öğretimin içeriğini belirleme (4,82),öğretim etkinliğini belirleme (4,70), öğretim yöntemini belirleme (4,64), öğretim materyalini belirleme (4,64),öğretim ortamını belirleme (4,52), yıllık plan yapma(4,56) ve ölçme ve değerlendirme araçlarını belirleme(4,52) yeterliklerini çok önemli olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Aynı tabloda yer alan diğer sorulardan elde edilen bulgulara göre; öğretimin amacını belirleme(4,23),ünite planı yapma(3,58) ve ders planı yapma(3,52) yeterlikleri ise oldukça önemli derecesinde değerlendirilen yeterliklerdir.

Veriler genel olarak değerlendirildiğinde; öğretmenlerin öğretimi planlamaya ilişkin eğitme-öğretme yeterliklerini ağırlıklı olarak çok önemli şeklinde ifade ettikleri görülmektedir.

5.1.2.3.Materyal geliştirme yeterliğine ilişkin yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;

Öğretmenlerin; pano,afiş,sergi düzenleme (3,94), öğrenciye materyal hazırlama(3,93), materyal uyarlama(3,75), işlem yaprağı hazırlama (3,52), bilgisayar ekranı hazırlama(3,50) bilgi yaprağı hazırlama (3,47), slayt hazırlama (3,41) ve paspartu/küpür hazırlama(3,43) yeterliklerini oldukça önemli olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Aynı tabloda yer alan diğer sorulardan elde edilen bulgulara göre; tepegöz saydamı hazırlama(3,35) ve döner levha hazırlama yeterlikleri ise kısmen önemli derecesinde değerlendirilen yeterliklerdir.

Veriler genel olarak değerlendirildiğinde;öğretmenlerin materyal geliştirmeye ilişkin eğitme-öğretme yeterliklerini ağırlıklı olarak oldukça önemli şeklinde ifade ettikleri görülmektedir.

5.1.2.4.Başarıyı ölçme değerlendirme yeterliğine ilişkin yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;

Öğretmenlerin;amaca uygun ölçme ve değerlendirme yön temini belirleme(4,82),öğrencinin performans ölçütlerini belirleme(4,64),öğrenci çalışma dosyası değerlendirme(4,29) ve öğrencinin kendini değerlendirmesi ne yardımcı olma(4,23) yeterliklerini çok önemli olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Aynı tabloda yer alan diğer sorulardan elde edilen bulgulara göre;iş,performans testi yapma(4,00) yeterliği ise oldukça önemli derecesinde değerlendirilen yeterlidir.

Veriler genel olarak değerlendirildiğinde;öğretmenlerin başarıyı ölçme değerlendirmeye ilişkin eğitime-öğretme yeterliklerini ağırlıklı olarak çok önemli şeklinde ifade ettikleri görülmektedir.

5.1.2.4.Rehberlik Yapma yeterliğine ilişkin yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;

Öğretmenlerin;öğrencilere öğrenme ve çalışma alışkanlıkları konusunda rehberlik yapma(4,88), öğrencileri dinleme,onların kendilerini ifade etmelerine yardımcı olma(4,88),öğrencilere insan ilişkileri konusunda yardımcı olma(4,82),öğrencilerin madde bağımlılığı sorunlarını çözmede rehberlik etme(4,82), öğrencilerin derslerdeki başarıları konusunda rehberlik yapma(4,76), öğrencilerin genel nitelikli psikolojik sorunlarını çözmede yardımcı olma(4,76),öğrencilerin uyum sorunlarını çözmede yardımcı olma (4,76), öğrencilerin bireysel gelişimlerini izleme ve sorunlarını çözmede yardımcı olma(4,76),öğrencileri ilgi ve yeteneklerine göre yönlendirme(4,70) öğrencilerin disiplin sorunlarıyla mücadele etme(4,70),öğrenci sorunları ile ilgili rehberlik uzmanı ve servisleriyle işbirliği yapma(4,70), öğrencilerin meslekleri tanımlarına ve seçmelerine yardımcı olma(4,64), anne,babalara/velilere öğrenciler konusunda rehberlik yapma(4,64), öğrencilere sağlık sorunlarını çözmede yardımcı olma(4,58), öğrencilere disiplin kurallarına uymada rehberlik etme(4,58) ve öğrencilere rol modelliği yapma(4,52) yeterliklerini çok önemli olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Veriler genel olarak değerlendirildiğinde;öğretmenlerin rehberlik yapmaya ilişkin eğitime-öğretme yeterliklerinin tamamını çok önemli şeklinde ifade ettikleri görülmektedir.

5.1.2.5.Özel Eğitime Gereksinim Duyan (Öegd) Öğrencilere Hizmet Etme yeterliğine ilişkin yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;

Öğretmenlerin; ÖEGD öğrencilerin sınıf arkadaşları tarafından benimsenmesini özendirme(4,87),ÖEGD öğrencilere hizmet etmek üzere kendini hazırlama(4,68),ÖEGD öğrencileri belirleme(4,68),ÖEGD öğrenciler için uygun öğretim malzemeleri sağlama(4,68),ÖEGD öğrencilere uygun öğretim tekniklerini uygulama(4,68),ÖEGD öğrencilerin gelişimini izleme ve değerlendirme(4,68),ÖEGD öğrencilerin mesleki geleceklerini planlama becerilerini geliştirme(4,68),ÖEGD öğrencilere kişisel ve sosyal problemleri konusunda rehberlik yapma(4,68),ÖEGD öğrencilerle iletişim becerilerini geliştirme(4,62) ve ÖEGD öğrenciler için öğrenme ortamını yeniden düzenleme (4,62) yeterliklerini çok önemli olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Veriler genel olarak değerlendirildiğinde;öğretmenlerin özel eğitime gereksinim duyan (öegd) öğrencilere hizmet etmeye ilişkin eğitime-öğretme yeterliklerinin tamamını çok önemli şeklinde ifade ettikleri görülmektedir.

5.1.2.6.Ders dışı etkinliklerde bulunma yeterliğine ilişkin yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;

Öğretmenlerin; okul ve zümre kurullarına katılma(4,64),öğrenci velileri ile görüşme yapma(4,64),öğrenci hakkında meslektaşları ile işbirliği yapma (4,58),okul aile birliği/veli toplantılarına katılma(4,52) ve eğitsel kol etkinliklerine rehberlik etme(4,29) yeterliklerini çok önemli olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Veriler genel olarak değerlendirildiğinde;öğretmenlerin Ders dışı etkinliklerde bulunmaya ilişkin eğitime-öğretme yeterliklerinin tamamını çok önemli şeklinde ifade ettikleri görülmektedir.

5.1.2.6.Kendini geliştirme yeterliğine ilişkin yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;

Öğretmenlerin;bilimsel etkinliklere (kurs,seminer,sempozyum, konferans vb)katılma (4,88),eğitim-öğretim mevzuatını izlemeyi (4,88), deneyimlerini başkaları ile paylaşma(4,88),yönetici ve müfettişlerle mesleki gelişim konusunda iş birliği yapma(4,70),mesleki kuruluşlara aktif olarak katılma (4,41) ve mesleği dışındaki sosyal ve kültürel etkinliklere katılma (4,23) yeterliklerini çok önemli olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Veriler genel olarak değerlendirildiğinde;öğretmenlerin kendini geliştirmeye ilişkin eğitime-öğretme yeterliklerinin tamamını çok önemli şeklinde ifade ettikleri görülmektedir.

5.1.2.7.Okulu geliştirme yeterliğine ilişkin yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;

Öğretmenlerin;okuldaki fiziksel kaynakları verimli kullanma(4,82), okul sistemiyle ilgili sorunların çözümüne katılma(4,52),okul-çevre etkileşimini sağlamada yönetime yardımcı olma(4,47),okulun işyeri ile ilgili görüş ve önerilerde bulunma büro yönetim hizmetlerine yardımcı olma(4,41), aday öğretmenlere rehberlik yapma(4,35) ve yönetimle iş birliği yapma(4,22) yeterliklerini çok önemli olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Aynı tabloda yer alan diğer sorulardan elde edilen bulgulara göre; öğretmen adaylarına uygulama öğretmenliği yapma(4,17),okul-işyeri

koordinatörlüğü yapma (4,11) ve fon kaynak yaratma(4,11) yeterlikleri ise oldukça önemli derecesinde değerlendirilen yeterliktir.

Veriler genel olarak değerlendirildiğinde;öğretmenlerin okulu geliştirmeye ilişkin eğitime-öğretme yeterliklerini ağırlıklı olarak çok önemli şeklinde ifade ettikleri görülmektedir.

5.1.3.Genel kültür bilgi ve becerileri yeterlikleri ile ilgili yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;

Öğretmenlerin;öğretim sürecinde öğrenciyi derse hazırlama ve güdüleme(4,82),öğretim sürecinde örnekleme,benzetme,ayır etme,analiz ve sentez yapmada diğer disiplinlerin bilgilerinden yararlanma(4,64),öğrencileri, genel kültür yaşantılarını geliştirmeye özendirme,toplumsal gelişmeye önderlik etme(4,58),farklı disiplinlere ilişkin bilgilerin konu alanı ile bağıni kurma(4,35) olay ve olguları farklı disiplinlerin kavramlarını kullanarak açıklayabilme ve tanıyabilme(4,23) yeterliklerini çok önemli olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Veriler genel olarak değerlendirildiğinde;öğretmenlerin genel kültür bilgi ve becerileri yeterliklerine ilişkin yeterliklerin tamamını 4.52 ile çok önemli şeklinde ifade ettikleri görülmektedir.

5.1.4.Özel alan bilgi ve becerileri yeterlikleri ile ilgili yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;Öğretmenler Özel alan bilgi ve becerileri yeterlikleri hakkında 4.68 ile çok önemli olarak görüş belirtmişlerdir.Özel alan bilgi ve becerileri yeterliklerinin ana yeterliklerine baktığımızda;

5.1.4.1.Özel alan bilgi ve becerileri ile ilgili ortak yeterliklere ilişkin yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;

Öğretmenlerin;alandaki araştırmalar yaparak bilgi üretme(4,76), öğrencileri alanla ilgili sorular sormaya,düşünceleri farklı perspektiflerden

görmeye ve bilgi üretmeye özendirecek programları kullanma ve geliştirme (4,64),alana ilişkin problemleri tanıma,çözüm yolları arama,uygun çözüm yolunu seçme,uygulama ve değerlendirme(4,58),temel bilgileri, kavramları, ilkeleri değişik biçimlerde açıklama(4,41), öğrencinin gerekli bilgi ve becerileri başka alanlarla ilişkilendirmesine olanak verecek disiplinler arası öğretim deneyimleri yaratma(4,41) ve farklı görüş, kuram, öğrenme yolları, araştırma ve inceleme yöntemlerini açıklama (4,35) yeterliklerini çok önemli olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Veriler genel olarak değerlendirildiğinde;öğretmenlerin Özel alan bilgi ve becerileri ile ilgili ortak yeterliklerin tamamını çok önemli şekilde ifade ettikleri görülmektedir.

5.1.4.2.Ürün Tasarımı Yapma yeterliğine ilişkin yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;

Öğretmenlerin; deseni kumaşa geçirme(4,88),ürün tespiti yapma(4,76),kumaş seçme(4,76),desen seçme(4,76),kumaşı işlemeye hazırlama(4,76), renk ve iplik seçimi yapma(4,76),kompozisyon hazırlama(4,68) ve bilgisayarda nakış tasarımı yapma(4,25) yeterliklerini çok önemli olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Veriler genel olarak değerlendirildiğinde;öğretmenlerin ürün tasarımı yapmaya ilişkin yeterliklerin tamamını çok önemli şekilde ifade ettikleri görülmektedir.

5.1.4.3.Hesap işi yapma yeterliğine ilişkin yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;

Öğretmenlerin; düz hesap iğnesi yapma(4,82),hesap işi antikaşı yapma(4,76),verev hesap iğnesi yapma(4,70), sarma yapma(4,64), civankaşı

yapma(4,52),ciğerdeldi yapma(4,47) ve yardımcı iğne tekniklerinden kesme ajur yapma(4,29) yeterliklerini çok önemli olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Veriler genel olarak değerlendirildiğinde;öğretmenlerin hesap işi yapmaya ilişkin yeterliklerin tamamını çok önemli şekilde ifade ettikleri görülmektedir.

5.1.4.4.Bartın işi yapma yeterliğine ilişkin yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;

Öğretmenlerin;Bartın işini tekniğe uygun olarak yapma (4,94) yeterliğini çok önemli olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

5.1.4.5.Türk işi yapma yeterliğine ilişkin yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;

Öğretmenlerin; verev pesent yapma(4,94),düz pesent yapma(4,88), balıksırtı yapma (4,82), hasır iğne yapma(4,76), muşabak yapma(4,76), dönerek pesent yapma(4,58), civankaşı yapma(4,52) gölgeli pesent yapma(4,52),mürver yapma(4,47), ve dolgu yapmak,düz,verev ve dolgu sarma yapma(4,44) yeterliklerini çok önemli olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Veriler genel olarak değerlendirildiğinde;öğretmenlerin türk işi yapmaya ilişkin yeterliklerin tamamını çok önemli şekilde ifade ettikleri görülmektedir.

5.1.4.6.Antep işi yapma yeterliğine ilişkin yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;

Öğretmenlerin;mercimek ajuru yapma(4,88), örümcek ajuru yapma(4,82), kartopu ajuru yapma(4,70), badem ajuru yapma (4,70), ciğerdeldi ajuru yapma (4,64),cemelyan ajuru yapma(4,58),dörtte bir kartopu ajuru yapma(4,52), dörtte bir örümcek ajuru yapma(4,52) yeterliklerini çok önemli olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Veriler genel olarak değerlendirildiğinde;öğretmenlerin antep işi yapmaya ilişkin yeterliklerin tamamını çok önemli şekilde ifade ettikleri görülmektedir.

5.1.4.7.Dival (Maraş) işi yapma yeterliğine ilişkin yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;

Öğretmenlerin; hasır iğne yapma(4,76),tırtıl ile süsleme yapma, verev sarma yapma(4,70), yarmalı sarma yapma(4,70),(4,70),kurt ile süsleme yapma(4,70) ve pul boncuk dikerek süsleme yapma (4,70), desen kartonu hazırlama(4,64),düz pesent yapma(4,47) ve verev pesent yapma(4,47) yeterliklerini çok önemli olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Aynı tabloda yer alan diğer sorulardan elde edilen bulgulara göre; işleme kartonu hazırlama(4,05), kabartma kartonu hazırlama(3,94) ve çiriş hazırlama(3,58) yeterlikleri ise oldukça önemli derecesinde değerlendirilen yeterliklerdir.

Veriler genel olarak değerlendirildiğinde;öğretmenlerin dival işi yapmaya ilişkin yeterlikleri ağırlıklı olarak çok önemli şekilde ifade ettikleri görülmektedir.

**5.1.4.8.Kenar Temizleme Ve Ütü Yapmaya(Ortak Yeterlilikler)
İlişkin yeterliklerin önem derecelerine bakıldığında;**

Öğretmenlerin;Tekniğe Ve Kumaş Özelliğine Uygun Kenar Temizleme Tekniklerini Analiz Etme(5,00) ve Tekniğe Ve Kumaş Özelliğine Uygun Ütüleme Tekniklerini Analiz Etme(4,94) yeterliklerini çok önemli olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Veriler genel olarak değerlendirildiğinde;öğretmenlerin Kenar Temizleme Ve Ütü Yapmaya(Ortak Yeterlilikler) İlişkin yeterlikleri ağırlıklı olarak çok önemli şekilde ifade ettikleri görülmektedir

5.2.ÖNERİLER

Araştırma sonucunda elde edilen verilere dayanılarak aşağıdaki öneriler elde edilmiştir.

-Araştırma sonucunda elde edilen verilerden öğretmenlerin çoğunluğunun,sahip olmaları gerektiği belirlenen yeterliklerin çok önemli olduğunu belirtmeleri yeterliklerle ilgili bir öneri yapılamayacağını ortaya koymuştur.Ancak öğretmenlerin gelişen teknoloji ve değişen programları sürekli izleyerek ortaya çıkan yeni yeterlikleri de kazanmaları ve gerekli eğitimleri almaları önerilebilir.

-“Öğretmenlerin sahip oldukları mesleki kıdem ve mezun oldukları kurumlar ile mesleki yeterlikleri arasındaki ilişkiler” konulu bir araştırma konusu yürütülebilir.

-Mesleki Eğitim Fakültesi Nakış Anabilim dalı için gerçekleştirilen bu araştırma,fakültelerin diğer Anabilim dalları için de önerilebilir.

KAYNAKÇA

Alkan, Cevat. **İlköğretim Ve Sınıf Öğretmenlerinin 2000’li yıllar için, Yeniden Yapılanması.**Ç.Ü.Eğitim Fakültesi Dergisi,12,20,30: 1995.

Alabay,Neslihan.**Kırıkkale İlinde Halk Eğitim Merkezlerinde Görev Yapan Nakış Öğretmenlerinin Kaynakları Ve Halk Eğitim Merkezi İçerisindeki Sorunları.**Ankara:2002

Computer World.**Ayın Konusu Bilgisayar Magazin Dergisi.**1993

Çıttır,Tuba. **Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi El Sanatları Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Devam Ettikleri Öğretmenlik Programlarına İlişkin Tutumları İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişki.**Ankara.2003

Develioğlu,Yakute.**Mesleki Ve Teknik Öğretime Öğretmen Yetiştirme; Seminer Çalışması.** A.Ü.Eğt.Bil.Enst.Ankara:1983

-----**Gelişen Teknolojinin Topluma Kazandırılmasında Öğretmen Rolü Ve Yeterlilikleri; Seminer Çalışması.**
Ankara:2002

Doğan Sultan.**Milli Eğitim Şuralarında Öğretmen Yetiştirme İle İlgili**

Alınan Kararlar.Ankara:2003

Demirel Özcan,Can Gürhan,Kaya Zeki,Gelbal Selahattin,**KPSS**,Ankara,2002.

Ergun Mustafa,Çevik İzzet,Ergezer Bahattin,Özdaş Ali.**Öğretmenlik**

Mesleğine Giriş.

Ankara:1999

Ertürk Selahattin.**Eğitimde Program Geliştirme.**Ankara.1982

Kale Bilki, Süheyla.**Antep İşi Terminolojisi.**Ankara:1999

Karasar Niyazı.**Bilimsel Araştırma Yöntemi.**Ankara.1994

Ketencioğlu Koçak,Emine.**Konya Mevlana Müzesi'nde Bulunan Puşideler**

Üzerine Bir Araştırma Ve Yeni Tasarımlar.

Ankara:2001

Kırıldökme,Gaye.**Tekstilde Bilgisayar Destekli Tasarım.** Basılmamış

Yüksek Lisans Tezi. Mimar Sinan Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü. 1993

Korkusuz,Süheyla.**Nakış.**Ankara. 1980

Külahçı,Şadiye.**Mesleki Ve Teknik Eğitimde Program Geliştirme Ve**

Meslek Analizi.A-3,Öğretmen Yetiştirme Modül Serisi.1995

MEB.16.Milli Eğitim Şurası.Raporlar Görüşmeler Kararlar.Ankara:1999

----- **Öğretmen Yeterlilikleri.**Ankara:2002

Özcan,Fatma.**Türk Nakışları Öğretim Yaprakları.**Ankara:1994

Özçelik,Durmuş A.**Mesleki Yeterliğin Ölçülmesi.Mesleki Ve Teknik Eğitim**

Sempozyumu-88.Ankara:MEB,24-25 Şubat,1988

Özdemir,Servet.**Eğitimde Örgütsel Yenileşme.**Ankara:1997

Sezgin S.İlhan.**Becerili İnsan Gücünün Yetiştirilmesi Araştırması.**MEB

Etüd Ve Programlama Dairesi Yayını,173.Ankara:1980

.....**Mesleki Ve Teknik Eğitimde Program Geliştirme.**Nobel

Yayın Dağıtım.Ankara:2000

Sezgin,S.İlhan,A.Cevat ve D.Hıfzı.**Mesleki Ve Teknik Eğitimin**

Esasları.Ankara:2001

Şilli,Özgür.**Bilgisayarda Brode Desenleme.**Bursa:2002

Tezcan,Mahmut.**Eğitim Sosyolojisi**.(Dokuzuncu Baskı)Ankara:1994

Yıldırım,Şaban.**Atölye,Labaratuar Ve Meslek Dersi Öğretmenleri İçin
Rehber Kitabı**.Metargem.Ankara:1997

-----**Teknik Eğitim Fakülteleri Talaşlı Eğitim Anabilim Dalı
Mezunu Öğretmenlerin Mesleki Yeterliklerinin
Belirlenmesi**.Ankara:2002

Türk Dil Kurumu **Türkçe Sözlük**.1992

Yılmazkurt,Gönül.**Makine Nakışları**.Ankara:2002

<http://www.arturk.com.tr>

<http://www.geogle.gov.tr>

<http://selçuk.edu.tr>.

<http://selçuk.mef.edu.tr>.

EKLER

EK-1 ANKET UYGULAMA YÖNERGESİ

EK2-ÖĞRETMEN ANKETİ

EK3-ANKET UYGULAMA İZİN DİLEKÇELERİ

EK4-KIZ MESLEK LİSESİ NAKİŞ BÖLÜMÜ PROGRAMI

EK 1- ANKET UYGULAMA YÖNERGESİ

Sayın Meslektaşım,

“Trabzon İli Kız Meslek Liselerinde Görev Yapan Mesleki Eğitim Fakülteleri Nakış Eğitimi Bilim Dalı Mezunu Öğretmenlerin Mesleki Yeterliliklerinin Belirlenmesi” konulu yüksek lisans bitirme tezime veri toplamak amacıyla hazırlanan bu anket formu 248 maddeden oluşmak tadır. İlk 4 madde ile kişisel bilgileriniz, kalan 244 madde ile de mesleki yeterliklerin önem derecesi hakkındaki görüşleriniz değerlendirilmektedir.

Veri toplama aracındaki bilgiler, araştırma amacı dışında kullanılmayacaktır. Anketi cevaplandıranların kimlikleri açıklanmayacaktır. Anket sorularını ve yeterlilikleri dikkatlice okuyunuz. Görüş ve değerlendirmelerinize uygun olan seçenekle ilgili parantezin içerisine (x) işareti koyunuz.

Mesleki yeterliliklerde dereceleme ölçekleri aşağıda belirlenen anlamda kullanılmıştır.

Çok Önemli: Mesleki yeterlik mesleki faaliyetlerin gerçekleşmesi için çok önemli.

Oldukça Önemli: Mesleki yeterlik, mesleki faaliyetlerin gerçekleşmesi için oldukça önemli.

Kısmen Önemli: Mesleki yeterlik mesleki faaliyetlerin gerçekleşmesi için kısmen önemli.

Çok Az Önemli: Mesleki yeterlik mesleki faaliyetlerin gerçekleşmesi için çok az önemli.

Hiç Önemli Değil: Mesleki yeterlik mesleki faaliyetlerin gerçekleşmesi için hiç önemli değil.

Yoğun çalışma temposu içerisinde olduğunuzu biliyorum.Fakat size verilecek olan bu anketi dikkatlice okuyup doldurduktan sonra teslim eder seniz çalışmama büyük katkıda bulunacaksınız.Ayrıca bölümümüzün gelişerek devam edebilmesi açısından da vereceğiniz cevaplar çok önemlidir.

Gösterdiğiniz ilgiye teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

ELİF GÜLBAZ

**Gazi Üniv.Eğt.Bil.Ens.
El San.Anabilim Dalı
Nakış Eğt.Bilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi**

EK2-ÖĞRETMEN ANKETİ

ÖĞRETMEN YETERLİKLERİ		ÖNEMLİ BULMA DERECELERİ				
A-EĞİTME-ÖĞRETME YETERLİKLERİ		Çok Önemli	Oldukça önemli	Kısmen Önemli	Çok Az Önemli	Hiç Önemli Değil
Öğrenciyi Tanıma						
1	Öğrencilerin fiziksel özelliklerini tanıma.....	()	()	()	()	()
2	Öğrencilerin sosyo-ekonomik özelliklerini tanıma.....	()	()	()	()	()
3	Öğrencilerin grup ilişkilerini tanıma.....	()	()	()	()	()
4	Öğrencilerin zihinsel özelliklerini tanıma.....	()	()	()	()	()
5	Öğrencilerin duygusal özelliklerini tanıma.....	()	()	()	()	()
6	Öğrencilerin psikomotor özelliklerini tanıma.....	()	()	()	()	()
7	Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyini belirleme.....	()	()	()	()	()
8	Öğrencilerin öğrenme stillerini tanıma.....	()	()	()	()	()
9	Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini gözleme.....	()	()	()	()	()
10	Öğrenciyi tanıma ile ilgili işbirliği yapma.....	()	()	()	()	()
Öğretimi Planlama						
1	Öğretimin amacını belirleme.....	()	()	()	()	()
2	Öğretimin içeriğini.....	()	()	()	()	()
3	Öğretim etkinliğini belirleme.....	()	()	()	()	()
4	Öğretim yöntemini belirleme.....	()	()	()	()	()
5	Öğretim materyalini belirleme.....	()	()	()	()	()
6	Öğretim ortamını belirleme.....	()	()	()	()	()
7	Ölçme ve değerlendirme araçlarını belirleme.....	()	()	()	()	()
8	Yıllık plan yapma.....	()	()	()	()	()
9	Ünite planı yapma.....	()	()	()	()	()
10	Ders planı yapma.....	()	()	()	()	()

Materyal Geliştirme						
1	Bilgi yaprağı hazırlama.....	()	()	()	()	()
2	İşlem yaprağı hazırlama.....	()	()	()	()	()
3	Tepegöz saydamı hazırlama.....	()	()	()	()	()
4	Slayt hazırlama.....	()	()	()	()	()
5	Paspartu/küpür hazırlama.....	()	()	()	()	()
6	Pano,afiş,sergi düzenleme.....	()	()	()	()	()
7	Materyal uyarlama.....	()	()	()	()	()
8	Öğrenciye materyal hazırlatma.....	()	()	()	()	()
9	Bilgisayar ekranı hazırlama.....	()	()	()	()	()
10	Döner levha hazırlama.....	()	()	()	()	()
Öğretim Yapma						
1	Öğrencinin ilgi ve dikkatini çekme.....	()	()	()	()	()
2	Önceden öğrenilenlerle konu alanı arasında bağ kurma.....	()	()	()	()	()
3	Öğrencinin ihtiyacı ile konu alanı arasında bağ kurma.....	()	()	()	()	()
4	Öğrenciye amaçlara ulaşma yollarını bildirme.....	()	()	()	()	()
5	Öğrenciye dersin amacını bildirme.....	()	()	()	()	()
6	Gezi gözlem yoluyla öğretim yapma.....	()	()	()	()	()
7	Öğrencileri öğretim etkinliğine katma.....	()	()	()	()	()
8	Alan uzmanına bilgi sundurma.....	()	()	()	()	()
9	Dersi özetleme.....	()	()	()	()	()
10	Dersi değerlendirme.....	()	()	()	()	()
11	Problem çözme yöntemiyle öğretim yapma.....	()	()	()	()	()
12	Soru-cevap yöntemiyle öğretim yapma.....	()	()	()	()	()
13	Tartışma yöntemiyle öğretim yapma.....	()	()	()	()	()
14	Gösteri yöntemiyle öğretim yapma.....	()	()	()	()	()
15	Beyin fırtınası yöntemiyle öğretim yapma.....	()	()	()	()	()
16	Proje yöntemiyle öğretim yapma.....	()	()	()	()	()
17	Yazı tahtası yoluyla öğretim yapma.....	()	()	()	()	()

18	Modellerle öğretim yapma.....	()	()	()	()	()
19	Projeksiyonla(slayt-tepegöz)öğretim yapma.....	()	()	()	()	()
20	Bilgisayarla öğretim yapma.....	()	()	()	()	()
21	Şema,şekil grafik gibi görsel materyalle öğretim yapma.....	()	()	()	()	()
22	Basılı materyalle öğretim yapma.....	()	()	()	()	()
Başarıyı Ölçme Değerlendirme						
1	Amaca uygun ölçme ve değerlendirme yöntemini belirleme.....	()	()	()	()	()
2	Öğrencinin performans ölçütlerini belirleme.....	()	()	()	()	()
3	Öğrenci çalışma dosyası değerlendirme.....	()	()	()	()	()
4	Öğrencinin kendini değerlendirmesine yardımcı olma.....	()	()	()	()	()
5	İş,performans testi yapma.....	()	()	()	()	()
Rehberlik Yapma						
1	Öğrencilere rol modelliği yapma.....	()	()	()	()	()
2	Öğrencileri dinleme,onların kendilerini ifade etmelerine yardımcı olma.....	()	()	()	()	()
3	Öğrencilere öğrenme ve çalışma alışkanlıkları konusunda rehberlik yapma.....	()	()	()	()	()
4	Öğrencilerin derslerdeki başarıları konusunda rehberlik yapma.....	()	()	()	()	()
5	Öğrencileri ilgi ve yeteneklerine göre yönlendirme.....	()	()	()	()	()
6	Öğrencilerin meslekleri tanımalarına ve seçmelerine yardımcı olma.....	()	()	()	()	()
7	Öğrencilerin genel nitelikli psikolojik sorunlarını çözmede yardımcı olma...	()	()	()	()	()
8	Öğrencilere sağlık sorunlarını çözmede yardımcı olma.....	()	()	()	()	()
9	Öğrencilerin uyum sorunlarını çözmede yardımcı olma.....	()	()	()	()	()
10	Öğrencilere insan ilişkileri konusunda yardımcı olma.....	()	()	()	()	()
11	Öğrencilerin bireysel gelişimlerini izleme ve sorunlarını çözmede yardımcı olma.....	()	()	()	()	()
12	Öğrencilere disiplin kurallarına uymada rehberlik etme.....	()	()	()	()	()
13	Öğrencilerin madde bağımlılığı sorunlarını çözmede rehberlik etme.....	()	()	()	()	()
14	Anne,babalara/velilere öğrenciler konusunda rehberlik yapma.....	()	()	()	()	()
15	Öğrenci sorunları ile ilgili rehberlik uzmanı ve servisleriyle iş birliği yapma	()	()	()	()	()

Özel Eğitime Gereksinim Duyan(ÖEGD)Öğrencilere Hizmet Etme					
1	ÖEGD öğrencilere hizmet etmek üzere kendini hazırlama.....	()	()	()	()
2	ÖEGD öğrencileri belirleme.....	()	()	()	()
3	ÖEGD öğrencilerle iletişim becerilerini geliştirme.....	()	()	()	()
4	ÖEGD öğrenciler için uygun öğretim malzemeleri sağlama.....	()	()	()	()
5	ÖEGD öğrenciler için öğrenme ortamını yeniden düzenleme.....	()	()	()	()
6	ÖEGD öğrencilere uygun öğretim tekniklerini uygulama.....	()	()	()	()
	ÖEGD öğrencilerin gelişimini izleme ve değerlendirme.....	()	()	()	()
7	ÖEGD öğrencilerin sınıf arkadaşları tarafından benimsenmesini özendirme.....	()	()	()	()
8	ÖEGD öğrencilerin mesleki geleceklerini planlama becerilerini geliştirme ye yardım etme.....	()	()	()	()
9	ÖEGD öğrencilere kişisel ve sosyal problemleri konusunda rehberlik yapma.....	()	()	()	()
Ders Dışı Etkinliklerde Bulunma					
1	Eğitsel kol etkinliklerine rehberlik etme.....	()	()	()	()
2	Okul ve zümre kurullarına katılma.....	()	()	()	()
3	Öğrenci velileri ile görüşme yapma.....	()	()	()	()
4	Okul-aile birliği/veli toplantılarına katılma.....	()	()	()	()
5	Öğrenci hakkında meslektaşları ile iş birliği yapma.....	()	()	()	()
Kendini Geliştirme					
1	Bilimsel etkinliklere(kurs,seminer,sempozyum,konferans vb.)katılma.....	()	()	()	()
2	Eğitim-öğretim mevzuatını izleme.....	()	()	()	()
3	Deneyimlerini başkaları ile paylaşma.....	()	()	()	()
4	Yönetici ve müfettişlerle mesleki gelişim konusunda iş birliği yapma.....	()	()	()	()
5	Mesleki kuruluşlara aktif olarak katılma.....	()	()	()	()
6	Mesleği dışındaki sosyal ve kültürel etkinliklere katılma.....	()	()	()	()

Okulu Geliştirme						
1	Okuldaki fiziksel kaynakları verimli kullanma.....	()	()	()	()	()
2	Okul-çevre etkileşimini sağlamada yönetime yardımcı olma.....	()	()	()	()	()
3	Öğretmen adaylarına uygulama öğretmenliği yapma.....	()	()	()	()	()
4	Aday öğretmenlere rehberlik yapma.....	()	()	()	()	()
5	Okul-işyeri koordinatörlüğü yapma.....	()	()	()	()	()
6	Fon kaynak yaratma.....	()	()	()	()	()
7	Yönetimle iş birliği yapma.....	()	()	()	()	()
8	Okulun işyeri ile ilgili görüş ve önerilerde bulunma.....	()	()	()	()	()
9	Okul sistemiyle ilgili sorunların çözümüne katılma.....	()	()	()	()	()
B-GENEL KÜLTÜR BİLGİ VE BECERİLERİ						
1	Olay ve olguları farklı disiplinlerin kavramlarını kullanarak açıklayabilme,tanımlayabilme.....	()	()	()	()	()
2	Farklı disiplinlere ilişkin bilgilerin konu alanı ile bağını kurma.....	()	()	()	()	()
3	Öğretim sürecinde öğrenciyi derse hazırlama,güdüleme.....	()	()	()	()	()
4	Öğretim sürecinde örnekleme,benzetme-ayırt etme,analiz ve sentez yapmada diğer disiplinlerin bilgilerinden yararlanma.....	()	()	()	()	()
5	Öğrencileri,genel kültür yaşantılarını geliştirmeye özendirme.....	()	()	()	()	()
C-ÖZEL ALAN BİLGİ VE BECERİLERİ (ORTAK YETERLİKLER)						
1	Temel bilgileri,kavramları,ilkeleri değişik biçimlerde açıklama.....	()	()	()	()	()
2	Farklı görüş,kuram,öğrenme yolları,araştırma ve inceleme yöntemlerini açıklama.....	()	()	()	()	()
3	Öğretme kaynaklarını ve öğretim malzemelerini değerlendirme ve seçme	()	()	()	()	()
4	Alanda araştırmalar yaparak bilgi üretme.....	()	()	()	()	()
5	Öğrencileri alanla ilgili sorular sormaya,düşünceleri farklı perspektiflerden görmeye ve bilgi üretmeye özendirecek programları kullanma ve geliştirme.....	()	()	()	()	()
6	Öğrencinin gerekli bilgi ve becerileri başka alanlarla ilişkilendirmesine olanak verecek disiplinler arası öğretim deneyimleri yaratma.....	()	()	()	()	()
7	Alana ilişkin problemleri tanıma,çözüm yolları arama,uygun çözüm yolunu seçme,uygulama ve değerlendirme.....	()	()	()	()	()

Ürün Tasarımı Yapma (Ortak Yeterlikler)				
1	Ürün tespiti yapma.....	()	()	()
2	Kumaş seçme.....	()	()	()
3	Desen Seçme.....	()	()	()
4	Kompozisyon Hazırlama.....	()	()	()
5	Kumaşı İşlemeye Hazırlama.....	()	()	()
6	Deseni kumaşa Geçirme.....	()	()	()
7	Renk Ve İplik Seçimi Yapma.....	()	()	()
8	Bilgisayarda Nakış Tasarımı Yapma.....	()	()	()
Hesap işi				
1	Hesap işi antikaşı yapma.....	()	()	()
2	Düz hesap iğnesi yapma.....	()	()	()
3	Verev hesap iğnesi yapma.....	()	()	()
4	Ciğerdeldi yapma.....	()	()	()
5	Civankaşı yapma.....	()	()	()
6	Sarma yapma.....	()	()	()
7	Yardımcı iğne tekniklerinden çekme-kesme ajur yapma.....	()	()	()
Bartın İşi Yapma				
1	Bartın işini tekniğe uygun olarak yapma.....	()	()	()
Türk İşi Yapma				
1	Düz pesent yapma.....	()	()	()
2	Verev pesent yapma.....	()	()	()
3	Dönerek pesent yapma.....	()	()	()
4	Gölgeli pesent (tahrirli) yapma.....	()	()	()
5	Mürver yapma.....	()	()	()
6	Muşabak yapma.....	()	()	()
7	Hasır iğne yapma.....	()	()	()
8	Balıksırtı yapma.....	()	()	()
9	Civankaşı yapma.....	()	()	()
10	Dolgu yapmak,düz,verev ve dolgulu sarma	()	()	()

Antep İşi Yapma							
1	Mercimek ajuru yapma.....	()	()	()	()	()	
2	Ciğerdeldi ajuru yapma.....	()	()	()	()	()	
3	Cemelyan ajuru yapma.....	()	()	()	()	()	
4	Kartopu ajuru yapma.....	()	()	()	()	()	
5	Dörtte bir kartopu ajuru yapma.....	()	()	()	()	()	
6	Örümcek ajuru yapma.....	()	()	()	()	()	
7	Dörtte bir örümcek ajuru yapma.....	()	()	()	()	()	
8	Badem ajuru yapma.....	()	()	()	()	()	
Dival İşi (Maraş İşi)							
1	Çiriş hazırlamak.....	()	()	()	()	()	
2	İşleme kartonu hazırlamak.....	()	()	()	()	()	
3	Kabartma kartonu hazırlamak.....	()	()	()	()	()	
4	Desen kartonu hazırlamak.....	()	()	()	()	()	
5	Verev sarma yapma.....	()	()	()	()	()	
6	Yarmalı sarma yapma.....	()	()	()	()	()	
7	Düz pesent yapma.....	()	()	()	()	()	
8	Verev pesent yapma balıksırtı	()	()	()	()	()	
9	Hasır iğne yapma.....	()	()	()	()	()	
10	Tırtıl ile süsleme.....	()	()	()	()	()	
11	Kurt ile süsleme.....	()	()	()	()	()	
12	Pul boncuk dikerek süsleme yapma.....	()	()	()	()	()	
Kenar Temizleme Ve Ütü Yapma (Ortak Yeterlikler)							
1	Tekniğe ve kumaş özelliğine uygun kenar temizleme tekniklerini analiz etme.....	()	()	()	()	()	
2	Tekniğe ve kumaş özelliğine uygun ütüleme tekniklerini analiz etme.....	()	()	()	()	()	

